

انجيلِ عيسیٰ مسیح دَ مُطابِقِ لُوقا

پيشگفتار

انجيلِ عيسیٰ مسیح مُطابِقِ لُوقا کَلو دَ تَفصِيلِ نَوشته شُدِه.
لُوقا دَ امزى انجيلِ عالی جناب تيوفيلُس ره مخاطبِ قرار دَدِه
دَ باره زندگي عيسیٰ مسیح دَ تَفصِيلِ توره مُوگيه. کَلو
دانشمندا دَزي عقیده آسته که تيوفيلُس يگ شخصِ بلند رُتبه
رُومی بُوْدِه. هَدَفِ لُوقا از نَوشته کدونِ امزى کِتابِ تشويق
کدونِ تيوفيلُس و دوستای ايماندار شی آسته تا اونا دَ ايمان
خو اُستوار و مُستحکم بُمْنِه. دَمزى انجيلِ لُوقا نشو ميديه که
خِدمتِ عيسیٰ مسیح بخاطرِ پوره شُدونِ وعده و مُحَبَّتِ خُدا
بَلَدِه قَوْمِ شی بُوْدِه. لُوقا عيسیٰ ره نجات دِهنده معرفي مُونه
که خُدا وعده اَمدونِ شی ره دَدِه بُوْد و اُو باعِثِ نجاتِ بنی
اسرائيل و باقی مردمِ دُنیا مَوشُد. امچنان دَمزى انجيلِ مُعجزه
ها، مَثَلِ ها و تعليمای عيسیٰ مسیح غَدَر کَلو ديده مُوشه
نِسَبَتِ دَ ديگه انجيلِ ها. بطورِ نَمونه مَثَلِ «باچه گُم شُدِه»
يکي از مَثَلِ های مشهورِ امزى انجيلِ آسته که هر ايماندار
عيسیٰ مسیح اُو ره دَ حَافِظِه خو دَرِه. خاننده ها بعد از
خاندونِ امزى کِتابِ مِيتنه پي بیره که تمامِ واقعه های که
پيش از ظُهورِ عيسیٰ مسیح و بعد از ظُهورِ شی رُخ دَدِ مُطابِقِ
اراده خُدا بُوْد و هر واقعه دَقِيقِ دَ وختِ مُعِينِ خو رُخ دَدِ.

پيروای عیسی مسیح انجیل شریف ره «عهد جدید» موگه. انجیل شامل ۲۷ بخش آسته. د چار بخش اول زندگی نامه عیسی مسیح نوشته شده. لوقا سومنه بخش کتاب انجیل آسته. لوقا یگ طبیب بود و ام یگ پیرو مولا عیسی. بعد از نوشته کدون زندگی نامه عیسی مسیح، لوقا بخش دیگه ره ام نوشته کده: بخش پنجم کتاب انجیل، که د باره کارای مختلف پیروای مولا عیسی بعد از رفتون مولا د عالم باله بود. بخش پنجم انجیل د باره پیروای مولا عیسی آسته که اونا د مطابق امر مسیح پیغام شی ره د هر جای میرسند. دیگه بخش های انجیل، بغیر از بخش آخر، تمام شی خط های آسته که از طرف یارای عیسی د پیروای شی د جای های مختلف دنیا ری شده. بخش آخر انجیل د باره واقعه های آینده پیشگویی مونه.

خدا د بعضی پیروای خو امر کده که بخشای انجیل ره نوشته کنه. ازی خاطر تمام بخشای کتاب انجیل کلام خدا آسته، و نه سنت ها و رواج های مردم.

تقریباً دو هزار سال پیش، د زمان عیسی مسیح، یگ شخص د نام «لوقا» زندگی نامه مولا عیسی ره نوشته کد. د سال ۳۳ میلادی عیسی مسیح د آسمو رفت. بعد ازو، د بین سال های ۶۰ و ۹۰ (م.) لوقا بخشای سوم و پنجم انجیل شریف ره نوشته کد. د بخش پنجم، لوقا د باره سفر های یارای عیسی مسیح و پولس نوشته کد و از امی نوشته ها مو میدنی که لوقا کی بود.

دمزو زمان دنیا چندو ترقی نکد و چاپ خانه موجود نبود.

مگم تمام کتابا حرف دَ حرف دَ دستِ نوِشته شده. خیلی کتابای که دَ دستِ نوِشته شدُ تا آلی ره موجود آسته. نُسخه های اصلی لوقا اگرچه امروز موجود نییه، مگم نُسخه های که از اصلی کاپی شده بُود، اونا موجود آسته. بعضی نُسخه های انجیل، مثل بخشِ لوقا، از سالِ ۱۸۰ (م.) تا آلی ره وجود دره. و نُسخه های پوره انجیل از سال های ۳۰۰ و ۴۰۰ (م.) تا آلی ره موجود آسته.

پولس، که عیسی مسیح خود شی او ره وظیفه دده بُود، دَ خط های خو نامِ لوقا ره نوِشته کد و او ره دَ لقبِ ”طیبِ محبوب“ معرفی کد. دَ او زمانِ غدرِ مُتَخَصِصِین تایید مُوكد که لوقا یگ تاریخ نویسِ خوب بُود. دَ زندگی نامه عیسی مسیح، بخشِ لوقا، مو چیزای خاص ره مینگری، مثلاً: مُحَبَّتِ عیسی مسیح قد مردُمایِ غریب، طریقه دُعا، فعالیتِ روحِ اَلْقُدسِ دَ دُنیا، خِدْمَتِ خاتونو دَ عیسی مسیح، یا بخشِشِ گناهایِ مردُم.

ای ترجمه بخشِ لوقا از کتابِ انجیلِ دَ زبونِ آزرگی یگ ترجمه تفسیری آسته. ترجمانا کوششِ کده که معنای اصلی ره از زبونِ یونانیِ گِرِفْتِه دَ لهجه آزرگی ترجمه کنه. ازی خاطر تعدادِ الفاظِ بخشِ لوقا دَ زبونِ یونانیِ قد تعدادِ الفاظِ ترجمه شده دَ زبونِ آزرگی برابر نییه. مُهمِ اینی آسته که معنای اصلی انجیلِ بخشِ لوقا از زبونِ یونانیِ دَ لهجهِ امروزیِ مردُمِ محفوظِ نگاه شده. اُمید آسته که خاندنه ها و شنونده های ازی کتابِ خوش بَشه و خبر شنه که خُدا دَ کتابِ انجیلِ چی گفته.

فهرستِ عنوانها

مقصدِ لوقا از نوشته کدونِ زندگی نامه عیسی مسیح
پیشگویی تولدِ یحیی
خوشخبری تولدِ شدونِ عیسی دَ مریم
مریم دَ دیدونِ اَلِیزابِت موره
سرودِ مریم
تولدِ یحیی
پیشگویی زکریا
تولدِ عیسی
چوپونو و ملایکه ها
بردونِ عیسی دَ خانه خُدا
عیسای دوازده ساله دَ اورشَلیم
پیغامِ یحیی پیغمبر
یحیی عیسی ره غُسلِ تعمیدِ میدیه
شجره نامه عیسی
عیسی دَ بله و سوسه های شیطو کامیاب موشه
عیسی دَ منطقه جلیلیه
مردمِ ناصره عیسی ره رد مونه
عیسی یگ آدمِ چندی ره شفا میدیه
شفا ددونِ ناجورا
عیسی دَ دیگه جای ها تعلیم میدیه
یارای اوّل عیسی مسیح
شفای یگ آدمِ کولی
جور شدونِ یگ آدمِ شل
لاوی مالیه گیر یارِ عیسی موشه
دَ باره روزه
جر-و-بحث دَ باره روزِ آرام

عیسیٰ بسم دَ روزِ آرامِ شفا میدیه
 دوازده رسولِ عیسیٰ
 خوشی و غم
 دَ باره دیگر و قضاوت نکنید
 درخت و میوه شی
 تادو قوی و ضعیف
 شفای غلامِ قومندانِ رومی
 زنده کردنِ باچه خاتونِ بیوه
 یحیی از بندی خانه نفرای خوره دَ پیشِ عیسیٰ ریی مونه
 شاهدی عیسیٰ دَ باره یحیی
 خاتونِ بدکار بخشیده موشه
 خاتونوی که از عیسیٰ پیروی موكد (۱:۸)
 مثل تخم زدونِ دیغو
 تفسیرِ مثلِ دیغو
 مثلِ چراغ
 آبه و برارای عیسیٰ
 آرام کردنِ طوفان
 بُر کردنِ جنیات از آدمِ جندی (۲۶:۸)
 جور شدنِ خاتونِ مریض و زنده کردنِ دخترِ یایروس
 وظیفه دوازده رسولِ عیسیٰ
 تشویشِ هیرودیس حکمران
 نان ددو دَ پنج هزار
 اقرارِ پترُس دَ باره عیسیٰ
 عیسیٰ دَ باره مرگِ خو پیشگویی مونه
 تبدیلی شکلِ مسیح
 جور شدنِ آدمِ جندی
 عیسیٰ بسم دَ باره مرگِ خو پیشگویی مونه

كِي دَ مِينَكَلِ مَرْدُمِ بُزْرُگِ اَسْتَه
 كَسِي كَه دَ ضِدِ شُمُو نَبَشَه، اُو قَد شُمُو اَسْتَه
 تَعَصُبِ مَرْدُمِ سَامِرَه
 شَرَطِ هَايِ پَيْرَوِي اَز عَيْسَى
 رِي كَدُونِ هَفْتَادِ پَيْرَوِ (۱۰:۱۰)
 سِرزَنِشِ مَرْدُمَايِ بِي اِيْمَانِ
 پَس اَمْدُونِ هَفْتَادِ پَيْرَوِ
 اِخْتِيَارَاتِ مَسِيحِ
 مُهْمِ تَرِيْنِ حُكْمِ
 قِصَّه عَيْسَى دَ بَارِه يَغِ سَامِرِي نِيكُوكَارِ
 مُلَاقَاتِ عَيْسَى دَ خَانِه مَرْتَا وَ مَرِيْمِ
 عَيْسَى دُعَا كَدُو رَه دَ يَارَايِ خُو يَادِ مِيْدِيَه
 تَهْمَتِ دَ بِلَه عَيْسَى
 دِرْخَاسْتِ بَلْدَه مُعْجَزَه
 تَعْلِيْمِ دَ بَارِه نُورِ بَاطِنِي (۱۱:۳۳)
 عَيْسَى رَهْبِرَايِ مَذْهَبِي رَه سِرزَنِشِ مُونَه
 پَرهِيْزِ اَز رِيَاكَارِي
 اَز اِنْسَانِ نَتْرَسِ بَلَكِه اَز خُدا بَتْرَسِ
 اِقْرَارِ پِيْمَانِ قَد مَسِيحِ
 مَثَلِ اَدَمِ دَوْلْتَمَنْدِ
 تَوَكُّلِ وَ اِعْتِمَادِ دَ خُدا
 دَوْلْتِ اَسْمَانِي
 تِيَارِي بَلْدَه پَس اَمْدُونِ مَسِيحِ
 مَثَلِ نُوكَرِ وَفَادَارِ وَ بِي وَفَا
 اِخْتِلَافَاتِ

مَثَلِ فَصَلِ هَايِ سَالِ وَ قِضَاوَتِ اَز طَرَفِ خُدا
 مَثَلِ دَ بَارِه تَوْبَه كَدُو وَ قِضَاوَتِ اَز طَرَفِ خُدا

توبه یا مرگ

مَثَلِ دَ بَارِهِ صَبْرٍ وَ حَوْصِلِهِ خُذَا

شفا دَدُونِ مَرِيضِ دَ رُوزِ شَمْبِهِ

کته شُدُونِ پادشاهی خُذَا دَ دُنْیَا

مَثَلِ رَاهِ تَنَگِ

غَمِّ وَ غُصْبِهِ عِيسَى بَلَدِهِ شَارِ اَوْرُشَلِيمِ

عِيسَى دَفَعَهُ دِیْگَه دَ رُوزِ شَمْبِهِ شفا مِیدیه

دَرسِ خَاکَسَارِی وَ بَیْ کِبْرِی

مِهمَانِی دَ پادشاهی خُذَا

اَرزِشِ پِیروِی مَسِیحِ

نَمَکِ بَیْ مَزَه - پِیروِ بَیْ نَظْمِ

مَثَلِ گُوسِپُونِ گُمشُدِه

مَثَلِ پِیْسِه گُمشُدِه

مَثَلِ بَاچِه گُمراه شُدِه

مَثَلِ نَاظِرِ هُوشِیَارِ

مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتْمَنَدِ وَ فَقِیرِ

بَخْشِشِ وَ اِیْمَانِ

مَثَلِ مَالِکِ وَ مُزْدُورِ

مَرَدِ سَامِرِی شُکْرگُزارِ

پِیشگُویِ ظُهورِ مَسِیحِ

مَثَلِ دَ بَارِهِ یِگِ بِیوَه زَنِّ وَ قاضِیِ بَیْ اِنصافِ

مَثَلِ دُعایِ آدَمِ فَرِیْسِی وَ یِگِ جَزِیَه گِیرِ

عِيسَى بَچْکِیچایِ رِیزه رَه دُوستِ دَرَه

آدَمِ سَرْمایَه دارِ وَ زِنْدَگِیِ اَبَدِیِ

سِوْمَنَه پِیشگُویِ عِيسَى دَ بَارِهِ مَرگِ وَ قِیامِ شِی

شفاِیِ فَقِیرِ کُورِ

زَکّایِ جَزِیَه گِیرِ

یگ مثل دَ باره مسیح و پادشاهی آینده شی
داخل شُدونِ عیسی دَ شارِ اورشَلیم
بُر کدونِ سَوداگرا از خانه خُدا
قُدرت و اِختیاراتِ عیسی
مَثَلِ باغوانِ های ظالمِ
جوابِ عاقلانه
بَحْثِ دَ باره قیامت
ریاکاری
هدیه بیوه زَنِ فقیر
خرابی خانه خُدا و بلاهای آخِرِ زمان
پیشگویی دَ باره تباهی شارِ اورشَلیم
پس اَمَدونِ مسیح
پند از مَثَلِ درختِ انجیر
اِنتظارِ بلده پس اَمَدونِ مسیح
تصمیمِ قتلِ عیسی
آخِرِ شامِ عیسی قد یارای شی
گُفتگوی دَ باره بزرگی
پیشگویی اِنکارِ شِمعونِ پِترُس
پیشگویی عیسی دَ باره خطر های آینده
دُعای عیسی دَ کوهِ زیتون
گرفتار شُدونِ عیسی
اِنکارِ پِترُس از عیسی
بے اِحترامی دَ عیسی
عیسی دَ پیشِ شورای عالی یهود
عیسی دَ مرگِ محکومِ موشه
کُشته شُدونِ عیسی دَ صلیب
فَوْتِ عیسی

دَفَنِ كَدُونِ عِيسَى
عِيسَى دُوباره زنده مُوشه
دَ راهِ آغِيلِ عِمائوس
عِيسَى دَ يارایِ خُو ظاهرِ مُوشه
رفتونِ عِيسَى دَ عالمِ باله

مقصدِ لوقا از نوشته کدونِ زندگی نامه عِيسَى

مسیح

۱ غدر کسا دست دَ کار شده دَ باره قصه واقعه های که دَ مینکل مو رُخ دده نوشته کد ۲ و امو قصه ها دَ وسیله کسای که از شروع شاهدای عینی و خدمتگرای کلامِ خدا بود دز مورسید. ۳ آلی ما ام بعد از مطالعه دقیق تمام چیزا از شروع تا آخر، صلاح دیدم که امی توره ها ره دز شمو جنابِ عالی تیوفیلُس دَ ترتیب نوشته کنم، ۴ تا شمو بتنید دَ باره حقیقتِ تورای پی بُبرید که دز شمو گفته شده.

پیشگویی تولدِ یحیی

۵ دَ زمانِ پادشاهی هیرودیس، پادشاهِ یهودیه، یگ پیشوا دَ نامِ زکریا زندگی مُوکد. او از پیشوا یونِ دسته آباه بود و خاتون شی که الیزابت نام دشت از اولاده هارون بود. ۶ هر دوی شی دَ حضورِ خدا عادل بود و دَ مطابقِ تمام احکام و قوانینِ خداوند بدونِ کم-و-کاست رفتار مُوکد. ۷ لیکن اونا اولاد ندشت، چراکه الیزابت نازای بود و هر دوی شی سالخورده بود.

۸ یگ روز وختیکه زکریا د نوبت دِستِه خو د حضورِ خدا
 وظيفه پیشوایی ره انجام میدد، ۹ د مطابقِ رسم-و-رواج
 پیشوایو پشک د نام ازو بر شد که د جای مقدسِ خانه
 خداوند داخل شنه و بخورِ خوشبوی در بديه. ۱۰ د وخت در
 دون بخورِ خوشبوی تمام جمعیت مردم د برونِ خانه خدا
 عبادت موكد. ۱۱ اوخته یگ ملایکه خداوند د زکریا ظاهر
 شد. ملایکه د طرفِ راستِ قربانگاهِ بخورِ خوشبوی ایسته
 بود. ۱۲ زکریا از دیدونِ ملایکه ترس خورد و رنگ از اونگه
 شی پرید. ۱۳ لیکن ملایکه دزو گفت: «ای زکریا، ترس نخور،
 چراکه دعاهای تو قبول شده و خاتون تو الیزابت یگ باچه د
 دنیا میره و تو نام شی ره «یحیی» بیل. ۱۴ او باعثِ خوشی و
 خوشحالی تو موشه و غدر کسا د غیت پیدا شدون شی
 خوشحالی موكنه، ۱۵ چراکه او د نظرِ خداوند یگ آدمِ بزرگ
 موشه. او باید هرگز شرابِ انگور و دیگه وچی کدنی های
 نشه آور وچی نکنه. او حتی از رحمِ آبه خو پر از روح القدس
 آسته. ۱۶ او بسیاری از بنی اسرائیل ره سون خداوند، خدای
 ازوا هدایت مونه. ۱۷ او قد روح و قدرتِ الیاس پیشلون
 خداوند موره تاکه دل های آتهگو ره سون بچکیچای ازوا دور
 بديه و سرکش ها ره د حکمتِ آدمای عادل بیره تا یگ قوم
 تیار شده ره بلده خداوند آماده کنه.

۱۸ زکریا د ملایکه گفت: «از کجا بدتم که ای کار موشه؟
 چون ما یگ آدمِ پیر آستم و خاتون مه ام سالخورده.»
 ۱۹ ملایکه د جواب شی گفت: «ما جبرائیل آستم که د حضورِ
 خدا ایسته موشم. او مره ری کده تا قد از تو توره بگم و ای

خوشخبری ره دَز تُو بدم. ^{۲۰} اینه، آلی تُو گنگه موشی و توره
گفته نَمیتنی تا روزی که ای کار انجام شنه، چراکه تُو د
تورای مه باور نکدی؛ ای چیزا د وخت مقرر خو پوره
موشه.

^{۲۱} د امزو غیت مردم منتظر زکریا بود و بخاطر دیر کدون
شی د جای مقدس حیرو مند. ^{۲۲} وختیکه زکریا برو آمد او
قد ازوا توره گفته نتست. اوخته، مردم پی برد که د منه
جای مقدس یگو رویا دیده، چون او سون ازوا اشاره موکد
و گنگه بود.

^{۲۳} وختیکه روزای خدمت شی تامو شد، او پس د خانه خو
رفت. ^{۲۴} بعد از چند وخت خاتون شی الیزابت حامله شد و
بلده پنج ماه خود ره از مردم تاشه کد و گفت: ^{۲۵} ”خداوند ای
ره بلده مه انجام دده و د ای روزا د بله مه نظر لطف کده تا
رسوایی بے اولادی ره که د مینکل مردم دشم از مه دور
کنه.“

خوشخبری تولد شدن عیسی د مریم

^{۲۶} د ماه ششم حاملگی الیزابت خدا ملایکه خو جبرائیل ره د
یکی از شارای جلیلیه که ناصیره نام دشت، ربی کد ^{۲۷} تا د
پیش یگ دختر خانه که نامزاد یگ آدم د نام یوسف بود
بوره. یوسف از خانوار داوود بود و امو دختر مریم نام
دشت. ^{۲۸} ملایکه داخل شده دزو گفت: ”سلام، ای کسی که
مورد لطف قرار گرفتے! خداوند قد تو آسته.“

۲۹ لیکن مریم از توره ملایکه کلو پَریشان شد و دَ چورت مند
که ای چی رقم گپ آسته. ۳۰ مگم ملایکه دزو گُفت: ”ای
مریم، ترس نخور، چراکه خدا دز تو لطف کده. ۳۱ اینه، تو
حامله شده یگ باچه پیدا مونی و نام شی ره عیسی بیل. ۳۲ او
بزرگ موشه و باچه حضرتِ اعلیٰ گُفته موشه. خداوند خدا
تختِ بابه کلون شی داوود ره دزو میدیه، ۳۳ و او د بَله خانوارِ
یعقوب تا ابد حکمرانی موکُنه و پادشاهی شی هرگز ختم
نموشه.“

۳۴ اوخته مریم د ملایکه گُفت: ”ای توره چطور شده میتنه د
حالیکه ما قد هیچ مرد نزدیک نشدیم؟“

۳۵ ملایکه د جواب شی گُفت: ”روح القدس دز تو مییه و
قُدرتِ حضرتِ اعلیٰ بَله تو سایه موکُنه و تو حامله موشی. و
امزی خاطر او نلغِه مقدس «باچه خدا» گُفته موشه. ۳۶ اونه،
الیزابت قومای تو ام د سن پیری حامله شده و یگ باچه د
کوره خو دره. او ره که مردم نازای موگُفت، ای ماه ششم
حاملگی شی آسته، ۳۷ چراکه د پیش خدا هیچ چیز ناممکن
نییه.“

۳۸ اوخته مریم گُفت: ”ما بنده خداوند استم. بیل که مطابق
توره تو د حق مه شنه.“ بعد ازو ملایکه از دیر ازو رفت.

مریم د دیدونِ الیزابت موره

۳۹ و دمزو روزا مریم حرکت کد و د عجله د یکی از آغیلای
کوهستون یهودیه رفت ۴۰ و د خانه زکریا درآمده الیزابت ره

سلام دد. ^{۴۱} وختیکه اَلِيزَابِتِ سلامِ مَرِيْمِ ره شِنِيد، نلغه دَ کورِه
 شِي پِيچک زِد و اَلِيزَابِتِ پُر از روح اَلْقُدْسِ شُدِه ^{۴۲} قَد آوازِ
 بَلِنْدِ گُفَت: ”تُو دَ مِينکلِ خاتُونو بَرکتِ يافته اَسْتِي و بَرکتِ يافته
 اَسْتِه ثَمَرِ رَحْمِ تُو. ^{۴۳} ما چِي اَسْتُمُ که آبه مَوْلایِ مه دَ پيشِ
 از مه اَمْدِه؟ ^{۴۴} چُون اَمِي که آوازِ سلامِ تُو دَ گوشِ مه رَسِيد،
 نلغه از خوشِي دَ کورِه مه دَ پِيچک زِدو شُد. ^{۴۵} نِيک دَ بَخْتِ
 خاتُونِي که باوَر کد، چُون چِي زایِ که از طرفِ خُداوند دَز شِي
 گُفْتِه شُد، پُوره موشِه.“

سُرودِ مَرِيْمِ

^{۴۶} و مَرِيْمِ گُفَت:

”جان مه خُداوند ره سِتايِش مُونِه

^{۴۷} و روح-و-رَوان مه بخاطرِ خُدا نِجاتِ رِهِنْدِه مه
 خوشِي مُونِه،

^{۴۸} چراکه اُو دَ بَلِه بِنْدِه ناچِيزِ خُو اُطْفِ کدِه.

اينه، بعد ازی تمامِ نسلِ ها مَرِه بَرکتِ يافته مُوگِه،

^{۴۹} چراکه قَادِرِ مُطَلَقِ کارایِ کْتِه بَلْدِه مه کدِه.

نامِ اَزو مُقَدَّسِ اَسْتِه.

^{۵۰} رَحْمَتِ اَزو دَ بَلِه کَسایِ که از شِي مِي تَرَسِه

نسل-اَندر-نسل باقی مُونِه.

۵۱ خُداوند قد بازوی خُو قُدرت خُو ره نِشو دده؛

او آدمای کبری ره د خیالاتِ دِل شی تیت پَرَک کده.

۵۲ او زورتوها ره از تَخْت های شی تا اَندخته

و آدمای فروتن ره سرِیلند کده.

۵۳ او گُشنه ها ره قد چیزای خُوب سیر کده،

ولے دَوْلَتَمَندا ره دِست خالی ریی کده.

۵۴ او خِدْمَتگار خُو اِسرائیل ره کومک کده

و رَحْمَت خُو ره دَیاد اُورده،

۵۵ اُمُو رَقْم که دَ بابَه کَلون مو

اِبْرَاهِیم و اَوْلادِه شی وَعْدِه اَبَدی کُدُد.

۵۶ اوخته مَرِیم تَقْرِیباً سِه ماه دَ پِیش اَلِیْزَابِیت مَند و بعد اَزُو

پس دَ خانِه خُو رفت.

تَوَلَّدِ یَحِیی

۵۷ وخت زیدون اَلِیْزَابِیت رسید و او یگ باچه دَ دُنیا اُورد.

۵۸ وختیکه همسایه ها و خانوار شی ای ره شَنِید که خُداوند

لُطف و- مِهْرِبانی کُتِه دَ حَقِ اَزوا کده، اونا دَ خوشحالی شی

شَرِیک شُد.

۵۹ دَ رُوژِ هَشْتَمِ قَوْمایِ شِی اَمَد تا نِلغِه رِه خَتنه کُنه و
میخاست که نامِ آتِه شِی زِکریا رِه دَ سِرِ اَزُو بیلِه. ۶۰ لیکن آبه
شِی جواب دده گُفت: ”نه، نامِ شِی باید یحیی ایشته شُنه.“

۶۱ اونا دَزُو گُفت: ”دَ قَوْمایِ تُو هیچ کس ای رقم نام ندره.“
۶۲ اوخته اونا سُونِ آتِه شِی اشاره کد که او کُدم نام رِه
میخایه دَ بِلِه نِلغِه بیلِه. ۶۳ زِکریا یگ تَخته طلب کد و نوشته
کد: ”نامِ شِی «یحیی» آسته.“ پگ اَزُوا تعجُب کد. ۶۴ فوری
دانِ زِکریا واز شُد و زِیون شِی دَ حَرکت اَمَد؛ او دَ توره گُفتو
شُد و خُدا رِه سِتایش کد.

۶۵ ترس دَ بِلِه تمامِ باشنده های گرد-و-بر شِی قرار گِرِفت و
پگ امزی توره ها دَ کوهستونِ یهودیه نقل موشُد. ۶۶ و هر
کسی که ای توره ها رِه میشینید دَ دلِ خُو چورت زده
مُوگُفت: ”ای نِلغِه چی جور موشه؟“ چُون واقِعاً دِستِ
خُداوند قد شِی بُود.

پیشگویی زِکریا

۶۷ اوخته زِکریا آتِه یحیی پُر از روح اَلْقُدس شُد و پیشگویی
کده گُفت:

۶۸ ”مُتَبَارک باد خُداوند، خُدایِ اِسْرَائیل،

چراکه او دَ بِلِه قَوْمِ خُو نظرِ لُطف کده

و اونا رِه بازخريد کده.

۶۹ او یگ نجات دهنده زورتو بلده مو

از خانوار خدمتگار خو داوود باله مونه.

۷۰ امو رقم که او از دان انبیای مقدس خو از قدیم گفتد که

۷۱ مو ره از دست دشمنای مو

و از دست پگ کسای که از مو نفرت دره نجات میدیه،

۷۲ تاکه د حق بابه کلونای مو لطف و مهربانی کنه

و وعده مقدس خو ره یاد کنه.

۷۳ قسمی ره که قد بابه کلون مو ابراهیم کد، ای بود که

۷۴ او مو ره از دست دشمنای مو نجات بدیه

تا مو بتنی او ره بدون ترس عبادت کنی

۷۵ و د پاکی و عدالت د حضور شی

د تمام روزای عمر خو خدمت کنی.

۷۶ و زکریا د یحیی گفت:

”و تو باچه مه، پیغمبر حضرت اعلی گفته موشی،

چراکه تو پیشلون مولا موری

تا راه شی ره تیار کنی،

۷۷ تا خبرِ نجاتِ ره دَ قَوْمِ شَى بَدَى،

که دَ وَسِيْلَهٗ بَخْشِدُونِ گُناه‌های ازوا دَزوا عطا مُونه.

۷۸ بخاطرِ رَحْمَتِ بے‌پایانِ خُدایِ مو

آفتو از عالمِ باله دَ بِلَهٗ مو روشنی مُونه،

۷۹ تا دَ کسایِ روشنی بَدیه

که دَ تَرِیکی و سایهٔ مَرگِ شِشته؛

و تا پایایِ مو ره دَ راهِ صُلح-و-صفا هِدایتِ کُنه.

۸۰ اَمُو نِلغِه کُته شُد و صَاحِبِ رُوحِ قَوی گُشت. اُو تا روزِ
ظاهِرِ شُدونِ خُو بَلدِه قَوْمِ اِسْرَائیلِ دَ بیابو زِنْدگی مُوکید.

تَوَلَّدِ عِیْسَى

۲ ۱ و اِیْطور شُد که دَمَزُو روزا از طرفِ آوِغوسْتُس قَیصر
حُکم شُد که اَمپراطوری رُوم سرشُماری شُنه. ۲ ای اوْلین
سرشُماری بُود که دَ زمانِ کورینوس والی سُوْریه انجام شُد.
۳ و پگِ مَرْدُم دَ مَنْطِقَه خُو رَفْت تا ثَبِتِ نامِ شُنه. ۴ امزی
خاطرِ یوسُف ام از آغیلِ ناصِرِه جَلیلِیَه دَ یهوْدیه دَ شارِ داوود
که بَیت-لَحَم نام دَشت رَفْت، چراکه اُو از خانوارِ و نَبیره
داوود بُود. ۵ اُو رَفْت تا قد مَریم نامزادِ خُو ثَبِتِ نامِ شُنه و
مَریم حَامِلَه بُود. ۶ و خَتیکه اونا دَ اُونجی بُود، زمانِ زیدونِ
مَریم رسید ۷ و اُو باچهٔ اوْلباری خُو ره دَ دُنیا اُورد. مَریم اُو

ره دَ قُنْداق پیچ کده دَ آوخور خاَوَلجی کد، چراکه بَلدِه ازوا دَ مُسافرِ خانه جای نَبود.

چوپونو و ملایکه ها

^۸ دَ امزُو منطقه چوپونو دَ دَشت ها بُود۔ و۔ باش دَشت که دَ غَیتِ شاو از رَمِه خُو نِگاهوانی مُوکد. ^۹ دَمزُو غَیت یگ ملایکه خُداوند بَلدِه ازوا ظاهر شُد و شِکوه۔ و۔ جلالِ خُداوند گِرداگرِدِ ازوا ره روشو کد و اونا غَدِر ترس خورد. ^{۱۰} لیکن ملایکه دَزوا کُفت: ”نترسید؛ اینه، ما دَز شَمو یگ خوشخبری کته اُوردیم که بَلدِه خوشی پگِ مردُم اَسته: ^{۱۱} اَمروز بَلدِه شَمو دَ شارِ داوود یگ نِجات دِهِنده پَیدا شُدِه که اُو مسیح و مَولا اَسته. ^{۱۲} نشانی بَلدِه شَمو ای اَسته که نِلغه ره دَ قُنْداق پیچ شُدِه و دَ مَنِه آوخور پَیدا مَونید.“

^{۱۳} و بے بلغه قد امزُو ملایکه یگ لشکرِ آسمانی ظاهر شُد که خُدا ره سِتایش کده مُوگُفت: ^{۱۴} ”خُدا ره دَ بلندترین جای عالمِ باله جلالِ باد و دَ رُوی زمی صلح۔ و۔ سلامتی دَ بَینِ کسای که مَورِدِ لُطفِ خُدا اَسته.“

^{۱۵} وختیکه ملایکه ها از پیشِ ازوا دَ آسمو رفت، چوپونو قد یگدیگه خُو کُفت: ”بَیید که دَ بَیت۔ لَحَم بوری و امی چیز ره که رُخ دَدِه بَنگری، امی چیز ره که خُداوند مو ره از شی باخبر کده.“ ^{۱۶} پس اونا دَویدِه دَویدِه رفت و مریم و یوسف ره پَیدا کد و نِلغه دَ مَنِه آوخور خاَو بُود. ^{۱۷} وختیکه اونا نِلغه ره دید، اونا بُر شُدِه تورای ره که دَ بارِه نِلغه دَزوا کُفته شُد، تَیت کد. ^{۱۸} و هر کس دَ بارِه چیزی که چوپونو مُوگُفت

میشینید، حیرو مومند. ^{۱۹} مگم مریم پگ امزی تورا ره د پیش خو نگاه کده د باره شی د دل خو فکر موکد. ^{۲۰} اوخته چوپونو پس د جای خو رفت و خدا ره بخاطر تمام چیزای که شنیدد و دیدد، حمد-و- ثنا موگفت. چون امو رقم که دزوا گفته شد، امو رقم بود.

^{۲۱} وختیکه هشت روز پوره شد، زمان ختنه شدن نلغه رسید و نام ازو عیسی ایشته شد، امو نام که ملایکه پیش از قرار گرفتون شی د رحم مریم د بله ازو ایشته شد.

بردون عیسی د خانه خدا

^{۲۲} وختیکه زمان پاک شدن ازوا د مطابق شریعت موسی رسید، یوسف و مریم نلغه ره د اورشلیم آورد تاکه او ره د خداوند تقدیم کنه. ^{۲۳} چون د شریعت خداوند نوشته شده: "هر باچه اولباری که پیدا موشه وقف خداوند خنده موشه." ^{۲۴} امچنان اونا امدد تا یگ قربانی د مطابق چیزی که د شریعت خداوند گفته شده تقدیم کنه، یعنی یگ جوهره قمری یا دو چوجه کوتر.

^{۲۵} دمزو زمان د اورشلیم یگ شخص د نام شمعون زندگی موکد. او یگ آدم عادل و پرهیزگار بود و د انتظار نجات اسرائیل بود و روح القدس د بله ازو قرار دشت. ^{۲۶} روح القدس بلده ازو معلومدار کدد که تا وختی او مسیح خداوند ره ننگره، نومره. ^{۲۷} اوخته شمعون د هدایت روح القدس د خانه خدا امد و غیتیکه یوسف و مریم عیسی یعنی نلغه ره د داخل آورد تا کارای ره که رسم شریعت بود، بلده شی پوره

کنه، ^{۲۸} شِمعون نِلغه ره دَ بَغْل خُو گِرِفْت و خُدا ره سِتایش
کده گُفت:

^{۲۹} ”آی خُداوند، آلی دَ خِدْمَتگار خُو دَ مُطابِقِ توره خُو

اِجازه رِفْتو ازی دُنیا ره دَ آرامی مِیدی،

^{۳۰} چراکه چیمای مه نجات تُو ره دید،

^{۳۱} امو نجات ره که تُو دَ حُضُورِ تمامِ قومِ ها آماده کدے،

^{۳۲} نوری ره که بلده مِلَّتِ ها حَقِیْقَتِ ره بَرَمَلا مونه

و شِکوه-و- جلالِ قومِ تُو اِسْرَائیلِ اَسْتَه.

^{۳۳} آته و آبه نِلغه از تورای که دَ باره شی گُفته شُد حِیرو مَند.

^{۳۴} اوخته شِمعون اونا ره بَرکَتِ دَد و دَ آبه شی مَرِیمِ گُفت:

”اینه، ای نِلغه مَقَرَرِ شُدِه تا سَبَبِ اُفْتَدُو و بِلند شُدونِ غَدَر

کسا دَ اِسْرَائیلِ بَشَه و یگِ نَشانی که قد شی مُخَالِفَتِ موشه

^{۳۵} تا فِکْرِ های دِلِ غَدَرِ کسا بَرَمَلا شَنُه؛ و غَمِ رَقَمِ شَمَشیرِ قَلبِ

از تُو ره ام پاره مونه.“

^{۳۶} دَ اُونجی یگِ خاتو بود که حَنَا نام دَشْت و نَبیه بُود. اُو

دُخترِ فَنوئیلِ از طایفه اَشیرِ بُود و غَدَرِ سالخورده شُدُد. اُو

بعد از توی خُو مُدَتِ هفت سالِ قد شُوی خُو زِندگی کُدد ^{۳۷} و

بعد ازو تا سِنِ هشتاد و چار سالگی بیوه مَندُد. اُو هرگز از

خانه خُدا دُور نَمُوشُد، بَلکه شاو و روزِ قد دُعا و روزه

عِبادتِ مُوکد. ^{۳۸} دَمزُو وخت حَنَا ام دَ پِیشِ ازوا اَمده خُدا ره

شکر کد و د باره نلغه قد پگ کسای که اِنْتَظارِ نجات ره د اورشَلیم میکشید توره گُفت.

^{۳۹} وختی یوسف و مریم تمام چیزا ره د مطابق شریعت خُداوند د جای اُورد، اونا پس د جلیلیه د شارِ خودون خُو آمد، یعنی د ناصیره. ^{۴۰} امو نلغه کته شده قوی شد. او پُر از حکمت بود و فیضِ خُدا د بله شی بود.

عیسای دوازده ساله د اورشَلیم

^{۴۱} آته و آبه عیسی هر سال د وختِ عیدِ پصح د اورشَلیم مورفت. ^{۴۲} غیتیکه عیسی دوازده ساله شد، پگ ازوا مطابق رواج خُو بلده عید د اورشَلیم رفت. ^{۴۳} وختیکه روزای عید تیر شد اونا پس ری شد، امو باچه، یعنی عیسی د اورشَلیم مند، لیکن آته و آبه شی ازی توره بے خبر بود. ^{۴۴} اونا گمان مُوكد که عیسی د بین قافلِه موجود آسته، امزی خاطر اونا تقریباً یگ روزه راه ره سفر کد، ولے بعد ازو د بین قوما و دوستای خُو د طلبِ ازو بر شد. ^{۴۵} وختیکه عیسی ره پیدا نتنست، اونا بلده پالیدونِ ازو پس د اورشَلیم رفت. ^{۴۶} بعد از سه روز او ره د خانه خُدا پیدا کد که د مینکل معلما شِشتد و د تورای ازوا گوش میدد و ازوا سوال مُوكد. ^{۴۷} هر کسی که تورای شی ره گوش مُوكد از پی بردو و از جواب های شی حیرو مومند. ^{۴۸} وختیکه آته و آبه شی عیسی ره د اُونجی دید تعجب کد و آبه شی دزو گُفت: ”باچه مه، تُو چرا ای کار ره کدی؟ توخ کُو، ما و آته تُو پریشان شده تُو ره چیقَس طلب کدی.“

٤٩ عیسیٰ دَزوا کُفت: ”چرا شُمو مَره طلب مُوکدِید؟ آیا شُمو نَمِیدَنسْتِید که ما باید دَ خانِه آتِه خُو بَشُم؟“^{٥٠} لیکن توره ره که دَزوا کُفت اونا پی نَبُرد. ^{٥١} پس اُو قد ازوا ری شُد و دَ ناصرِه اَمَد و ازوا اِطاعت مُوکد. و آبه شی پگ ازی توره ها ره دَ دِل خُو نِگاه مُوکد. ^{٥٢} عیسیٰ دَ حِکمت و قد-و-قامت رُشد مُوکد و امچنان دَ حاصلِ کدونِ رضای خُدا و مردُم.

پیغامِ یحییٰ پیغمبر

٣ دَ سالِ پوزدَهْم حُکمرانی تِیبرِیس قَیصر، پُنطیوس پیلاتُس والی ولایتِ یهودیه بُود؛ هیرودیس حُکمرانِ جلیلیه، و برار شی فیلیپُس حُکمرانِ ایتوریه و منطقه تراخونیتس بُود؛ لیسانیاس حُکمرانِ آبیلین بُود ^٢ و اَناس و قِیافا پیشوایون بزرگ. دَ امزُو غِیت کلامِ خُدا دَ یحییٰ باچه زکریا دَ بیابو نازل شُد. ^٣ اوخته اُو دَ تمامِ منطقه گرد-و-برِ دریای اُردُن رفته غُسلِ تعمید ره اعلان مُوکد که مردُم توبه کُنه تا کُناهای ازوا بخشیده شُنه. ^٤ اُمُو رقم که دَ کتابِ توره های اِشعیا نبی نوشته شُد:

”آوازِ کسی که دَ بیابو چیغ زده مُوگیه:

راه ره بلده خُداوند آماده کُنید

و راهروی شی ره راست-و-سیده کُنید،

^٥ هر قول پُر مُوشه،

هر کوه و تپه آوار موشه،

راه های کج راست موشه،

و جای های پخش-و-بلند یگ برابر موشه.

۶ و تمام بشر نجاتِ خدا ره مینگره. “

۷ اوخته یحیی د جمعیتِ مردمی که بلده غسلِ تعمید د پیش شی امدد گُفت: “او اولادای تیرمارا! کی دز شمو اخطار دد که از غضبی که آمدنی یه دوتا کُنید؟” ۸ پس ثمری بدید که لایق توبه بشه و شروع کده قد خود خو نگید که، ’ابراهیم بابَه کلون مو یه؛ چون ما دز شمو موگم که خدا میتنه امزی سنگا بلده ابراهیم اولاده پیدا کُنه. ۹ حتی امی آلی، تیشه د ریشه برختا ایشته شده؛ پس هر برخت که ثمرِ خوب ندیه، قطع شده د آتش پورته موشه.“

۱۰ جمعیتِ مردم از شی پُرسان کد: “پس مو چی کار کنی؟“

۱۱ یحیی د جوابِ ازوا گُفت: “کسی که دُو پیرو دَره، قد کسی که هیچ ندره تقسیم کُنه؛ و کسی که نان دَره ام امی رقم کُنه.“

۱۲ مالیه گیرا ام بلده غسلِ تعمید امدد. اونا ازو پُرسان کد:

“اُستاد، مو چیز کار کنی؟“

۱۳ یحیی دزوا گُفت: “از چیزی که د بله شمو امر شده، کلوتر

نگیرید.“

۱۴ عسکرا ام از شی پُرسان کده گُفت: “و مو چیز کار کنی؟“

أَوْ دَزُوا كُفَّت: "از هیچ کس زورگیری نکنید و نه ام دَ بَلِه
کس تُهَمَّتِ نَاحِقِ كُنَيْد، بَلَكِه دَ تَنخَاي خُو قِنَاعَتِ كُنَيْد."

^{۱۵} دَ حَالِيكِه مَرْدُمِ پُر از اُمِيد بُوَد و دَ دِلِ خُو دَ بَارِه يَحِيئِ
چَوْرَتِ مِيَزَدِ كِه آيَا اُو مَسِيحِ اَسْتِه يَا نَه، ^{۱۶} يَحِيئِ دَ جَوَابِ پِگِ
ازوا كُفَّت: "ما شُمُو رِه قَد اُو غُسْلِ تَعْمِيدِ مِيدُم، وَلِي يِگِ
كس مِيِيه كِه از مِه كَدِه قُدْرَتْمَنَدِ اَسْتِه و مََا حَتِي لَايِقِ شِي رِه
نَدْرُم كِه بَنَدِ چِپَلِي شِي رِه وَاز كَنُم. اُو شُمُو رِه قَد رُوحِ اَلْقُدْسِ
و آتِشِ تَعْمِيدِ مِيدِيه. ^{۱۷} شَاخِي اَزُو دَ دِسْتِ شِي اَسْتِه تَا
خَرْمُونجُوِي خُو رِه پَاك كَدِه گَنْدُم رِه دَ دِي خَانِه خُو نَخِيرِه
كُنِه، وَلِي كَاِه رِه دَ آتِشِ كُلِ نَاشُدَنِي دَر مِيدِيه."

^{۱۸} پَس يَحِيئِ قَد نَصِيحَتِ هَاي كَلُو خُوشخَبْرِي رِه دَ مَرْدُمِ
إِعْلَانِ مُوَكِد. ^{۱۹} لِيكِن هِيروُدِيَسِ حُكْمَرَانِ كِه بَخَاطِرِ هِيروُدِيَا
خَا تُونِ بَرَارِ خُو و بَخَاطِرِ تَمَامِ شَرَارَتِ هَاي دِيگِه كِه كَدُد، اَز
طَرَفِ يَحِيئِ سَرزِنِشِ شُد، ^{۲۰} اُو اِي رِه اَم دَ تَمَامِ شَرَارَتِ هَاي
خُو اِضَافَه كَد كِه يَحِيئِ رِه دَ بَنَدِي خَانِه اَنَدَخَت.

يَحِيئِ عِيَسَى رِه غُسْلِ تَعْمِيدِ مِيدِيه

^{۲۱} يِگِ رُوزِ وَخْتِيكِه تَمَامِ مَرْدُمِ غُسْلِ تَعْمِيدِ گَرِفْتُد، عِيَسَى اَم
غُسْلِ تَعْمِيدِ گَرِفَت و دَ غِيَتِيكِه دُعَا مُوَكِدِ اَسْمُو شَقِ شُد ^{۲۲} و
رُوحِ اَلْقُدْسِ دَ شَكْلِ يِگِ كُوتَرِ دَ بَلِه اَزُو نَازِلِ شُد. اَوخْتِه يِگِ
اَوَازِ اَز اَسْمُو اَمَدِه كُفَّت: "تُو بَاچِه دُوسْت-دَشْتَنِي مِه اَسْتِي
كِه اَز تُو خُوش-و-رَاضِي اَسْتُم."

شجره نامه عیسی

۲۳ و عیسی تقریباً سی ساله بود که خدمت خوره شروع کرد. او د گمانِ مردُم باچه یوسف بود و یوسف باچه ایلی، ۲۴ باچه متات، باچه لاوی، باچه ملکی باچه ینای باچه یوسف ۲۵ باچه متاتیا باچه آموس باچه ناحوم باچه حسلی باچه نجی ۲۶ باچه مَخْت باچه متاتیا باچه شمعی باچه یوسخ باچه یودا ۲۷ باچه یوحنا باچه ریس باچه زروبا بل باچه شِلْتِئیل باچه نیری ۲۸ باچه ملکی باچه ادی باچه قوسام باچه ایلمادام باچه عیر ۲۹ باچه یوشع باچه العازار باچه یوریم باچه متات باچه لاوی ۳۰ باچه شمعون باچه یهودا باچه یوسف باچه یونان باچه ایلیاقیم ۳۱ باچه ملیا باچه مینان باچه متاتا باچه ناتان باچه داؤود ۳۲ باچه یسی باچه عوبید باچه بوغز باچه سلمون باچه نحشون ۳۳ باچه عمیناداب باچه آرام باچه حصرون باچه فارص باچه یهودا ۳۴ باچه یعقوب باچه اسحاق باچه ابراهیم باچه تارح باچه ناحور ۳۵ باچه سیروج باچه رعو باچه فالج باچه عبر باچه صالح ۳۶ باچه قینان باچه ارفکشاد باچه سام باچه نوح باچه لامک ۳۷ باچه متوشالح باچه حنوخ باچه یارد باچه مهلل ایل باچه قینان ۳۸ باچه انوش باچه شیث، باچه آدم؛ و آدم از خدا بود.

عیسی بله وسوسه های شیطان کامیاب موشه

۴ عیسی پُر از روح القدس از دریای اُردن پس آمد و د وسیله روح القدس د بیابو هدایت شد ۲ و د اونجی مدت چل روز شیطان او ره وسوسه کرد. او دزی مدت هیچ چیز نخورد

و اُمُو رُوْزَا كِه آخِرِ شُد، اُو گُشَنه شُد.

^۳ اوخته اِبْلِيسِ دَزُو گُفَت: ”اگه تُو باچه خُدا اَسْتِي دَ اَمزِي سَنگ بُگِي كِه نَان جُور شُنه.“

^۴ عِيسَى دَ جُوابِ اَزُو گُفَت: ” دَ كَلَامِ خُدا نُوِشْتَه شُدَه كِه ’اِنْسَانِ تَنها دَ وَسِيْلَه نَان زِنْدَه نِيِيه.“

^۵ بَعْدِ اَزُو اِبْلِيسِ اُو رِه دَ يِگ بِلِنْدِي بُرْدَه دَ يِگ لِحْظَه تَمَامِ مَمْلَكَتَايِ دُنْيَا رِه دَزُو نِشُو دَد ^۶ و گُفَت: ”پگ اَمزِي قُدْرَتِ ها و شان-و-شَوَكْتِ اَزِيَا رِه دَز تُو مِيْدَم، چِرَاكِه دَز مِه دَدَه شُدَه، و ما دَ هَر كَسِي كِه دِل مِه شُنه مِيْدَم. ^۷ پَس اگه تُو مَرِه سَجْدَه كِنِي پگ شِي اَز تُو مُوشِه.“

^۸ لِيكِنِ عِيسَى دَ جُوابِ شِي گُفَت: ”نُوِشْتَه شُدَه كِه، ’خُداوِنْد، خُدايِ خُو رِه سَجْدَه كُو و تَنها اُو رِه عِبَادَتِ كُو!“

^۹ اوخته اِبْلِيسِ اُو رِه دَ اَوْرُشَلِيْمِ بُرْدَه دَ بِلِنْدِي خَانَه خُدا اِيسْتَلْجِي كَد و دَزُو گُفَت: ”اگه تُو باچه خُدا اَسْتِي خُود رِه اَز اِينْجِي تَا پُورْتَه كُو، ^{۱۰} چُون نُوِشْتَه شُدَه كِه

’اُو دَ بَارَه اَز تُو دَ مَلَايِكَه هاِي خُو حُكْمِ مُونَه

تَا اُونَا اَز تُو حِفَاظَتِ كُنَه‘

^{۱۱} و

’اُونَا تُو رِه دَ دِسْتَايِ خُو مِيْگِيْرَه،

نَشْنَه که پای تُو دَ کُدم سَنگ دَکِه کُنِه.“

^{۱۲} لیکن عیسی دَ جواب شی گُفت: ”گُفته شُدِه که، ’خُداوند، خُداي خُو ره آزمایش نَکُو!“

^{۱۳} وختیکه پَگِ وِسوسه های ایلِیس تامو شُد اُو تا یگ مُدت از عیسی دُور شُد.

عیسی دَ منطقه جلیلیه

^{۱۴} و عیسی دَ قُدرتِ رُوحِ اَلْقُدسِ پس دَ جلیلیه اَمَد و خَبر دَ باره اَزو دَ تمامِ امزُو منطقه تیت شُد. ^{۱۵} اُو دَ عِبادتِ خانه های ازوا تَعَلیم مِیدَد و پَگِ اُو ره تَعْرِیف-و-تَوَصِیف مُوکد.

مردُمِ ناصِرِه عیسی ره رَد مونه

^{۱۶} وختی اُو دَ ناصِرِه، دَمزُو جای که کتِه شُد اَمَد، اُو دَ مُطابِقِ عادتِ خُو دَ روزِ آرامِ دَ عِبادتِ خانه رفت و ایسته شُد که کلامِ خُدا ره بَخانه. ^{۱۷} اوخته طومارِ اِشعیا نَبی دَزو دَدِه شُد و اُو طومارِ ره واز کده اُمو جای ره پَیدا کد که نوشته یه:

^{۱۸} ”رُوحِ خُداوند دَ بَلِه ازمه قرار دَرِه،

چراکه اُو مَرِه مَسَحِ کده

تا بَلَدِه غَرِيبا خوشخبری بَدُم.

اُو مَرِه رَیِی کده تا آزادی ره بَلَدِه اَسیرا

و بینایی ره بَلدِه کورا اِعلان کُنم،

مظلوما ره از شرِ ظالِمَا خلاص کُنم

^{۱۹} و سالِ لُطف-و-مهربانی خُداوند ره اِعلان کُنم.“

^{۲۰} بعد ازو طومار ره لوله کده دَ خادِمِ عِبادت خانه دَد و

شِشت که وَعظ کنه. تمام کسای که دَ مَنه عِبادت خانه بُود

چیمای خُو ره دَ عیسیِ دوختد ^{۲۱} و او توره خُو ره شروع کده

دزوا گُفت: ”امروز ای پیشگوی پوره شُدِه دَ گوشای شَمو

رَسید.“

^{۲۲} تمام مردُم تعریف-و-توصیف شی ره مُوکد و از تورای

پُر فیضی که از دان شی بُر مُوشد حَیرو مَندد و مُوگُفت: ”آیا

ای باچه یوسفِ نییه؟“

^{۲۳} عیسی دزوا گُفت: ”شَمو حتماً ای مَثَل ره دَ بَلِه ازمه مُوگید

که ’او طیب، تُو خود خُو ره شفا بدی!‘ و ام مُوگید که

’چیزای ره که مو شنیدے که تُو دَ کَفَرناحوم کدے، دَ اینجی

ام گو، دَ آغیلِ خود خُو.“ ^{۲۴} و عیسی گُفت: ”ما حقیقت ره

دَز شَمو مُوگم، هیچ پیغمبر دَ منطقه خود خُو قبول نَشده. ^{۲۵} و

یگ حقیقت دیگه ره ام دَز شَمو مُوگم، دَ دَورونِ الیاس

پیغمبر غدر خاتونوی بیوه دَ سرزمینِ اسرائیل بُود، دَ امزُو

غیتیکه آسمو سِه و نیم سال بسته شُدِه بارش نکد و قحطی

سخت تمام سرزمی ره گُرفت. ^{۲۶} مگم خُدا الیاس ره دَ پیش

هیچ کُدم ازوا ریی نکد جز دَ پیش یگ خاتونِ بیوه دَ صَرفَت

دَ مُلکِ صیدون. ^{۲۷} و امی رقم دَ زمانِ اَلِیشع پیغمبر غدر

نفرای کولی گریفته د اسرائیل بود، ولے هیچ کدم ازوا پاک
نشد بغیر از نعمان سوره ای.

^{۲۸} اوخته تمام کسای که د منه عبادت خانه بود از شنیدون
امزی تورا غدر قار شد ^{۲۹} و باله شده عیسی ره از شار بر کد
و او ره د شیخی تپه که شار ازوا د بله شی آباد شدد برد،
تاکه او ره از اونجی تا پورته کنه. ^{۳۰} لیکن او از مینکل ازوا
تیر شد و رفت.

عیسی یگ آدم جندی ره شفا میدیه

^{۳۱} بعد ازو عیسی تا شده د کفرناحوم که یکی از شارای
جلیلیه آسته رفت، و اونا ره د روز آرام د عبادت خانه تعلیم
دد. ^{۳۲} مردم از تعلیم شی حیرو مند، چراکه تورای شی پُر
قدرت بود. ^{۳۳} د امزو غیت د عبادت خانه یگ آدم جندی بود
که روح ناپاک دشت و او قد آواز بلند چیغ زده گفت: ^{۳۴} ”ای
عیسای ناصری! قد ازمو چی غرض دری؟ آیا امدے که مو
ره نابود کنی؟ ما تو ره مینخشم که تو کی آستی. تو امو
مقدس خدا آستی.“ ^{۳۵} لیکن عیسی د بله ازو هیبت کده گفت:
”چپ بشی و ازو بر شو!“ اوخته جن او آدم ره د پیش روی
ازوا د زمی اندخت و بدون ازی که دزو ضرر برسنه از شی
بر شد. ^{۳۶} اونا پگ شی حیرت زده شده قد یگدیگه خو
موگفت: ”ای چی رقم توره آسته؟ او قد قدرت و اختیار د
ارواح ناپاک حکم مونه و اونا بر موشه.“ ^{۳۷} و خبر ازو د هر
جای امزو منطقه تیت شد.

شفا ددونِ ناجورا

^{۳۸} عیسیٰ بعد از بُر شُدو از عِبَادَتِ خانِه دَ خانِه شِمِعون رفت و خُسْرَمادرِ شِمِعون سخت تَو کَدُد. پس اونا از عیسیٰ خواهش کد که او ره شفا بَدیه. ^{۳۹} اوخته عیسیٰ دَ بِلِه سر شی اَمده دَ بِلِه تَو هِیبت کد و تَو او ره ايله کد. او فوری باله شُد و دَ خِدْمَتِ ازوا مَشغُول شُد.

^{۴۰} بعد از آفتو شِشتو، پگِ کسای که نفرای ناجور دَشت و اُمُو ناجورا دَ مَرَضِ های رقم رقم گِرِفْتار بُود، اونا ره دَ پیشِ عیسیٰ اُورد و او دِستای خُو ره دَ بِلِه هر کُدمِ ازوا ایشته اونا ره شفا دَد. ^{۴۱} و جِنیات ام دَ امرِ عیسیٰ از غَدَر کسا بُر موشد و چیغ زده مَوگُفت: “تُو باچه خُدا اَسْتی!” لیکن عیسیٰ دَ بِلِه ازوا هِیبت مَوکد و نَمی ایشته که توره بُگیه، چُون جِنیات مِیْدَنِست که او مَسِیح اَسْتِه.

عیسیٰ دَ دیگه جای ها تعلیم مِیدیه

^{۴۲} دَ غَیْتِ روز واز شُدو عیسیٰ بُر شُدِه دَ یگِ بیابو رفت. اوخته مَرْدُم دَ طَلبِ ازو بُر شُد و غَیْتِیکه دَ پیشِ ازو رسید، اونا او ره شَلَّه شُد که از پیشِ ازوا نَرَوه. ^{۴۳} ولے عیسیٰ دَزوا گُفت: “ما خوشخبری دَ باره پادشاهی خُدا ره دَ دیگه شارا ام باید اِعلان کُنم، چراکه ما بَلَدِه امزی مقصد رَی می شَدیم.” ^{۴۴} امی رقم او دَ عِبَادَتِ خانِه های یهُودیه تعلیم مِیدد.

۵ یک روز که عیسیٰ د لب بند گنيسارت ایسته بود، مردم تشه-و-تيله کده د گرد شی جم شد تا کلام خدا ره گوش کنه. ۲ د امزو غیت عیسیٰ دو کشتی د لب بند دید که ماهی‌گیرا از منه شی بر شد و تور های خو ره موششت. ۳ پس او د یکی امزو کشتی ها که از شمعون بود، سوار شد و از او خواهش کد که کشتی ره یگ کم وری از لب بند دور کنه. بعد ازو تاه ششت و از منه کشتی د مردم تعلیم دد. ۴ وختیکه توره‌های خو ره خلاص کد د شمعون گفت: ”کشتی ره سون چقوری او ببر و تور های خو ره بلده ماهی‌گیری د او بندزید.“ ۵ شمعون د جواب شی گفت: ”اُستاد، مو تمام شاو زحمت کشیدی، لیکن هیچ چیز گرفته ننتیستی. مگم آلی که تو موگی، اینه، ما تور ها ره د او میندزم.“

۶ وختیکه اونا ای کار ره کد، غدر کلو ماهی گرفت، د اندازه که نزدیک بود تور های ازوا پاره شنه. ۷ اوخته اونا سون همکارای خو که د کشتی دیگه بود، اشاره کد تا آمده اونا ره کومک کنه. پس اونا آمد و هر دو کشتی ره پر کد، د اندازه که کشتی‌ها نزدیک بود غرق شنه. ۸ وختیکه شمعون پترس ای معجزه ره دید د پایای عیسیٰ افنده گفت: ”یا مولا! از مه دور شو، چراکه ما آدم گناه‌کار استم.“ ۹ چون او و کسای که قد شی بود از تعداد کلون ماهیای که گرفتند حیرت زده شد. ۱۰ و یعقوب و یوحنا باچه های زیدی که همکارای شمعون بود، ام حیرو مند. اوخته عیسیٰ د شمعون گفت: ”ترس

نخور! ازی بعد دَ جای ماهی مردُم ره میگیری.“^{۱۱} پس اونا کشتی ها ره دَ خُشکی اُورده تمام چیزا ره ایله کد و از پُشت عیسی ریی شُد.

شفای یگ آدم کولی

^{۱۲} یگ روز وختیکه عیسی دَ یکی از شارا بُود، دَ اُونجی یگ آدم بُود که او ره کاملاً کولی گرفتُد. او آدم امی که عیسی ره دید، رُوی دَ خاک اُفتد و عذر-و-زاری کده گُفت: ”یا مولا، اگه تو بخاهی، میتنی مره پاک کنی.“^{۱۳} عیسی دِست خُوره دِراز کد و دَ بله شی ایشته گُفت: ”ما میخایم؛ پاک شو.“ فوری مَرَضِ کولی او ره ایله کد.^{۱۴} و عیسی دَزُو حُکم کده گُفت: ”دَ هیچ کس چیز نگی، بلکه رفته خود ره دَ پیشوا نشو بدی و بلده پاک شُدون خُو هدیه ره که موسی اُمر کده، تقدیم کُوتا بلده پگ یگ شاهدهی بَشه که پاک شُدی.“

^{۱۵} ولے خبرِ عیسی دیگه ام کَلوتر تیت شُد، دَ اندازه که مردُمای کَلو جم مُوشد تا تورای شی ره گوش کنه و از ناجوری های خُو شفا پیدا کنه.^{۱۶} لیکن عیسی دَ بیابو مورفت و دُعا مُوکد.

جور شُدونِ یگ آدم شَل

^{۱۷} یگ روز وختیکه عیسی تعلیم میدد و فریسیا و عالمای دین از تمام آغیلای جلیلیه و یهودیه و از اورشَلیم اُمده دَ اُونجی شِشْتد و قُدرتِ خُداوند بلده شفای ناجورا قد عیسی بُود،^{۱۸} بے بلغه چند نفر یگ آدم فلج ره دَ بله یگ جاگه گُرفته

اُورد. اونا كوشش كد كه او ره داخل بيره و د پيش عيسى بيله، ^{۱۹} مگم از خاطر جمعيت مردم هيچ راه پيدا ننتست كه او ره داخل بيره. اوخته اونا د بيله بام بر شد و مريض ره قد جاگه شى از بين خست ها د مينكل جاي د پيش عيسى تاه كد. ^{۲۰} وختيكه عيسى ايمان ازوا ره ديد، د مريض گُفت: ”اى مرد، گناه هاى تو بخشیده شد.“ ^{۲۱} اوخته عالمای دين و فریسیا قد یگدیگه خو گُفت: ”اى كى آسته كه كُفرگویی مونه؟ كى میتنه گناه ها ره ببخشه غیر از خدا و بس؟“ ^{۲۲} عيسى فكر هاى ازوا ره پى برده د جواب ازوا گُفت: ”چرا اى رقم فكر ها ره د دل هاى خو جاي میدید؟“ ^{۲۳} كدم شى آسو آسته: آيا گُفتون ازى كه، ’گناه هاى تو بخشیده شد‘ يا گُفتون ازى كه، ’باله شو و راه بورو؟‘ ^{۲۴} ليكن تا بدنید كه «باچه انسان» قدرت-و-اختيار بخشيدون گناه ها ره د روى زمی دره، بنگريد كه چيز كار مونم.“ و عيسى د امزو آدم فلج گُفت: ”تو ره موگم: ’باله شو و جاگه خو ره گِرَفته خانه خو بورو.“ ^{۲۵} و او د پيش روى ازوا دستى باله شد و جاگه ره كه د بيله شى خاو بود گرفت و خدا ره حمد-و- ثنا گُفته طرف خانه خو رفت. ^{۲۶} پگ ازوا حيرو منده خدا ره ستایش كد د حاليكه ترس خوردد و موگُفت: ”امروز چیزای عجیب-و- غریب ره دیدی.“

لاوى مالیه گیر یار عيسى موشه

^{۲۷} بعد ازو عيسى ازونجی بر شده یگ مالیه گیر ره ديد كه لاوى نام دشت و د جاي مالیه گِرَفتو ششتد. عيسى دزو گُفت: ”از پشت ازمه بیه.“ ^{۲۸} و او باله شده تمام چیز ره ايله

کد و از پُشتِ عیسی رَی شُد. ^{۲۹} اوخته لاوی دَ خانِه خُو یگ
 مِهمانی کُتِه بَلدِه عیسی گِرِفَت و یگ جِم کُتِه مالیه گِیرا و
 مردُمای دِیگِه ام قد ازوا دَ سرِ دِستِرخو شِشْتُد. ^{۳۰} پس فرِیسیا
 و عالمای دِینِ ازوا دَ بَلِه یارای عیسی نِقِ نِقِ کده گُفَت: ”چرا
 شُمُو قد مالیه گِیرا و گُناهارا مُوخوَرِید و وُچی مُونِید؟“
^{۳۱} عیسی دَ جوابِ ازوا گُفَت: ”کسای که جور اَستِه دَ طِیبِ
 ضرُورَت نَدَرِه، بَلِکِه کسای که ناجور اَستِه دَ طِیبِ ضرُورَت
 دَرِه. ^{۳۲} ما نَمَدِیم که مردُمای عادِلِ ره دعوت کُنم، بَلِکِه اَمَدِیم
 که گُناهارا ره بَلدِه توبه دعوت کُنم.“

دَ بارِه روزه

^{۳۳} اوخته اونا دَ عیسی گُفَت: ”شاگردای یحیی اکثراً روزه
 میگیره و دُعا مونه و پِیروای فرِیسیا ام امی رقم مونه، لیکن
 یارای ازتو همیشه مُوخوره و وُچی مونه.“ ^{۳۴} عیسی دَ مَثَلِ
 دَزوا گُفَت: ”آیا میتنید مهمونای توی خانه ره تا وختیکه داماد
 قد ازوا اَستِه وادار کنید که روزه بگیره؟ ^{۳۵} ولے روزای مییه
 که داماد از وا گِرِفَتِه موشه؛ اوخته دَمزُو روزا اونا روزه
 میگیره.“

^{۳۶} او اینی مَثَلِ ره ام دَزوا گُفَت: ”هیچ کس کالای نو ره چک
 نَمونه که یگ ثوِثِه شی ره گِرِفَتِه دَ کالای کُهَنه پِینه کنه؛ اگِه نَه
 کالای نو پاره موشه و ثوِثِه ره که از کالای نو گِرِفَتِه ام قد
 کُهَنه جور نَمییه. ^{۳۷} و امی رقم هیچ کس شرابِ تازه ره دَ
 مَشک های کُهَنه شیو نَمونه. اگِه بُکنه، شرابِ تازه مَشک ها
 ره ترقَنده لُوو موشه و مَشک ها ضایع موشه. ^{۳۸} پس شرابِ

تازه باید دَ مَشک های نو دَ خیره شنه. ^{۳۹} هیچ کس بعد از خوردونِ شرابِ کهنه، شرابِ نو نَمیخایه، چُون اُو مُوگه: 'کهنه خُویتَر اَسته.'“

جَر-و-بَحْث دَ بَارِه رُوزِ آَرَام

۶ دَ یگ رُوزِ آَرَام عیسی از مَنه کِشت های گندُم تیر موشد و یارای شی خوشه های گندُم ره کنده دَ قَفِ اَلِغِه خُو موملید و مُوخورد. ^۲ اوخته بعضی از فریسیا گُفت: ”چرا کاری ره مُونید که انجام دَدون شی دَ رُوزِ آَرَام رَوا نییه؟“ ^۳ عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”آیا شَمو نَخانید که داوود چیز کار کد زمانیکه خود شی و رفیقای شی گُشنه بود؟“ ^۴ اُو دَ خانِه خُدا داخل شد و نانِ تقدیم شده ره گِرِفْتِه خورد و دَ رفیقای خُو ام دَد، نانی ره که خوردون شی بَلدِه هیچ کس رَوا نییه بَغیر از پیشوایو. ^۵ ”و اُو اِدامه دَدِه دَزوا گُفت: ”«باچه اِنسان» صاحبِ رُوزِ آَرَام اَسته.“

عیسی بَسْم دَ رُوزِ آَرَام شِفا مِیدیه

۶ دَ یگ رُوزِ آَرَامِ دِیگه عیسی دَ عِبادت خانِه داخل شد و دَ تعلیم دَدو شروع کد. دَ اُونجی یگ آدم بود که دِستِ راست شی خُشک شُد. ^۷ عالِمای دین و فریسیا نظر شی دَ عیسی بود تا بِنگره که اُو دَ رُوزِ آَرَام شِفا مِیدیه، یا نه، چُون اونا میخاست یگو راه پیدا کده اُو ره ملامت کنه. ^۸ لیکن عیسی فکر های ازوا ره پی بُرد و دَ آدم دِست خُشک شده گُفت: ”باله شو و دَ مینکل جای ایسته شو.“ اُو باله شده ایسته شد.

^۹ اوخته عیسی دزوا گُفت: ”از شمو یگ سوال مُونم: آیا د روز آرام نیکی کدو روا آسته یا بدی کدو، نجات ددون جان یا نابود کدون شی؟“ ^{۱۰} بعد ازو چار طرف خو سون پگ ازوا توخ کد و دزوا آدم گُفت: ”دست خو ره یراز کو.“ او یراز کد و دست شی جور شد. ^{۱۱} لیکن اونا سخت قار شد و قد یگدیگه خو گُفت: ”قد عیسی چیز کار کنی؟“

دوازده رسول عیسی

^{۱۲} د یکی امزو روزا عیسی بلده دُعا کدو د کوه رفت و امو شاو ره د عبادت-و-دُعا د حضور خدا تیر کد. ^{۱۳} وختیکه روز شد، او پیروای خو ره د پیش خو کوی کد و از مینکل ازوا دوازده نفر ره انتخاب کده اونا ره «رسول» لقب دد که اینیا بود: ^{۱۴} شمعون که عیسی نام شی ره «پترس» ایشت، اندریاس برار شمعون، یعقوب، یوحنا، فیلیپس، برتولما، ^{۱۵} متی، توما، یعقوب باچه حلفی، شمعون مشهور د غیرتی، ^{۱۶} یهودا باچه یعقوب و یهودای اسخریوطی که امی نفر عیسی ره د گیر دد.

^{۱۷} عیسی قد ازوا از کوه تیلو آمده د یگ جای اوار ایسته شد. تعداد کلون پیروای شی و یگ جمعیت کته مردم که از تمام یهودیه و اورشلیم و از ساحل صور و صیدون آمدد، د اونجی ایسته بود. ^{۱۸} اونا آمدد که تورای ازو ره گوش کنه و از مرض های خو شفا پیدا کنه. کسای که بخاطر ارواح ناپاک د عذاب بود، اونا جور شد. ^{۱۹} و پگ مردم کوشش موكد که د عیسی دست بزنه، چون ازو یگ قدرت بر موشد

که پگ ره شفا میدد.

خوشی و غم

۲۰ اوخته عیسی روی خوره سون یارای خو کده گفت:

”نیک د بخت شمو که غریب استید،

چراکه پادشاهی خدا از شمو یه.

۲۱ نیک د بخت شمو که آلی گشنه استید،

چراکه سیر موشید.

نیک د بخت شمو که آلی چخرا مونید،

چراکه د وخت شی خنده مونید.

۲۲ نیک د بخت شمو وختیکه مردم بخاطر «باچه انسان»

از شمو بد موره،

شمو ره از مینکل خو بر مونه،

شمو ره دو-و-دشنام میدیه

و شمو ره بدنام موکنه.

۲۳ دمزو روز خوشی کنید و قرتک-و-خیزک بزید،

چون اجر شمو د عالم باله غدر بزرگ استه،

چراکه بابه‌کلونای ازوا ام قد پیغمبرا امی رقم رفتار کد.

^{۲۴} لیکن وای د حال از شُمو کسای که دولت‌مند اَسْتِید،

چراکه شُمو راحتى خُو ره تیر کدید.

^{۲۵} وای د حال از شُمو کسای که سیر اَسْتِید،

چراکه گُشنه مُوشِید.

وای د حال از شُمو کسای که آلی خنده مُونید،

چراکه ماتم و چخرا د اِنْتِظار شُمو اَسْتِه.

^{۲۶} وای د حال شُمو

وختیکه مردُم شُمو ره تعریف-و-توصیف مُونه،

چراکه بابه‌کلونای امزی مردُم

قد اَنبِیای دروغی امی کار ره کد.

^{۲۷} مگم شُمو کسای که گوش میگیرید، دز شُمو مُوگم که

دُشْمَنای خُو ره دوست دشته بشید و کسای که از شُمو

نَفَرْت دَره قد شی خوبی کُنید؛ ^{۲۸} کسای که شُمو ره نالْت

مُونه بَلدِه ازوا خیر-و-بَرکت طلب کُنید و کسای که شُمو

ره آزار-و-اَذیت مُونه بَلدِه ازوا دُعا کُنید. ^{۲۹} اگه یگو کس د

کومِه راسْت تُو قد چپات میزنه، کومِه دیگه خُو ره ام سُون

ازو دَوْر بدی. و اگه یگو کس چپن تُو ره میگیره، پیرون خُو

ره ام ازو دِریغ نکو. ^{۳۰} هر کس که از تو یگو چیز طلب مونه دزو بدی و کسی که یگو چیز تو ره موبره از شی پس طلب نکو. ^{۳۱} پس امو رقم که شمو میخاهید مردم قد شمو رفتار کنه، شمو ام امو رقم رفتار کنید.

^{۳۲} اگه شمو تنها کسای ره دوست دشته بشید که شمو ره دوست دره، ای بلده شمو چی فایده دره؟ چون حتی گناهکارا ام دوستدارای خو ره دوست دره. ^{۳۳} و اگه شمو تنها قد کسای خوبی کنید که قد شمو خوبی مونه، ای بلده شمو چی فایده دره؟ چون حتی گناهکارا ام امی رقم مونه. ^{۳۴} اگه شمو فقط د کسای قرض بدید که امید پس گرفتون شی ره درید، ای بلده شمو چی فایده دره؟ چون حتی گناهکارا د گناهکارا قرض میدیه تا او ره پس بگیره.

^{۳۵} لیکن شمو دشمنای خو ره دوست دشته بشید و قد ازوا خوبی کنید. قرض بدید و هیچ امید پس گرفتون شی ره ندشته بشید. اوخته اجر شمو غدر کلو موبشه و شمو بچکیچای حضرت اعلیٰ موشید، چون او حتی د حق ناشکرا و بدکارا ام مهربو آسته. ^{۳۶} پس رحم دل بشید امو رقمیکه آته آسمانی شمو رحیم آسته.

د باره دیگر و قضاوت نکند

^{۳۷} د باره دیگر و قضاوت نکند تا قضاوت نشنید؛ دیگر و ره محکوم نکند تا محکوم نشنید؛ ببخشید تا بخشیده شنید. ^{۳۸} بدید تا دز شمو دده سنه. یگ منک خوب فشار دده شده، تکان دده شده و سرریزی کده د بغل شمو ایشه موشه، چون

دَ مَنكِي كِه مِيدِيد، دَ امزُو مَنك دَز شَمُو دَدِه مُوشِه.

^{۳۹} اوخته، عیسیٰ اینی مَثَل رِه دَزوا گُفت: ”آیا آدمِ کور میتنه

که یگ کورِ دیگه رِه کوتل کُنه؟ آیا هر دُوی شی دَ چاه
نموفته؟^{۴۰} شاگرد از اُستاد خُو کده باله تر نییه، لیکن هر کسی
که تعلیمِ کاملِ گِرَفته بَشِه، اُو مِثَلِ اُستادِ خُو مُوشِه.

^{۴۱} چرا پَرِ کاه رِه دَ چیمِ برارِ خُو مینگری، ولے از

دِسْتکِ چپوی که دَ چیمِ خود تُو اُسته بے خبری؟^{۴۲} چطور
میتنی که دَ برارِ خُو بگی: ’برار، مره بیل که پَرِ کاه رِه از چیم
تُو بُر کُئم‘ دَ حالیکه دَ چیمِ خود تُو دِسْتکِ چپو اُسته و تُو
نَمینگری؟ او ریاکار، اوّل دِسْتکِ چپو رِه از چیمِ خود خُو بُر
کُو. اوخته خُو بتر مینگری و میتنی پَرِ کاه رِه از چیمِ برارِ خُو
بُر کنی.

دِرخت و میوه شی

^{۴۳} هیچ دِرختِ خُوبِ میوهِ بدِ نَمیدیه و دِرختِ بدِ امِ میوهِ

خُوبِ نَمیدیه.^{۴۴} امی رقم هر دِرخت از میوهِ خُو شِنخته

مُوشِه، چراکه مردُمِ انجیر رِه از قدِ خارِ جمِ نَمونه و انگور رِه

از بُوئه خارِ نَمیچینه.^{۴۵} آدمِ خُوب از خزانِه خُوبِ دلِ خُو

چیزای خُوبِ بُر مونه و آدمِ شریر از خزانِه بدِ خُو چیزای بدِ

بُر مونه، چُون دانِ انسان از چیزی که دَ دلِ انسان پَریمو

اُسته، توره مُوگیه.

تادو قوی و ضعیف

^{۴۶} چرا مره «یا مولا، یا مولا» گفته کوی مونیید، و چیزی ره که موگیم انجام نمیدید؟ ^{۴۷} هر کسی که د پیش ازمه مییه و تورای مره گوش گرفته دزوا عمل مونه، ما بلده شمو نشو میدم که او مثل کی آسته: ^{۴۸} او مثل آدمی آسته که د وخت خانه آباد کدو زمی ره غووج کند و تادو شی ره د بله سنگ ایشت. پس غیتیکه سیل آمد، سیل آو امو خانه ره زد، مگم حتی تکان دده ننتست، چراکه محکم آباد شد. ^{۴۹} لیکن کسی که تورای مره گوش میگیره و دزوا عمل نمونه، مثل آدمی آسته که خانه خو ره د روی زمین بدون تادو جور کد. وختیکه سیل آو او ره زد، او دستی چپه شد و خرابی امزو خانه غدر کلو بود.

شفای غلام قومندان رومی

^۱ وختیکه عیسی تورای خو ره د گوش مردم رسنده خلاص کد، او د کفرناحوم در آمد. ^۲ د اونجی یگ قومندان رومی یگ غلام دشت که او ره کلو دوست دشت و امو غلام سخت ناجور و نزدیک د مردو بود. ^۳ وختیکه قومندان رومی د باره عیسی خبر شد، او ریش سفیدای یهودیا ره د پیش ازو ری کد تا از شی خواهش کنه که بییه و غلام شی ره شفا بدیه. ^۴ اونا د پیش عیسی آمد و غدر غدر-و-زاری کده دزو گفت: ”او آدم ارزش شی ره دره که امی نیکی ره د حق ازو کنی، ^۵ چراکه او قوم مو ره دوست دره و یگ عبادت خانه ام بلده ازمو آباد کده.“ ^۶ پس عیسی قد ازوا ری شد و د حالیکه اونا

نزدیکِ خانه رسیدد قومندان دوستای خوره د پيش ازو ریی
 كده گُفت: ”یا مولا، خود ره زحمت ندی، چراکه ما لایق شی
 ره ندرم که تو د زیر چتِ خانه مه بییی. ^۷ امزی خاطر خود
 ره لایق ازی ندیدم که د پيش تو بییم. فقط امزونی حکم کو
 و خدمتگار مه شفا پیدا مونه. ^۸ چراکه خود مه آدم زیر امر
 استم و عسکرا زیر امر از مه آسته؛ وختی د یگ شی موگم،
 ’بورو!‘ او موره و د دیگه شی موگم، ’بیه!‘ او مییه و د غلام
 خو موگم، ’اینی کار ره بکو!‘ او موکنه.“

^۹ وختیکه عیسی ای تورا ره شنید، تعجب کد و روی خوره
 سون جمعیتی که از پشت شی میمد دور دد و گُفت: ”دز
 شمو موگم که حتی د مینکلِ مردمِ اسرائیل ام امی رقم ایمان
 پیدا نکدیم.“ ^{۱۰} وختیکه نفرای ریی شده پس د خانه قومندان
 رسید، دید که غلام جور شده.

زنده کدون باچه خاتون بیوه

^{۱۱} چند وخت بعد عیسی د یگ شار د نام نائین رفت. یارای
 شی و یگ جمعیت کته قد شی قتی رفت. ^{۱۲} امی که او نزدیک
 درگه شار رسید، دید که جنازه یگ مرد برده موشه. امو
 جنازه یگانه باچه آبه خو بود و آبه شی بیوه بود. غدر مردم
 امزو شار قد ازو قتی مورفت. ^{۱۳} وختیکه مولا عیسی او ره
 دید، دل شی د حال خاتون بیوه سوخت و دزو گُفت: ”چخرا
 نکو.“ ^{۱۴} اوخته نزدیک آمده دست خوره بله تابوت ایش و
 نفرای که تابوت ره موبرد ایسته شد و عیسی گُفت: ”ای
 جوان، ما تو ره موگم که باله شو.“ ^{۱۵} امو مرده باله شده

شِشت و دَ گپ زِدو شُد. و عیسی اُو ره دَ آبه شی تسلیم کد.

^{۱۶} اوخته، پگِ مردُم ره بیمِ گِرفت و اونا خُدا ره ستایش کده گُفت: ”یگِ پیغمبرِ بزرگ دَ مینکلِ ازمو اَمده.“ و ام گُفت: ”خُدا دَ بله قومِ نظرِ لُطف کده.“ ^{۱۷} و خبر دَ باره ازو دَ تمامِ یهودیه و پگِ منطقه های چارِدور تیت شُد.

یحیی از بندی خانه نفرای خور ره دَ پیشِ عیسی ری مونه

^{۱۸} شاگردای یحیی خبرِ پگِ امزی چیزا ره بلده ازو رَسند. اوخته یحیی دُو نفر از پیروای خور ره کوی کد ^{۱۹} و اونا ره دَ پیشِ عیسی ری کد که پُرسان کنه: ”آیا تو امو کس اُستی که امدنی یه یا مو چیم دَ راهِ کُدم کسِ دیگه بشی؟“

^{۲۰} وختی امو دُو نفر دَ پیشِ عیسی رسید، اونا گُفت: ”مو ره یحیای تعمید دهنده دَ پیشِ تو ری کده تا پُرسان کنی که، آیا تو امو کس اُستی که امدنی یه، یا مو چیم دَ راهِ کُدم کسِ دیگه بشی؟“

^{۲۱} دَمزُو مجلِ عیسی غدرِ مردُم ره که گِرفتارِ مَرَضِ ها، بلاها و ارواحِ ناپاک بود شفا دده بود و غدرِ کورا ره بینا کد.

^{۲۲} اوخته عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”بورید، چیزای ره که دیدید و شنیدید دَ یحیی خبرِ بدید؛ دَزُو بگید که کورا بینا موشه، لنگا راه موره، کولی گِرفته ها پاک موشه، گر ها شنوا موشه، مُرده ها دُوپاره زنده موشه و دَ غریبا خوشخبری دده موشه. ^{۲۳} نیک دَ بختِ کسی که از مه دلخور نشنه.“

شاهدي عیسی د باره یحیی

^{۲۴} وختیکه قاصدای یحیی رفت، عیسی قد جمعیت مردم د باره یحیی د گپ زدو شد و گُفت: ”بلده توخ کدون چیزخیل د بیابو رفتید؟ بلده توخ کدون یگ نی که از باد میلرزه؟“ ^{۲۵} خی بلده توخ کدون چیزخیل رفتید؟ بلده دیدون آدمی که کالای ابریشمی د جان شی آسته؟ اونه، کسای که کالای دُولی مپوشه و عیش-و-نوش مونه جای شی د قصر های پادشایو آسته. ^{۲۶} پس بلده دیدون چیزخیل برو رفتید؟ بلده دیدون یگ پیغمبر؟ ارے، ما دز شمو موگم که یحیی از پیغمبر کده بزرگتر آسته. ^{۲۷} او امو کس آسته که د باره شی نوشته شده:

’اینه، ما رسول خو ره پیشلون تو ری مونم،

تا راه تو ره پیش روی تو آماده کنه.

^{۲۸} ما دز شمو موگم: د مینکل کسای که از خاتونو زیده شده، هیچ کس از یحیی کده بزرگتر نییه؛ ولے ریزهترین شخص د پادشاهی خدا ازو کده بزرگتر آسته.“

^{۲۹} تمام مردم که ای تورا ره شنید، د شمول مالیه گیرا عدالت خدا ره تصدیق کد، چراکه اونا از دست یحیی غسل تعمید گرفتد. ^{۳۰} لیکن فریسیا و عالمای شریعت خاست-و-اراده خدا ره بلده خو قبول نکد، چراکه غسل تعمید گرفتو از دست یحیی ره رد کد. ^{۳۱} عیسی ادامه دده گُفت: ”مردم ای نسل ره قد چیزخیل برابر کنم؟ امیا مثل چی آسته؟“ ^{۳۲} امیا

مِثْلِ بَجِكِيچَايِ اَسْتَه كِه دَ بَازارِ شِشْتَه وَ يَگْدِيگِه خُورِه كُويِ
كده مُوگِيه: 'بَلدِه شُمُو سُرْنِي زَدِي، شُمُو بَازِي نَكْدِيد وَ نَوَحِه
خاندِي، شُمُو ماتمِ نَكْدِيد.'

۲۳ چُونِ يَحْيَايِ تَعْمِيدِ دِهِنْدِه كِه اَمْدَه، اُو نَه نَانِ مُوخوره وَ نَه
شَرابِ وُچِي مُونَه. وَلِي شُمُو مُوگِيد، 'اُو جِنِ دَرِه.' ۲۴ وَ
«بَاچِه اِنْسَان» كِه اَمْدَه اَمِ مُوخوره وَ اَمِ وُچِي مُونَه، وَلِي
شُمُو مُوگِيد: 'اَوْنَه، اُو اَدَمِ پُرْخورِ وَ شَرابِي وَ رَفِيْقِ مَالِيه_گِيْرَا
وَ گُناَهْكارَا اَسْتَه!' ۲۵ لِيكِنِ حِكْمَتِ دَ وَ سِيْلِه دُوسْتَدَارَايِ خُو
ثَابِتِ مَوْشَه.

خَاتُونِ بَدْكارِ بَخْشِيْدِه مَوْشَه

۲۶ يَكِي اَز فَرِيْسِيَا عِيْسِي رِه بَلدِه نَانِ خورِدو دَعْوَتِ كَد. پَس
عِيْسِي دَ خَاْنَه فَرِيْسِي رِفْت وَ دَ سَرِ دِسْتَرخو شِشْت. ۲۷ دَمَزُو
شَارِ يَگِ خَاْتُو زِنْدِگِي مُوكَد كِه گُناَهْكارِ بُوْد. اُو وختِي شِنِيد
كِه عِيْسِي دَ خَاْنَه فَرِيْسِي دَ سَرِ دِسْتَرخو شِشْتَه، اُو يَگِ بُوْتَلِ
سَنَگِي پُرِ اَز عَطَرِ رِه گَرِفْتَه اُورِد. ۲۸ اُو دَ پُشْتِ سَرِ عِيْسِي دَ
نَزْدِيكِ پَايَايِ شِي چَخْرَا كَدِه ايسْتَه شُد وَ قَدِ اَوْدِيْدِه خُو پَايَايِ
شِي رِه دَ شُشْتُو شُد وَ قَدِ مُوِيَايِ خُو خُشْكَ كَد. بَعْدِ اَزُو
پَايَايِ شِي رِه مَآخِ كَدِه دَ عَطَرِ مَلِيْدُو شُد.

۲۹ وختِي اَمُو فَرِيْسِي كِه عِيْسِي رِه دَعْوَتِ كُدُدِ اِي كَارِ رِه دِيْد،
اُو دَ دِلِ خُو كُفْت: "اَگِه اِي اَدَمِ پِيغْمِبَرِ مُوْبُوْد، حَتْمَاً پِي
مُوْبُرْد كِه اِي كِي وَ چِي رَقْمِ خَاْتُو اَسْتَه كِه دَزُو دِسْتِ مِيْزَنَه،
چُونِ اِي يَگِ گُناَهْكارِ اَسْتَه" ۴۰ اُوخْتَه عِيْسِي دَ جَوَابِ اَزُو
كُفْت: "شِمَعُون! مَا يَگِ گَبِ دَرُمِ كِه بَايْدِ قَدِ اَزْتُو بُگَم."

أَوْ كُفَّت: "بُغَى أَسْتَاد."

٤١ عِيسَى كُفَّت: "أَزِ يَغْ أَدَمُ دُو نَفَرِ قَرَضِدَارِ بُوَد، يَغْ شَى پَنَجِ
صَدِ دِينَارِ وَ دِيگِه شَى پَنجَاهِ دِينَارِ. ٤٢ اَزَى كِه أُونَا چِيْزَى
نَدَشْت كِه بَدِيه، أَوْ قَرَضِ هَر دُوَى شَى رِه بَخْشِيْد. أَلَى كُدَم
اَزُوا كَلُوْتَرِ أَوْ رِه دُوْسْت مِيْدَنَه؟"

٤٣ شِمْعُونُ دَ جَوَابِ شَى كُفَّت: "دَ نَظَرِ مَهْ أَمُو كَسِ كِه قَرَضِ
شَى كَلُوْتَرِ بَخْشِيْدَه شُد."

عِيسَى دَزْشَى كُفَّت: "قِضَاوَتُ تُو دُرُسْت أَسْتَه." ٤٤ اَوْخْتَه
رُوَى خُو رِه سُونِ اَمَزُو خَاَتُو كَدَه دَ شِمْعُونُ كُفَّت: "أَمَى
خَاَتُو رِه مِيْنِگَرَى؟ مَا دَ خَاْنَه تُو أَمْدَمُ؛ تُو بَلَدِه شُسْتُونِ پَايَاى
مَهْ أَوْ نَدَدَى، مِگَمِ اِى خَاَتُو پَايَاى مَرَه قَدِ اَوْدِيْدَه خُو شُسْتِ وَ
قَدِ مُوِيَاى خُو خُشْكَ كَد. ٤٥ تُو رُوَى مَرَه مَخِ نَكْدَى، مِگَمِ اِى
اَزِ وَخْتِيكَه مَا دَ اِيْنَجَى اَمْدِيْمِ پَايَاى مَرَه مَخِ كَدَه رِبَى يَهْ وَ بَسِ
نَمُوْنَه. ٤٦ تُو سَرِ مَرَه قَدِ رُوغُو چَرَبِ نَكْدَى، مِگَمِ اِى دَ پَايَاى
مَهْ عَطْرِ مَلِيْد. ٤٧ پَسِ دَزِ تُو مُوْگَمِ كِه گُناهاى اَزَى كِه كَلُو بُوَد
بَخْشِيْدَه شُد، اَمَزَى خَاَطِرِ اِى مَرَه كَلُو مُحَبَّتِ كَد. لِيكِنِ اَزِ
كَسَى كِه كَمْتَرِ بَخْشِيْدَه شُدَه، مُحَبَّتِ شَى كَمْتَرِ اَسْتَه."

٤٨ اَوْخْتَه عِيسَى دَ خَاَتُو كُفَّت: "گُناهاى تُو بَخْشِيْدَه شُدَه."

٤٩ كَسَاى كِه قَدِ اَزُو دَ سَرِ دِسْتَرِخُو شِسْتُد، قَدِ يَغْدِيگِه خُو دَ
گِپِ زَدُو شُد وَ كُفَّت: "اِى كِيْ اَسْتَه كِه حَتَى گُناهاى رِه
مُوبَخْشَه؟" ٥٠ بَسْمِ عِيسَى دَمَزُو خَاَتُو كُفَّت: "اِيْمَانِ تُو، تُو رِه
نِجَاتِ دَدَه. بَخِيْر- وَ- سَلَامَتِ بُوْرُو."

خاتونوی که از عیسی پیروی مُوكد

۱ بعد ازو عیسی شار د شار و آغیل د آغیل رفته موعظه مُوكد و خوشخبری ره د باره پادشاهی خدا اعلان مُوكد و دوازده یار شی ام قد شی قتی بُود. ۲ امچنان چند خاتو که از ارواح ناپاک و ناجوری ها شفا پیدا کد، او ره همراهی مُوكد، یعنی: مریم مشهور د مریم مجدلیه که ازو هفت جن بُر شُد، ۳ یونا خاتون خوزا رئیس قصر هیرودیس، سوسن و غدر خاتونوی دیگه که قد مال-و-دارایی خو د عیسی و یارای شی خدمت مُوكد.

مَثَلِ تَحْمِ زَدُونِ دِغُو

۴ وختیکه جمعیت کته مردُم جم شُد و هنوز ام از هر شار د پیش عیسی میمد، او مَثَل اُورده گُفت: ۵ ”یگ دیغو بلده تَحْم زدو بُرو رفت. او د حالیکه تَحْم پاش میدد یگ مقدار شی د راه اُفتده پایمال شُد و مُرغکوی هوا اُمده اونا ره خورد. ۶ یگ مقدار شی د زمین سنگلاخ اُفتد و سوز کد، مگم ازی که زمی نم ندشت، اونا خُشک شُد. ۷ یگ مقدار شی د مینکل خارا اُفتد و خارا قد ازوا قتی کته شُد اونا ره قپه کد. ۸ مگم یگ مقدار شی د زمین خوب اُفتد و سوز کده صد برابر حاصل دد.“

وختیکه امی ره گُفت، د آواز بلند اعلان کد: ”هر کسی که گوش شنوا دره گوش بگیره!“

۹ اوخته یارای شی ازو پُرسان کده گُفت: ”معنای امزی مَثَل

۱۰ عیسیٰ گُفت: ”پی بُردونِ راز های پادشاهی خُدا بَلدِه شُمو
بخشیده شُدِه، مگم بَلدِه دِیگرو دَ مَثَلِ گُفته مُوشه تا

’اونا توخ کُنه، ولے ننگره

و گوش بگیره، لیکن پی نبره.’

تفسیرِ مَثَلِ دِیغو

۱۱ معنای امزی مَثَلِ اینی آسته: تُخم، کلامِ خُدا آسته. ۱۲ امو

تُخمای که دَ راه اُفتد، کسای آسته که گوش مُوکُنه، مگم

شَیطو مییه و کلام ره از دلِهای ازوا گِرِفته مُوبره تا اونا

ایمان نیره و نجات پیدا نکنه. ۱۳ اُونای که دَ زَمینِ سنگلاخ

اُفتد، کسای آسته که وختی کلام ره گوش مُونه او ره دَ

خوشی قَبول مُوکُنه، مگم امی کسا ریشه ندره. امزی خاطر تا

یگ مَجَل ره ایمان دره، ولے دَ وختِ آزمایش از راه بُر

مُوشه. ۱۴ و تُخمای که دَ بَینِ خارا اُفتد، کسای آسته که گوش

مُونه، لیکن رفته رفته تشویش ها، مال-و-دولت و عیش-

و-نوشِ زندگی اونا ره قَپه مُونه و ایمانِ ازوا دَ پُختگی

نَمیرسه. ۱۵ مگم اُونای که دَ زَمینِ خُوب موفته کسای آسته

که کلام ره میشنوه و قد دلِ پاک و نیتِ نیک او ره نگاه مُونه

و قد صبر-و-حوصله ثمر میره.“

مَثَلِ چِراغ

۱۶ هیچ کس چِراغ ره روشو نمونه که او ره دَ زیرِ یگ کاسه یا

چارپایې بېله، بلكه اُو ره د بَله چِراغدان مېله تا كسای كه داخل مېيه بَتنه بِنگره. ^{۱۷} چُون هېچ چِيزی نېيه كه تاشه بَشه و معلومدار نَشنه و هېچ چِيزی نېيه كه پوشیده بَشه و بَرَملا و بے پرده نَشنه.

^{۱۸} پس مُتَوَجِه بَشید كه د چي رقم چِيزا گوش بديد؛ چُون كسی كه دره، د زُو كَلوتر دده موشه، مگم كسی كه ندره، حتی امو چِيز ره كه گمان مونه دره، ام از شی گرفته موشه.

آبه و برارای عیسی

^{۱۹} د امزو غیت آبه و برارون عیسی د پیش شی آمد كه اُو ره بِنگره، لیکن اونا نَتَنِست كه د پیش ازو برسه، چراكه مردم غدر كلو جم بود. ^{۲۰} اوخته یگو كس د زُو كُفت: “آبه تُو و برارون تُو د بُرو ایسته یه و میخایه كه تُو ره بِنگره.” ^{۲۱} مگم عیسی د جواب ازوا كُفت: “آبه و برارون مه كسای آسته كه كلام خدا ره گوش میگیره و دز شی عمل مونه.”

آرام كدون طوفان

^{۲۲} یگ روز عیسی قد یارای خو د كِشتی سوار شد و دزوا كُفت: “بید كه د اُو لب دریاچه بوری.” پس اونا ری شد. ^{۲۳} د حالیکه اونا ری بود عیسی خاو رفت. اوخته یگ طوفان شدید د دریاچه پیدا شد، د اندازه كه كِشتی از او پُر موشد و اونا د خطر غرق شدو بود. ^{۲۴} اونا د پیش عیسی رفت و اُو ره بیدار كده كُفت: “اُستاد، اُستاد! مو نابود موشی.”

پس عیسیٰ باله شُده دَ بِلَه طوفان و جلیپه های قوی هَیبت کد و اونا ایسته شُد و آرامش برقرار شُد. ^{۲۵} اوخته اُو د یارای خُو گُفت: «ایمان شُمو کُجا یَه؟» اونا ترس خوردد و حیرت زده قد یگدیگه خُو موگُفت: «ای چی رقم آدم آسته که حتی دَ بِلَه باد و آو حُکم مونه و اونا از آید شی موشه.»

بُر کدونِ جنیات از آدمِ جندی

^{۲۶} پس اونا دَ سرزمینِ جَدَریا رسید که دَ اُو طرفِ دریاچه جلیلیه آسته. ^{۲۷} و امی که عیسیٰ دَ خُشکی تاه شُد، اُو قد یگ آدمِ جندی که امزو شار بُود رُوی دَ رُوی شُد. اُو از کلو دیر کالا نپوشیدد و دَ کُدم خانه زندگی نکُدد، بلکه دَ قبرستو بُود. و- باش دشت. ^{۲۸} وختیکه عیسیٰ ره دید، اُو چیغ زده خود ره دَ پیش شی اندخت و دَ آوازِ بلند گُفت: «ای عیسیٰ باچه خُدای مُتعال، دز مه چی غرض دَری؟ دز تو عذر مونتُم که مره عذاب نکُو.» ^{۲۹} چُون عیسیٰ دَ روحِ ناپاک امر کُدد که از اُو نفر بُر شنه. امو روحِ ناپاک چندین دفعه اُو ره گرفتد، اگرچه مردُم اُو ره دَ زنجیرا و زولانه ها بسته کده از شی نگاهوانی مُوکد، باز ام اُو زنجیرای خُو ره مُنٹی مُوکد و جن اُو ره دَ بیابو مُوبُرد.

^{۳۰} پس عیسیٰ از شی پُرسان کده گُفت: «نام تو چی یَه؟»

اُو گُفت: «لشکر.» چراکه جنیاتِ کلو دَ پوستِ ازو دَر اَمُدد. ^{۳۱} اوخته اونا دَ پیشِ عیسیٰ عذر- و- زاری کد که دزوا امر نکنه که اونا دَ چاهِ بے آخر بوره.

^{۳۲} دَمَزُو غَيْتِ يَگِ گَلِه کټه خوک دَ بَغْلِ تپه مِچَرِيد. و جِنِيَاتِ
دَ پِيشِ عِيسَى عُدْر-و- زَارِي کد که دَزُوا اِجازه بَدِيه تا اُونَا دَ
پوستِ خُوکِ هَا داخِلِ شُنِه. پَس عِيسَى دَزُوا اِجازه دَد.
^{۳۳} اوخته جِنِيَاتِ امَزُو آدَم بُر شُدِه دَ پوستِ خُوکِ هَا دَر اَمَد و
تمامِ گَلِه از دَامَنه تپه دَ مَنه درياچه هُجُوم بُرده غَرَق شُد.
^{۳۴} وختی چوپونوی خُوکِ هَا اِي واقعه ره دِيد، اُونَا دُوتا کد و
اِي خَبر ره دَ شار و آغِيلَايِ اطرافِ تَيْتِ کد. ^{۳۵} اوخته مَرْدَم
بُرُو اَمَد تا بِنِگره که چي گپ شُدِه. اُونَا وختی دَ پِيشِ عِيسَى
رَسِيد، اَمُو آدَم ره دِيد که جِنِيَاتِ از شِي بُر شُد؛ اُو دَ پِيشِ
پَايِ عِيسَى شِشْتُد و کالَا پُوشِيدُد و هُوشِيَار شُد. اُونَا اِي ره
دِيدِه ترس خورد. ^{۳۶} و کَسَايِ که اِي واقعه ره دِيدِه بُوَد، دَزُوا
نَقْلِ کد که اَمُو آدَم جِنْدِي چي رَقْمِ جُور شُد. ^{۳۷} اوخته پَگِ
مَرْدَمِ آغِيلَايِ چار دُورِ جِرَسِينِ از عِيسَى خَاهِشِ کد که از
مَنْطِقَه اَزُوا بُورِه، چِرَاکِه اُونَا سَخْتِ گِرِفْتارِ ترس-و- وَحْشَتِ
شُد.

پَس عِيسَى دَ کِشْتِي سَوار شُد تا پَس بُورِه. ^{۳۸} اوخته اَمُو آدَم
که از شِي جِنِيَاتِ بُر شُد دَ پِيشِ عِيسَى زَارِي کد که اُو ره اَم
قَد خُو بُورِه. مَگَمِ عِيسَى اُو ره رِي کدِه گُفْت: ^{۳۹} ”پَس دَ خَانِه
خُو بُورُو و نَقْلِ کُو که خُدا چِيقَسِ کَارِ کټه بَلَدِه تُو کدِه.“

اوخته اُو رَفْتِه دَ تَمَامِ شارِ اِعلانِ کد که عِيسَى چِيقَسِ کَارِ
کټه بَلَدِه شِي کدِه.

جور شُدونِ خاتونِ مريض و زنده کدونِ دُخترِ

^{۴۰} وختیکه عیسی پس د جلیلیه آمد، مردم د دم راه شی آمد، چراکه پگ ازوا منتظر شی بود. ^{۴۱} اوخته، یگ نفر د نام یاپروس که رهبر عبادت خانه بود آمده خود ره د پیش پای عیسی اندخت و عذر و و زاری کد که د خانه شی بییه، ^{۴۲} چون او فقط یگ دختر دشت که تقریباً دوازه ساله بود و او نزدیک مردو بود.

امی که عیسی حرکت کد مردم د بله ازو د تشه و تيله کدو شد. ^{۴۳} د اونجی یگ خاتو بود که مدت دوازه سال خونریزی دشت. باوجود که او تمام دارایی خو ره بلده تداوی خو خرچ کد، هیچ کس نتستد که او ره تداوی کنه. ^{۴۴} امو خاتو از پشت عیسی آمده د دامون چپن شی دست زد و فوراً خونریزی شی بند شد. ^{۴۵} اوخته عیسی گفت: ”کی دز مه دست زد؟“ وختیکه پگ انکار کد، پترس گفت: ”استاد، جمعیت مردم د گرد تو جم شده و د بله تو تشه و تيله مونه.“ ^{۴۶} لیکن عیسی گفت: ”حتماً یگو کس دز مه دست زد، چون ما پی بردم که یگ قدرت از مه بر شد.“ ^{۴۷} وختی امو خاتو فامید که تاشه شده نمیتنه، او لرزیده آمد و د پیش پای شی افتده د حضور پگ مردم گفت که از چی خاطر دزو دست زد و چی رقم فوراً شفا پیدا کد.

^{۴۸} عیسی دزو گفت: ”دختر مه، ایمان تو، تو ره شفا دد. بخیر و سلامت بورو.“

^{۴۹} عیسی هنوز توره موگفت که یگو کس از خانه رهبر عبادت

خانه آمده دزشی گفت: "دختر تو فوت کد. آلی دیگه استاد ره زحمت ندی." ^{۵۰} وختیکه عیسی ای توره ره شنید، او د یایروس گفت: "ترس نخور؛ فقط ایمان دشته بش و او جور موشه."

^{۵۱} وختیکه عیسی د خانه یایروس رسید، او بغیر از پترس، یوحنا، یعقوب و آته و آبه دختر دیگه کس ره نه ایشته که قد شی داخل بوره. ^{۵۲} پگ کسای که د اونجی بود بلده دختر چخرا و مخته موکد، لیکن عیسی دزوا گفت: "چخرا نکنید، او نمرده، بلکه خاواسته." ^{۵۳} اوخته اونا د بله عیسی ریشخندی کد، چون اونا میدنست که او مرده. ^{۵۴} لیکن عیسی دست دختر ره گرفت و کوی کده گفت: "ای دختر، باله شو!" ^{۵۵} روح دختر دزشی پس آمد و او یگدم ورخست. اوخته عیسی امر کد که دزو یگو چیز بدیه تا بخوره. ^{۵۶} آته و آبه شی حیرو مند، مگم عیسی دزوا امر کد که د باره چیزی که رخ دده د هیچ کس نقل نکنه.

وظیفه دوازده رسول عیسی

^۱ ۹ عیسی دوازده یار خو ره کوی کد و دزوا قدرت و اختیار دد تا جنیات ره بر کنه و مرض ها ره شفا بدیه. ^۲ بعد ازو اونا ره ری کد تا پادشاهی خدا ره اعلان کنه و ناجورا ره شفا بدیه ^۳ و دزوا گفت: "بلده سفر خو هیچ چیز نبرید: نه تیاق، نه تویره، نه نان، نه پیسه و نه ام کالای اضافی. ^۴ د هر خانه که داخل موشید، د امونجی بمانید تا وختیکه امزو جای بر نشدید. ^۵ اگه مردم کدم جای قد شمو خوش آمد نکد، د

وختیکه امزو جای بُر مُوشید، خاک پایای خوره تُک بزئید تا دَ خِلافِ ازوا یگ شاهدی بَشه.

۶ پس اونا ریی شُده آغیل دَ آغیل گشت و خوشخبری ره اعلان کده دَ هر جای مردُم ره شفا دَد.

تشویشِ هیرودیسِ حُکمران

۷ دَ امزو غیتِ هیرودیسِ حُکمران دَ باره تمامِ کارای که مُوشد شنید و بیخی گیج شُد، چُون بعضی مردُم مُوگفت که یحیای تعمیر دِهنده از مُرده ها دُوباره زنده شُده. ^۸ و بعضی کسا مُوگفت که الیاس پیغمبر ظهُور کده و بعضی های دیگه مُوگفت که یکی از انبیای زمانِ قدیم دُوباره زنده شُده.

۹ لیکن هیرودیس گُفت: ”یحیی ره خود مه سر زدَم. پس ای کی آسته که ما دَ باره شی ای رقم چیزا میشنوم؟“ و او کوشش کد که عیسی ره بنگره.

نان دَدو دَ پَنج هزار

۱۰ وختیکه رسُولا پس آمد، اونا چیزای ره که انجام دده بُود دَ عیسی نقل کد. اوخته عیسی اونا ره جدا کد و قد ازوا تنها دَ یگ شار دَ نامِ بیت صیدا رفت. ^{۱۱} ولی جمعیتِ مردُم خبر شُد و از پُشت شی رفت. او قد ازوا منده نبشی کده دَ باره پادشاهی خُدا قد ازوا توره گُفت و کسای ره که دَ شفا ضرورت دشت، شفا دَد.

۱۲ نزدیکِ آفتو شستو امو دوازده رسُول دَ پیش شی آمده

گفت: ”مردم ره رخصت کُو که د آغیلا و منطقه های گرد-
و- بر رفته بلده خو شاونجای و نان پیدا کنه، چراکه مو د
اینجی د یگ بیابو آستی.“

^{۱۳} عیسی د جواب ازوا گفت: ”شمو بلده ازوا یگو چیز بدید
که بخوره.“

اونا گفت: ”مو بغیر از پنج نان و دو ماهی دیگه چیز ندری؛
ای بس نمونه جز که بوری و بلده پگ امزی مردم نان
بخری.“ ^{۱۴} چون اونا تقریباً پنج هزار مرد بود. پس عیسی د
یارای خو گفت: ”اونا ره د دل های پنجاه نفری بشندید.“
^{۱۵} اونا امو رقم کد و پگ ره شند. ^{۱۶} اوخته عیسی امو پنج نان
و دو ماهی ره گرفت و سون آسمو توخ کده شکرگزاری کد
و اونا ره ثوته کده د یارای خو دد تا د پیش مردم بيله. ^{۱۷} پس
تمام مردم خورده سیر شد و اونا ثوته- و- پرچه باقی منده
شی ره که جم کد، دوازه سبد پر شد.

اقرار پترس د باره عیسی

^{۱۸} یگ روز وختیکه عیسی تنهای خو دُعا مُوکد و یارای شی
قد شی قتی بود، او ازوا پُرسان کد: ”مردم چی مُوگیه، که ما
کی آستم؟“ ^{۱۹} اونا د جواب شی گفت: ”بعضی ها مُوگیه که
تو یحیای تعمید دهنده آستی، بعضی های دیگه الیاس پیغمبر
و بعضی های دیگه ام مُوگیه که یکی از پیغمبرای قدیم دوباره
زنده شده.“ ^{۲۰} عیسی دزوا گفت: ”شمو چی مُوگید که ما کی
آستم؟“

پترُس دَ جواب شی گُفت: ”تُو مسیحِ خُدا اَسْتی.“

عیسی دَ باره مرگ خو پیشگویی مونه

^{۲۱} لیکن عیسی یارای خوره منع کد و دزوا امر کد که ای توره ره دَ هیچ کس نگیه. ^{۲۲} او گُفت: ”لازم اَسْته که «باچه انسان» رنج-و-عذاب کلو بنگره و دَ وسیله ریش سفیدا، پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین رد شُده کُشته شنه و دَ روزِ سوّم دُوباره زنده شنه.“

^{۲۳} اوخته او دَ پگِ مردُم گُفت: ”اگه کسی میخایه که از مه پیروی کنه او باید خود خوره انکار کنه و صلیب خو ره باله کده از پشتِ ازمه بییه. ^{۲۴} چون هر کسی که بخایه جان خو ره نجات بدیه، او ره از دست میدیه، مگم هر کسی که بخاطرِ ازمه جان خو ره از دست بدیه، او ره نجات میدیه. ^{۲۵} چون بلده انسان چی فایده دره که تمام دُنیا ره دَ دست بیره، مگم جان خو ره از دست بدیه یا تلف کنه؟ ^{۲۶} پس هر کسی که از مه و از تورای مه ننگ دشته بشه، «باچه انسان» ام وختیکه دَ بزرگی-و-جلالِ خود خو و دَ جلالِ آته آسمانی و ملایکه های مُقدّس مییه، ازو ننگ مونه. ^{۲۷} مگم ما حقیقت ره دز شمو مُوگم: بعضی کسای که دَ اینجی ایسته یه مزه مرگ ره نمیچشه تا پادشاهی خُدا ره ننگره.“

تبدیلی شکلِ مسیح

^{۲۸} هشت روز بعد امزی تورای عیسی پترُس و یوحنا و یعقوب ره قد خو گرفته دَ بله یگ کوه رفت تا دُعا کنه. ^{۲۹} دَ حالیکه

أُو دُعا مُوكد نُمای چِهْرِه شى تَغْيِير كد و كالاى شى رَقْم نُور سفید شُد. ^{۳۰} اوخته بے بلغه دُو مَرَد قَد اَزُو دَ توره كُفتو شُد كه اونا مُوسى و الیاس بُود. ^{۳۱} اونا دَ بَزُرگی - و - جلال ظاهر شُد و دَ باره رِفْتونِ مَسِيح از اِی دُنیا كه دَ اورشَلیم واقع شُدنى بُود، توره مُوكُفت.

^{۳۲} دَمَزُو غَيْت چِمای پِترُس و رِفِيقای شى از خاو گِرَنگ شُد. مگم وختیکه اونا كاملاً بیدار شُد، بَزُرگی - و - جلال عيسى و اَمُو دُو مَرَد ره كه قَد شى ايسته بُود، ديد. ^{۳۳} دَ حالیکه اَمُو دُو نفر از عيسى جدا مُوشُد، پِترُس دَزُو كُفت: ”اُستاد، كَلو خُوب اُسته كه مو دَ اِينجى اُستى. اِجازه بَدى كه سِه سايبان جور كنى: يگ بَلدِه اَزتُو، يگ بَلدِه مُوسى و يگ ام بَلدِه اِلياس.“ پِترُس هِيچ نَمُوفاميد كه چى مُوكه. ^{۳۴} اُو دَرُو توره مُوكُفت كه يگ اُور اَمَدِه دَ بَلِه ازوا سايه كد و غَيْتِيكه اونا دَ اُور داخِل مُوشُد، يارا ره وَهَم گِرِفت. ^{۳۵} اوخته از اُور يگ آواز اَمَدِه كُفت: ”اينمى باچه مه اُسته، اِنْتِخاب شُدِه مه؛ از ايد شى شُنيد!“

^{۳۶} وختیکه آواز بَنَد شُد، عيسى تَنهاى خُو دَ اُونجى بُود. ولے اونا دان خُو ره گِرِفت و دَمَزُو روزا دَ هِيچ كس دَ باره چِيزى كه ديدد نَقْل نَكَد.

جور شُدونِ اَدَمِ جِنْدى

^{۳۷} روز دِيگِه شى وختیکه اونا از كوه تاه شُد، يگ جَمعیتِ كُتِه مَرْدُم دَ دَمِ رَاهِ عيسى اَمَد. ^{۳۸} اوخته يگ نفر از مِينكَلِ مَرْدُم چِيع زَدِه كُفت: ”اُستاد، ما دَ پِيش تُو زارى مُونم كه دَ بَلِه

باچه مه یگ نظر لطف کو، چراکه امی یگ اولاد ره درم و بس. ^{۳۹} بے بلغه او ره یگ روح ناپاک میگیره و او یگدم چیغ میزنه و د سر شی حمله مییه، د اندازه که از دان شی قف بر موشه؛ امو روح او ره کلو فشار میدیه و د سختی ایله مونه. ^{۴۰} ما د پیش یارای تو عذر-و-زاری کدم که امو روح ره بر کنه، مگم اونا ننتست. ^{۴۱} عیسی د جواب شی گفت: ”ای نسل بے ایمان و گمراه، تا کی قد شمو بشم و شمو ره تحمل کنم؟ باچه خو ره اینجی بیر.“

^{۴۲} غیتیکه باچه میمد جن او ره د زمی زد و سر شی حمله آورد، لیکن عیسی د بله روح ناپاک هیبت کده باچه ره شفا دد و او ره تسلیم آته شی کد. ^{۴۳} و پگ از بزرگی خدا حیرو مند.

عیسی بسم د باره مرگ خو پیشگویی مونه

د حالیکه پگ مردم از کارای عیسی حیرت زده شد، او د یارای خو گفت: ^{۴۴} ”ای توره ها ره د گوش خو بگیرید: «باچه انسان» د دست مردم تسلیم موشه.“ ^{۴۵} مگم اونا مقصد توره شی ره نفامید و ای توره ازوا تاشه مند تا پی نبره. و اونا ترس خورد که د ای باره ازو پُرسان کنه.

کی د مینکل مردم بزرگ آسته؟

^{۴۶} یگ بحث د مینکل ازوا باله شد که کدم ازوا بزرگتر آسته. ^{۴۷} اوخته عیسی فکر های دل ازوا ره پی برد و یگ بچکیچه ره گرفته د پالوی خو ایستلجی کد ^{۴۸} و دزوا گفت: ”هر کسی که

امی بچکیچه ره د نام ازمه قبول کنه، مَره قبول کده و هر کسی که مَره قبول کنه، امو ره قبول کده که مَره ری کده. پس کسی که د مینکل شمو از پگ کده ریزه تر بشه، بزرگترین آسته.

کسی که د ضد شمو نبشه، او قد شمو آسته

^{۴۹} اوخته یوحنا گفت: ”استاد، مو یگ نفر ره دیدی که د نام از تو جنیات ره بر موکد و مو او ره منع کدی، چراکه او از جم ازمو نبود.“ ^{۵۰} لیکن عیسی دزو گفت: ”او ره منع نکنید، چون کسی که د ضد شمو نییه او قد شمو یه.“

تعصبِ مردمِ سامره

^{۵۱} وختیکه زمانِ رفتونِ عیسی د عالمِ باله نزدیک موشد، او قد اراده محکم رخ سون اورشلیم کده ری شد. ^{۵۲} او قاصدا ره پیشلون خو ری کد و اونا رفته د یکی از آغیلای سامره داخل شد تا بلده ازو تیاری بگیره. ^{۵۳} مگم مردمِ سامره قد عیسی خوش آمد نکد، چراکه رخ ازو سون اورشلیم بود و د اونجی مورفت. ^{۵۴} وختی یارای شی یعقوب و یوحنا ای کار ره دید، گفت: ”یا مولا، آیا میخاهی که مو درخواست کنی که آتش از آسمو تا بییه و امیا ره از بین بیره، [امو رقم که الیاس کد]؟“

^{۵۵} لیکن عیسی دور خورده اونا ره سرزنش کد [و گفت، ”شمو نمیدنید که از کدم روح استید. ^{۵۶} چون «باچه انسان» نمده که نابود کنه، بلکه آمده که نجات بدیه.“] اوخته اونا د یگ آغیل دیگه رفت.

شرط های پیروی از عیسی

^{۵۷} وختیکه اونا د راه ری بُود، یگ نفر د عیسی گُفت: ”هر جای که بوری ما از پُشت تُو مییم.“ ^{۵۸} ولے عیسی د زُو گُفت: ”روباه ها غار دَره و مُرغکوی آسمو وور دَره، مگم «باچه انسان» جای سر ایشتو ام ندره.“

^{۵۹} و اُو د یگ نفر دیگه گُفت: ”از پُشت مه بیه.“ مگم اُو گُفت: ”یا مولا، بیل که اوّل رفته آته خُو ره دَفن کنم.“ ^{۶۰} لیکن عیسی د زُو گُفت: ”بیل که مُرده ها، مُرده های خُو ره دَفن کنه، ولے تُو بورُو و خوشخبری پادشاهی خُدا ره اعلان کُو.“

^{۶۱} و یگ نفر دیگه گُفت: ”یا مولا، ما از پُشت تُو مییم، لیکن اجازه بدی که اوّل رفته از خانوار خُو خُدا حافظی کنم.“

^{۶۲} مگم عیسی د زُو گُفت: ”کسی که دِست شی د قلبه بَشه و پُشت سر خُو توخ کنه، اُو د پادشاهی خُدا سَم نمیه.“

ری کدون هفتاد پیرو

۱۰ بعد ازو مولا هفتاد نفر دیگه ره تعیین کد و اونا ره دُو دُو نفر پیشلون خُو د هر شار و جایی که خود شی رفتنی بُود ری کد. ^۲ پیش از ری کدو اُو د زوا گُفت: ”حاصل کلو آسته، لیکن کارگر کم. امزی خاطر از صاحب حاصل خواهش کنید که کارگرا ره بلده جم کدون حاصل خُو ری کنه. ^۳ حرکت کنید. اینه، ما شمو ره مثل باره گو د مینکل گرگا ری مونم. ^۴ خلطه پیسه، بوغچه و چپلی قد خُو نبرید و

قد هیچ کس دَ راه سلام-و- علیک نکنید.

^۵ دَ هر خانه که داخل موشید، اوّل بگید: 'سلامتی-و- آرامش دَمزی خانه بشه.' ^۶ اگه دَ اونجی یگ آدم صلح طلب بشه، سلام شمو دَ بله ازو قرار میگیره؛ لیکن اگه نبشه، سلام شمو پس دَ خودون شمو مییه. ^۷ دَمزو خانه بَمنید و هر چیزی که میدیه بخورید و وُچی کُنید، چراکه کارگر حقدارِ مُزد خو آسته. پس خانه دَ خانه نگرید.

^۸ دَ هر شارِ که داخل موشید و مینگرید که قد شمو خوش آمد مونه، اوخته هر چیزی ره که دَ پیش شمو ایشته، بخورید؛ ^۹ و ناجورای ره که دَ اونجی آسته شفا بید و دزوا بگید که 'پادشاهی خدا دز شمو نزدیک شده.' ^{۱۰} مگم دَ هر شارِ که داخل موشید و مینگرید که قد شمو خوش آمد نمونه، اوخته دَ کوچه های شی رفته بگید: ^{۱۱} 'حتی خاکِ شارِ شمو ره که دَ بله پایای مو شیشه، دَ خلاف شمو تک میزنی. مگم بدید که پادشاهی خدا نزدیک شده.' ^{۱۲} ما دز شمو موگم که دَ روز قضاوت بلده سدوم مجازات سبکتر موشه نسبت دَ امزو شار.

سرزنی مردمای بے ایمان

^{۱۳} وای دَ حال تو ای خورزین! و وای دَ حال تو ای بیت-صیدا! چون معجزای که دَ منه از شمو ظاهر شد، اگه دَ صور و صیدون ظاهر موشد، اونا غدر وخت پیش پلاس مپوشید و دَ خگستر شیشه توبه موکد. ^{۱۴} مگم آلی دَ روز قضاوت بلده صور و صیدون مجازات سبکتر موشه نسبت

دَز شُمو. ^{۱۵} و تُو، اَی کَفَرناحُوم، اَیا تا آسمو سر تُو بَلند
مُوشه؟ نَه، تُو دَ قارِ عَالِمِ مُرده ها سَرِنِگون مُوشی!

^{۱۶} کُسی که از اَید شُمو شُنه، از اَید اِزمه شُدِه و کُسی که شُمو
ره رَد کُنه، مَره رَد کده و کُسی که مَره رَد کُنه، اُمورِه رَد
کده که مَره رَی کده.“

پس اَمَدونِ هفتاد پَیرو

^{۱۷} و اُو هفتاد پَیرو دَ خوشی پس اَمده کُفت: ”یا مَولا، دَ نامِ
از تُو حتّی جِنِیات ام از اَید مو مُوشه.“ ^{۱۸} عِسی دَزوا کُفت:
”ما شَیطو ره دِیدم که مِثِلِ اَتَشک از آسمو تاه اُفتد. ^{۱۹} اینه،
ما دَز شُمو قُدرت۔ و۔ اِختیار دِیدم که دَ بَلِه مار ها و گَزْدُم ها
لَغه کُنید و دَ بَلِه تمامِ قُدرت های دُشمو زور بَشید؛ و هیچ
چیز دَز شُمو ضرر رَسَنده نَمِیتنه. ^{۲۰} مگم بَلده ازی خوشی
نکُنید که ارواحِ ناپاک از اَید شُمو مُوشه، بَلکه بَلده ازی
خوشی کُنید که نام های شُمو دَ عَالِمِ باله نَوِشته شُدِه.“

اِختیاراتِ مَسیح

^{۲۱} دَ اَمزُو غَیت عِسی دَ وَسِیلِه رُوحِ اَلْقُدسِ خوشی کده کُفت:
”اَی آته، صَاحِبِ آسمو و زمی، از تُو شُکرگُزاری مَونم که اِی
چیزا ره از اَدمای دانا و هُوشیار تاشه کدِی و بَلده بچکِچای
ریزه بَرَملا کدِی. اَرِی اَی آته، چُون خَاسِت۔ و۔ اِراده از تُو
امی بُوَد.“

^{۲۲} اَته مه تمامِ چیزا ره دَز مه تَسَلِیم کده؛ هیچ کس نَمِیدنه که

باچه کی آسته بغير از آته و امی رقم هیچ کس نمیدنه که آته
کی آسته بغير از باچه و بغير از کسای که باچه بخایه دزوا
برملا کنه.

۲۳ اوخته روى خو ره سون یارای خو دور دد و تاشکی دزوا
گفت: ”نیک د بخت چیمای شمو که امو چیز ره مینگره که
شمو مینگرید. ۲۴ چون ما دز شمو موگم که غدر پیغمبرا و
پادشایو آرزو دشت که چیزی ره که شمو مینگرید بنگره،
ولے ندید و چیزی ره که شمو میشنوید بشنوه، مگم نشنید.“

مهم ترین حکم

۲۵ د امزو غیت یگ عالم شریعت باله شده بلده آزمایش از
عیسی سوال کد: ”استاد، ما چی کار کنم تا صاحب زندگی
ابدی شوم؟“ ۲۶ او دز شی گفت: ”د تورات چی نوشته یه؟ و تو
او ره چی رقم میخانی؟“ ۲۷ او د جواب عیسی گفت:
”خداوند، خدای خو ره قد تمام دل و تمام جان و تمام قوت
و تمام عقل خو محبت کو و همسایه خو ره رقم خود خو آلی
دوست دشته بش.“ ۲۸ عیسی دزو گفت: ”تو جواب درست
ددی. امی ره انجام بدی و تو زنده مومنی.“ ۲۹ لیکن او که می
خاست خود ره حق ثابت کنه از عیسی پُرسان کد: ”همسایه
مه کی آسته؟“

قصه عیسی د باره یگ سامری نیکوکار

۳۰ عیسی د جواب شی گفت: ”یگ آدم از اورشلیم طرف شار
اریحا مورفت که د دست دزا افتد. اوخته اونا او ره لُچ کده

لټ-و-کوب کد و نیم جان ایله کده رفت. ^{۳۱} تصادفی، یگ پیشوا امزو راه تیر موشد. وختیکه امو نفر ره دید، از دیگه بغل راه تیر شد. ^{۳۲} امی رقم یگ لاوی ام وختیکه د اونیجی آمد و او ره دید، از دیگه بغل راه تیر شد. ^{۳۳} لیکن یگ مسافر وختیکه د نزدیک ازو آمد و او ره دید، دل شی د حال ازو سوخت. ^{۳۴} اوخته د پیش شی آمده زخمای ازو ره قد شراب ششت و روغو چرب کده بسته کد. بعد ازو او ره د بله الاغ خو سوار کده د مسافرخانه اورد و از شی نگاهداری کد. ^{۳۵} روز دیگه شی نفر سامری دو دینار ره بر کده د صاحب مسافرخانه دد و دزو گفت: 'ای آدم ره خوب نگاه کو و هر قدر که گلوتر ازی خرج کنی، وختیکه پس امدم دز تو میدم.' ^{۳۶} آلی د نظر تو کدم امزی سه نفر همسایه امزو آدم بود که د دست دزا افتد؟" ^{۳۷} عالم شریعت گفت: "امو کسی که دزو دلسوزی کد." اوخته عیسی دزو گفت: "بورو، تو ام امو رقم کو."

ملاقات عیسی د خانه مرتا و مریم

^{۳۸} د حالیکه اونا مورفت، عیسی د یگ آغیل داخل شد و د اونیجی یگ خاتو د نام مرتا او ره د خانه خو مهمو کد. ^{۳۹} مرتا یگ خوار دشت د نام مریم. مریم د پیش پای عیسی شستد و توره شی ره گوش موکد.

^{۴۰} لیکن مرتا که بخاطر کارای کلو هوشپرک شدد د پیش عیسی آمده گفت: "یا مولا، آیا متوجه نیستی که خوار مه مره تنها ایله کده تا تمام کار ره ما انجام بدیم؟ پس او ره تش کو

که قد مه کومک کُنه.

^{۴۱} مگم عیسی د جواب شی گُفت: ”مَرَتَا، مَرَتَا! تُو د وَسِيلَه چیزای کَلو هُوشپَرک و وَرخَطَا مُوشی، ^{۴۲} لیکن فقط یگ چیز لازم آسته؛ و مَریم اُمُو حِصَه خُوب ره اِنْتِخَاب کده که ازُو گِرِفْتَه نَمُوشه.“

عیسی دُعا کدو ره دَ یارای خُو یاد مِیدیه

۱۱ یگ روز عیسی دَ یگ جای دُعا مُوکد. وختیکه دُعا شی خلاص شُد، یکی از یارای شی دَزُو گُفت: ”یا مَولا، دُعا کدو ره دَز مو یاد بَدی، اُمُو رَقَم که یحیی دَ پِیروای خُو یاد دَد.“ ^۲ عیسی دَزُوا گُفت: ”هر وختیکه دُعا مُونید اینی رَقَم بُگید:

’اَی آتِه آسمانی، نام تُو مُقَدَّس باد؛

پادشاهی تُو ببیه؛

^۳ نانِ روزانه مو ره هر روز دَز مو بَدی؛

^۴ گناهای مو ره ببخش،

چُون مو ام قرضدارای خُو ره مُوبَخشی

و مو ره دَ آزمایش قرار ندی.“

^۵ اوخته عیسی دَزُوا گُفت: ”فرض کُنید که یکی از شُمو یگ

رَفِيق دَشْتَه بَشَه و دَ نِیْمِ شَاو دَ پِیْش اَزُو رَفْتَه بَغِیَه: 'بِرَار، سِه نَان دَز مه قرض بدی. ^۶ چُون یکی از دوستای مه از سَفَر دَ خانِه مه اَمَدَه و ما هیچ چیز نَدَرُم که دَ پِیْش شی بیلُم. ^۷ اوخته او از مَنِه خانِه بَگَه: 'مَرَه اَزَار نَدی! آلی درگه قَلَف شُدَه و ما و بچکِیچای مه دَ جاگه دَر اَمَدَی؛ ما نَمِیْتَنَم که باله شُدَه دَز تُو یگو چیز بَدَم. ^۸ مگم ما دَز شُمُو مُوگَم: حتی اگه او از رُوی دوستی باله نَشَنَه و دَزُو یگو چیز نَدیه، ولِی از خاطر شَلَه شُدون شی، او باله مُوشه و هر چیزِی که دوست شی ضرورَت دَشْتَه بَشَه، دَز شی مِیْدیه. ^۹ امزی خاطر ما دَز شُمُو مُوگَم: طلب کُنید و دَز شُمُو دَدَه مُوشه؛ بُپالید و شُمُو پَیْدا مُونید؛ تَخ تَخ کُنید و درگه بَلَدَه شُمُو واز مُوشه. ^{۱۰} چُون هر کسی که طلب کُنه دَ دست میره و هر کسی که بُپاله پَیْدا مونه و هر کسی که تَخ تَخ کُنه، درگه بَلَدَه شی واز مُوشه.

^{۱۱} آیا دَ مینکل شُمُو اُطور آتِه پَیْدا مُوشه که اگه باچه شی ازُو ماهی طلب کُنه، او دَ جای ماهی دَزُو مار بَدیه؟ ^{۱۲} یا اگه خِیگینه طلب کُنه، بَلَدَه شی دُمکَجک بَدیه؟ ^{۱۳} پس اگه شُمُو که آدمای شریر اَسْتید، موفامید که چی رقم تَحْفَه های خُوب دَ بچکِیچای خُو بَدید، چِیْقَس کَلوتر آتِه آسمانی رُوح اَلْقُدس ره بَلَدَه کسای مِیْدیه که از شی طلب مونه.

تَهْمَت دَ بَلَه عِیْسِی

^{۱۴} یگ روز عِیْسِی یگ جن ره که دَ یگ نفر گُنگه بُود بُر مُوکد. وختیکه جن بُر شُد، امو گُنگه دَ توره گُفتو شُد و مردُم حَیرو مَند. ^{۱۵} لیکن بعضی ازوا گُفت: "او جنیات ره دَ وسِیله

بعلزبُول سردِستِه جنیات بُر مونه.

^{۱۶} و یگ تعدادِ دیگه از رُوی آزمایش ازو تقاضای مُعجزه آسمانی کد. ^{۱۷} لیکن عیسی فِکرای ازوا ره پی بُرد و دَزوا گُفت: ”هر مَمَلکت که دَ ضِدِ خود خُو تقسیمِ تقسیمِ شُنه، بیرو موشه و هر خانوار که دَ ضِدِ خانوار خُو تقسیمِ شُنه سرنگون موشه. ^{۱۸} اگه شیطو دَ ضِدِ خود خُو تقسیمِ تقسیمِ شُنه، پس پادشاهی شی چطور برقرار مومنه؟ چون شمو مَوگید که ما دَ وسیله بعزبُول جنیات ره بُر موم. ^{۱۹} اگه ما دَ وسیله بعزبُول جنیات ره بُر موم، پیروای ازشمو دَ وسیله چیزخیل اونا ره بُر مونه؟ امزی خاطر اونا دَ بِلَه شمو قضاوت مونه. ^{۲۰} لیکن اگه ما قد قدرتِ خُدا جنیات ره بُر موم، بدیدید که پادشاهی خُدا دَ بین شمو آمده.

^{۲۱} وختیکه یگ آدم زورتو و مُسَلح از قلعه خُو نگاهوانی مونه، مال-و-دارایی ازو محفوظ آسته. ^{۲۲} لیکن وختیکه یگ آدم زورتوتر دَ بِلَه شی حمله کُنه، دَ بِلَه ازو زور موشه و سلاح ازو ره که دَ بِلَه شی اِعتماد مَوکد، گِرِفته موبره و وُلجه شی ره تقسیم مونه.

^{۲۳} هر کسی که قد ازمه نییه، دَ ضِدِ مه آسته و هر کسی که قد ازمه جم نموکُنه، او تیت پَرَک مونه.

^{۲۴} وختیکه روح ناپاک از یگ آدم بُر موشه بلده آرام گِرِفتو دَ جای های خُشک موره، مگم پیدا نمیتنه. اوخته او مَوگیه: ’پس دَ خانه خُو مورم، امزو جای که آمدم.‘ ^{۲۵} وختیکه پس مییه، او امو خانه ره جارو شده و مُنظَم مینگره. ^{۲۶} اوخته او

رفته هفت روحِ ديگه ره که بدتر از خود شی آسته میره و اونا د اونی داخل شده جای۔ د۔ جای موشه؛ و آخرکار حالت امزو نفر بدتر از اول شی موشه.

^{۲۷} دمزو مجل که عیسی توره موگفت یگ خاتو از مینکل جمعیت آواز خو ره بلند کد و دزو گفت: ”نیک د بخت امزو آبه که تو ره زیده و دز تو شیر دده!“^{۲۸} لیکن عیسی گفت: ”نه، نیک د بخت کسای که کلام خدا ره گوش میگیره و دزو عمل مونه.“

درخواست بلده معجزه

^{۲۹} وختیکه مردم د گرد عیسی کلو جم شد، او د توره خو ادامه دده گفت: ”ای نسل شریر معجزه طلب مونه. مگم هیچ معجزه دزوا نشو دده نموشه بغیر از معجزه یونس پیغمبر.^{۳۰} چون امو رقم که یونس بلده مردم نینوا از طرف خدا یگ علامت بود، امو رقم «باچه انسان» ام بلده امزی نسل یگ علامت موشه.^{۳۱} ملکه جنوب د روز قضاوت قد مردم امزی نسل باله موشه و امیا ره محکوم مونه، چون او از دورترین منطقه دنیا آمد تا حکمت سلیمان ره گوش بگیره؛ و آلی یگو کس بزرگتر از سلیمان د اینجی آسته.^{۳۲} د روز قضاوت مردم نینوا قد امزی نسل ایسته موشه و ای نسل ره محکوم مونه، چراکه مردم او زمان بخاطر موعظه یونس تویه کد؛ و آلی یگو کس بزرگتر از یونس د اینجی آسته.

تعلیم د باره نور باطنی

^{۳۳} هیچ کس چراغ ره روشو نمونه که او ره د یگ جای تاشه یا د زیر کاسه بيله، بلکه د بله چراغدان ميله تا کسای که داخل میبه روشنی شی ره بنگره. ^{۳۴} چیم چراغ جان آسته. پس اگه چیم تو بینا بشه، تمام وجود تو روشو آسته. لیکن اگه چیم تو فاسد بشه، وجود تو ام د تریکی آسته. ^{۳۵} امزی خاطر هوش خو ره بگیر، نشنه روشنی که د وجود تو آسته د تریکی تبدیل شنه. ^{۳۶} پس اگه تمام وجود تو روشو بشه و هیچ حصه شی د تریکی نبشه، اوخته کاملاً روشو آسته، مثل روشنی چراغی که قد نور خو دز تو روشنی میدیه.

عیسی رهبرای مذهبی ره سرزنش مونه

^{۳۷} وختیکه تورای عیسی خلاص شد یکی از فریسیا او ره بلده چاشت مهمو کد. پس عیسی رفت و سر دسترخون ازو ششت. ^{۳۸} مگم امو فریسی وختی دید که عیسی پیش از نان دستای خو ره نششت، او تعجب کد. ^{۳۹} اوخته مولا عیسی دزو گفت: ”شمو فریسیا برون پيله و مشقاب ره پاک مونیډ، ولی درون خودون شمو پر از حرص و شرارت آسته. ^{۴۰} آی آدمای بے عقل! آیا، امو که برو ره جور کده، درون ره ام جور نکده؟ ^{۴۱} پس از چیزی که درید خیرات بدید و بنگرید که تمام چیزا بلده شمو پاک موشه.

^{۴۲} وای د حال شمو آی فریسیا، چون شمو از نعناع و اسپند و از هر رقم سوزی ده-یگ میدید، مگم عدالت و محبت خدا ره نادیده میگیرید. اینمیا ره شمو باید انجام میدید بدون که

دیگای شی ره نادیده میگرفتید. ^{۴۳} وای د حال شمو ای فریسیا! چون شمو چوکی های مهم ره د عبادت خانه ها و سلام-و-احترام ره د بازار خوش درید. ^{۴۴} وای د حال شمو، چون شمو مثل قبر های نامعلوم استید که مردم د بله ازوا راه مورِه و نموفامه که د اونجی چی آسته.

^{۴۵} یکی از عالمای شریعت د جواب عیسی گفت: "استاد، تو قد امزی تورای خو دز مو بی احترامی مونی." ^{۴۶} اوخته عیسی گفت: "وای د حال از شمو ام ای عالمای شریعت، چون بار های ره د بله مردم بار مونیید که بردون شی سخت آسته، مگم خودون شمو یگ کلک خو ره ام دز شی دکه نمیدید. ^{۴۷} وای د حال شمو، چراکه شمو قبر های پیغمبرای ره آباد مونیید که بابه کلونای شمو اونا ره کشته. ^{۴۸} و دمزی رقم شمو د باره بابه کلونای خو شاهی میدید و اعمال ازوا ره تایید مونیید، چراکه اونا پیغمبرا ره کشت و شمو قبر های ازوا ره آباد مونیید. ^{۴۹} امزی خاطر حکمت خدا مویگه: 'ما بلده ازوا پیغمبرا و رسولا ره ری موم و اونا بعضی های شی ره موکشه و بعضی های شی ره آزار-و-آذیت مونه. ^{۵۰} ای ره گفت تا خون پگ پیغمبرای که از شروع دنیا ریختنده شده امزی نسل بازخاست شنه: ^{۵۱} از خون هابیل گرفته تا خون زکریا که او د بین قربانگاه و خانه خدا کشته شد. ارے، ما دز شمو مومگم که امزی نسل بازخاست موشه. ^{۵۲} وای د حال شمو، ای عالمای شریعت! شمو کلی شناخت پادشاهی خدا ره گرفتید. خودون شمو داخل نموشید و کسای که میخایه داخل شنه، اونا ره منع مونیید."

۵۳ وختیکه عیسی ازونجی بُر شد، عالمای دین و فریسیا قد ازو سخت د مخالفت کدو شد و د باره چیزای کلو ازو سوال کد؛ ۵۴ اونا د گیته شی بود که یگو توره از دان ازو بُر شنه تا اوره د دام بندزه.

پرهیز از ریاکاری

۱۲ ۱ دمزو غیت که هزارها نفر جم شد و د اندازه کلو بود که د بله پای یگدیگه خو بُر موشد، عیسی اول قد یارای خو د گب زدو شد و گُفت: ”از خمیرمایه فریسیا یعنی از ریاکاری ازوا احتیاط کنید. ۲ هیچ چیزی پوشیده نیسته که برملا نشنه و هیچ چیزی تاشه نییه که معلومدار نشنه. ۳ امزی خاطر چیزی که د تریکی گُفتید، د روشنی شنیده موشه و چیزی ره که د پُشت درگه های بند شک زده گُفتید از بله بام ها اعلان موشه.“

از انسان نترس، بلکه از خدا بترس

۴ ”دوستای مه، دز شمو موگم، از کسای که جسم ره موکُشه و بعد ازو هیچ چیز نمیتنه ترس نخورید. ۵ مگم ما دز شمو موگم که از کی بترسید: امزو بترسید که بعد از کُشتو قدرت دَره که د دوزخ بندزه. ارے، ما دز شمو موگم که ازو بترسید! ۶ آیا پنج مرغک د دو پیسه سودا نموشه؟ باوجود ازی ام یکی ازوا از نظر خدا پُرمُشت نموشه. ۷ حتی موی های سر شمو پگ شی د پیش ازو حساب شده. پس ترس نخورید، چون آرزیش از شمو باله تر از هزاران مرغک آسته.“

اقرارِ پیمانِ قد مسیح

^۸ ما دَز شُمو مُوگم: هر کسی که مَره دَ پیشِ مردُم اقرارِ کُنه، «باچهِ انسان» ام اُو ره پیشِ ملایکه های خُدا اقرارِ مونه.
^۹ مگم هر کسی که مَره پیشِ مردُم انکارِ کُنه، ما ام اُو ره دَ پیشِ ملایکه های خُدا انکارِ مونم.

^{۱۰} هر کسی که دَ ضِدِ «باچهِ انسان» توره بُگیه، بخشیده موشه. لیکن هر کسی که دَ ضِدِ روحِ اَلْقُدسِ کُفرگویی کُنه، بخشیده نَموشه.

^{۱۱} وختیکه شُمو ره دَ عِبادتِ خانه ها و دَ پیشِ حُکرانا و آدمای قُدرتمندِ موبره، غُصّه نَکُنید که چی رقم از خودِ دِفاعِ کُنید و چی بُگید. ^{۱۲} چُون دَ امزُو غَیتِ روحِ اَلْقُدسِ دَز شُمو یادِ میدیه که شُمو باید چی بُگید.

مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتَمَند

^{۱۳} یگِ آدَمِ از مینکلِ مردُم دَ عیسیٰ گُفت: ”اُستاد، دَ بَرارِ مه بُگی که میراثِ آتِه مو ره قد ازمه تقسیمِ کنه.“ ^{۱۴} عیسیٰ دَ جوابِ ازُو گُفت: ”او آدَم، کی مَره دَ مینکلِ شُمو قاضی یا تقسیمِ گَر مَقَرَرِ کده؟“

^{۱۵} اوخته عیسیٰ دَ مردُم گُفت: ”خبردارِ بشید! از حِرصِ -و- طَمعِ دُوری کُنید، چراکه زندگیِ انسانِ دَ مالِ -و- دولتِ پَریمو بَسَتگی نَدَره.“ ^{۱۶} بعد ازُو عیسیٰ اینی مَثَلِ ره دَزوا گُفت: ”زَمینِ یگِ آدَمِ دَوْلَتَمَندِ بَلدِه شی حاصِلِ کَلو دَد.“ ^{۱۷} اوخته اُو

قد خود خو فکر کده گُفت: 'ما چیز کار کُنم، چُون جای ندرُم که حاصلات خو ره د اُونجی ذخیره کُنم.'^{۱۸} پس او گُفت: 'ما اینی کار ره مُونم: دِی خانه های خو ره خراب کده دِی خانه های کتّه تر جور مُونم و تمام حاصلات و مال های خو ره د اُونجی ذخیره مُونم؛'^{۱۹} و د خود خو مُوگم: "او آدم، مال پریمو ذخیره کده که بلده چندین سال بس آسته. آلی آرام شسته عیش و نوش کو و خوش بش."^{۲۰} مگم خدا دزو گُفت: 'ای آدم بے عقل! امشاو جان تو از تو گرفته موشه و چیزای ره که جم کده از کی موشه؟'

^{۲۱} امی آسته عاقبت کسی که بلده خو مال-و- دولت ذخیره مونه، مگم د پیش خدا دولت مند نیسته.

تَوَكُّل و اِعْتِمَاد دَ خُدا

^{۲۲} بعد ازو عیسی د یارای خو گُفت: "امزی خاطر دز شمو مُوگم: د باره زندگی خو تشویش نکنید که چی بخورید یا د باره جسم خو که چی بپوشید،^{۲۳} چُون زندگی از خوراک و جسم از پوشاک کده مهمتر آسته.^{۲۴} زاغ ها ره بنگرید: اونا نه کشت مونه و نه درو و نه دِی خانه دره و نه کندو، ولے باز ام خدا روزی ازوا ره میدیه. پس ارزش از شمو از مرغکو کده چندین برابر کلوتر آسته.^{۲۵} کدم از شمو میتنید که قد غم-و- غصه خوردو یگ ساعت عمر خو ره دراز کنید؟^{۲۶} پس اگه شمو امی کار ریزه ره انجام دده نمیتنید، چرا د باره چیزای دیگه غم-و- غصه موخوید؟^{۲۷} گل های سوسن ره بنگرید که چی رقم کتّه موشه: اونا نه زحمت میکشه و نه میریشه،

ولې ما د ز شمو موگيم که حتی سلیمان ام قد تمام شان۔
 و۔ شوکت خو رقم یکی امزوا کالا نپوشید. ^{۲۸} پس اگه خدا
 علف دشت ره که امروز آسته و صباح د تندور اندخته موشه
 ای رقم مپوشنه، آیا شمو ره غدر گلو خوبتر نمپوشنه، ای
 کم ایمانا؟ ^{۲۹} پس د طلب ازی نبشید که چی بخورید و چی
 وچی کنید، و غم۔ و۔ غصه ام نخورید، ^{۳۰} چراکه تمام ملت
 های دنیا د طلب پگ امزی چیزا آسته، مگم آته آسمانی شمو
 میدنه که شمو د امزی چیزا ضرورت درید؛ ^{۳۱} بلکه د طلب
 پادشاهی خدا بشید و امی چیزا ام د ز شمو دده موشه.

دولت آسمانی

^{۳۲} ای دل ریزه، ترس نخورید، چون ای رضایت آته آسمانی
 شمو آسته که پادشاهی ره د ز شمو عطا کنه. ^{۳۳} هر چیزی که
 درید سودا کده خیرات بدید. بلده خو خلطه های جور کنید
 که کهنه نموشه و بلده شمو خزانه های خلاص ناشدنی د
 عالم باله آسته، د جایی که د ز شی نزدیک نموشه و کویه
 او ره از بین نمویره. ^{۳۴} چون د هر جای که خزانه شمو آسته،
 دل شمو ام د امونجی یه.

تیاری بلده پس آمدون مسیح

^{۳۵} کمر خو ره بسته کنید و چراغ های خو ره داغ کده تیار
 بشید. ^{۳۶} مثل کسای بشید که منتظر بادار خو آسته تا او از
 توی بییه و هر غیتیکه او آمده درگه ره تخخ کنه اونا دستی
 بلده شی واز کنه. ^{۳۷} نیک د بخت غلامای که بادار ازوا آمده
 اونا ره چیم د راه بنگره. ما حقیقت ره د ز شمو موگم، او

کمر خور ره بسته کده اونا ره سر دسترخو میشنه و دزوا خدمت مونه. ^{۳۸} حتی اگه او نیم شاو یا پس شاو مییه و اونا ره چیم د راه مینگره، نیک د بخت امزو غلاما.

^{۳۹} مگم ای ره بدید که اگه صاحب خانه میدنست که دز د کدم ساعت مییه، او نمی ایشت که دز د خانه شی داخل شنه. ^{۴۰} پس شمو ام آماده بشید، چون «باچه انسان» د ساعتی مییه که شمو انتظار شی ره ندرید.

مثل نوکر وفادار و بے وفا

^{۴۱} پترس د عیسی گفت: ”یا مولا، ای مثل ره تنها بلده ازمو گفتی یا بلده پگ؟“ ^{۴۲} مولا عیسی گفت: ”کی آسته امو ناظر صادق و دانا که بادار شی او ره د بله دیگه خدمتگارا مقرر کنه تا او حق خوراک ازوا ره د سر وخت دزوا بدیه؟“ ^{۴۳} نیک د بخت امزو غلام که وختی بادار شی مییه، او ره سر کار مینگره. ^{۴۴} ما حقیقت ره دز شمو موگیم، بادار شی او ره سرپرست تمام دارایی خو مقرر مونه. ^{۴۵} لیکن اگه امو غلام قد خود خو بگیه، ’آمدون بادار مه طال خورده، و شروع د لت-و-کوب غلاما و کنیزا کنه و خورده و وچی کده نشه کنه، ^{۴۶} اوخته بادار امزو غلام مییه، ولے د روزی که او هیچ انتظار شی ره ندره و د ساعتی که او هیچ خبر ندره، و او ره تکه تکه کده قد خیانتکارا د یگ جای پورته مونه.

^{۴۷} امو غلام که خاست-و-اراده بادار خو ره میدنه، ولے خود ره آماده نمونه و مطابق خاست-و-اراده ازو رفتار نمونه، او غدر قمچی زده موشه. ^{۴۸} مگم کسی که نمیدنه و

نافامیده کاری مونه که لایقِ قمچی خوردو آسته، او کم قمچی
 موخوره. د کسی که کلو دده شنه، ازو کلو بازخاست موشه؛
 و د عهده کسی که کلو وظیفه ایشته شنه، ازو کلو تر پُرسان
 موشه.

اِخْتِلافات

^{۴۹} ما امدیم که د روی زمی آتش بریزنم و چیقس میخایم که
 گاه ریختنده موشد! ^{۵۰} یگ غسلِ تعمید آسته که ما باید بگیرم
 و چیقس زیر فشار آستم تا وختیکه او تکمیل شنه. ^{۵۱} آیا
 گمان مونید که ما امدیم تا صلح-و-آشتی ره د زمی بیرم؟
 نه، بلکه ما دز شمو موگیم که ما بلده تفرقه اندختو امدیم!
^{۵۲} ازی بعد پنج نفر که د یگ خانه بشه جدا موشه؛ سه د
 خلافِ دو و دو د خلافِ سه قرار میگیره. ^{۵۳} آته جدا شده د
 خلافِ باچه قرار میگیره و باچه د خلافِ آته؛ آبه د خلافِ
 دختر و دختر د خلافِ آبه؛ خسر مادر د خلافِ بیری و بیری د
 خلافِ خسر مادر.

مَثَلِ فِصْلِ هَايِ سَالِ وَ قِضَاوَاتِ اَز طَرَفِ خُدا

^{۵۴} اوخته عیسی د جمعیتِ مردم گُفت: ”شمو وختی مینگرید
 که اور د طرفِ غرب پیدا موشه فوری موگید، ‘بارش موباره’
 و امطور موشه. ^{۵۵} وختی مینگرید که باد از طرفِ جنوب
 مییه شمو موگید، ‘گرمی کلو موشه’ و امورقم موشه. ^{۵۶} او
 ریاکارا! شمو میدنید که رُخِ زمی و آسمو ره چی رقم
 تشخیص بدید، پس چطور زمانِ حاضر ره تشخیص دده
 نمیتنید؟

مَثَل دَ بَارِه توبه کدو و قضاوت از طرفِ خدا

^{۵۷} و چرا شمو بلده خودون خو قضاوت نمونید که چی دُرست آسته؟ ^{۵۸} دَ حالیکه قد مدعی خو سون محکمه موری، کوشش کو که دَ راه قد ازو صلح کنی؛ اگه نه، او توره دَ پیش قاضی کش مونه و قاضی توره دَ دستِ عسکر تسلیم مونه و عسکر توره دَ بندی‌خانه میندزه. ^{۵۹} ما دز تو موگم، تا که آخرین پیسه ره ندی، ازونجی بر شده نمیتنی.

توبه یا مرگ

۱۳ ^۱ دمزو غیت بعضی های که دَ اونجی حاضر بود، اونا دَ عیسی دَ باره نفرای خبر دد که از جلیلیه بود و پیلاتوس خون ازوا ره قد خون قربانی های ازوا گت کدد. ^۲ عیسی دزوا گفت: «آیا شمو خیال مونی که امی جلیلی ها بخاطری که از پگ جلیلی های دیگه کده گناهکارتر بود امی رقم رنج- و- عذاب ره دیده کشته شد؟ ^۳ نه! ما دز شمو موگیم، او رقم نبود، بلکه اگه از گناه های خو توبه نکنید، پگ شمو رقم ازوا آلی نابود موشید. ^۴ یا امو هژده نفری که برج «سیلوحا» دَ بله ازوا چپه شد و اونا کشته شد، آیا خیال مونی که اونا از تمام باشنده های اورشلیم کده گناهکارتر بود؟ ^۵ نه! ما دز شمو موگیم، او رقم نبود، بلکه اگه از گناه های خو توبه نکنید، پگ شمو رقم ازوا آلی نابود موشید.»

مَثَل دَ بَارِه صَبْر و حَوْصِلِه خُدا

٦ بعد ازو عیسیٰ اینی مَثَل ره گُفت: ”یگ آدم دَ باغ خُو درختِ انجیر شَنَدُد. وختی او اَمَد که از شی میوه بچینه چیزی پیدا نَتَنِست. ٧ اوخته او دَ باغوان گُفت: ’اینه سه سال اَسته که ما میم تا امزی درختِ انجیر میوه بچینم و هنوز ام چیزی دَز شی پیدا نَمیتنم. ای ره بزن! زمی ره عبث گِرِفته.‘ ٨ باغوان دَ جواب شی گُفت: ’صاحب، یگ سال دیگه ام او ره بیل تا گِرد شی ره پای بیل کده او ره پارو بدم. ٩ اگه سال دیگه میوه کد، خوب؛ ولی اگه نکد، اوخته او ره بزن.‘“

شفا دَدونِ مریضِ دَ روزِ آرام

١٠ یگ روزِ آرام عیسیٰ دَ یکی از عبادت خانه ها تعلیم میدد. ١١ دَ اونجی یگ خاتو بود که مدت هژده سال گِرِفتارِ یگ روح بود که او ره ضعیف و ناتوان کدد؛ پشتِ ازو کوب شدد و راست ایسته شده نمی تنست. ١٢ وختیکه عیسیٰ او ره دید، او ره کوی کد و دَزو گُفت: ”ای خاتو، تو از ضعف-و-ناتوانی خُو خلاص شدی!“ ١٣ اوخته عیسیٰ دستای خُو ره دَ بله ازو ایشت و او فوری راست ایسته شده خُدا ره شکر-و-سپاس کد.

١٤ مگم رهبرِ عبادت خانه قار شد، چراکه عیسیٰ او خاتو ره دَ روزِ آرام شفا ددد. پس سرِ قار دَ مردم گُفت: ”شش روز اَسته که باید دزوا کار انجام دده شنه. دمزو روز ها بیید و شفا پیدا کنید، نه دَ روزِ آرام.“

۱۵ مَولا عیسی دَ جوابِ ازو گُفت: ”آی آدمای ریاکار! آیا هر کُدم شُمو گاو یا اُلاغ خُوره دَ روزِ آرام از آخور واز کده نُمُوبرید تا دَ زشی او بَدید؟“ ۱۶ پس ای خاتو که اولادِه اِبراهیم آسته و مُدتِ هژده سال شیطو ای ره دَ بند خُو گِرِفْتُد، نَباید ازی بند دَ روزِ آرام آزاد موشد؛“ ۱۷ وختیکه او امی توره ره گُفت، پگِ مُخالِفین شی شرمینده شد، مگم باقی مردم پگ شی بخاطرِ کارای عجیبی که دَ وسیله ازو انجام شد، خوشی مَوکد.

کته شُدونِ پادشاهی خُدا دَ دنیا

۱۸ اوخته عیسی گُفت: ”پادشاهی خُدا رقمِ چیزخیل آسته؟ و او ره قد چیزخیل مانند کنم؟“ ۱۹ رقمِ تُخمِ شَرشَم آسته که یگ آدم گِرِفته دَ باغِ خُو کِشت کد و او کته شُده یگ برخت جور شد و مُرغکوی هوا دَ منِه شاخه های شی وور جور کد.“

۲۰ او بسم گُفت: ”پادشاهی خُدا ره قد چیزخیل مانند کنم؟“ ۲۱ او رقمِ خَمیرمایه آسته که یگ خاتو او ره گِرِفْت و قد سِه کاسه آرد گت کد تا تمامِ خَمیر رسید.“

مَثَلِ راهِ تَنگ

۲۲ عیسی دَ شارا و آغیلا تعلیم دده سُون اورشَلیم مورفت. ۲۳ اوخته یگو کس ازو پُرسان کد: ”یا مَولا! آیا تنها تعدادِ کم مردم نجات پیدا مونه؟“ عیسی دَ زوا گُفت: ”کوشش کنید که از درِگه تَنگ داخل شُنید؛ چُون ما دَ ز شُمو مَوگیم، غدر کسا کوششِ مونه که داخل شُنه، مگم نَمیتنه.“ ۲۵ ولے وختیکه

صاحبِ خانه باله شُده درگه ره بسته كُنه و شُمو دَ بُرو ایسته شُده شُرُوع دَ تَخ تَخ كدونِ درگه كُنید و بُگید، 'صاحب، درگه ره بلده مو واز كُو،' اُو دَ جواب شُمو مُوگیه: 'ما شُمو ره نَمینخشم كه از كُجا آستید.'^{۲۶} اوخته شُمو مُوگید كه 'مو قد تُو خوردی و وُچی كدی و تُو دَ كوچه های مو تعلیم ددی.'^{۲۷} لیکن اُو بسم مُوگه: 'ما شُمو ره نَمینخشم كه از كُجا آستید. آی بدكارا، از مه دُور شنید!'^{۲۸} دَ اُو زمان شُمو ابراهیم، اسحاق، یعقوب و تمام انبیا ره دَ پادشاهی خُدا مینگرید و خودون شُمو بُرو پورته مُوشید، دَ جایی كه چخرا و دندوخیی آسته.^{۲۹} اوخته مردُم از شَرَق و غَرَب و از شمال و جنوب آمده دَ پادشاهی خُدا دَ یگ دسترخو میشینه.^{۳۰} اینه، كسای كه آخر آسته، اَوّل مُوشه و كسای كه اَوّل آسته، آخر مُوشه."

غَم و غُصّه عیسی بلده شارِ اورشَلیم

^{۳۱} دَمزُو غَیت چند نفر فریسی آمده دَزُو كُفت: "خود ره بُر كده از اینجی بورُو، چراكه هیرودیس پادشاه میخایه تُو ره بُكُشه."

^{۳۲} عیسی دَزُوا كُفت: "بورید و دَمزُو روباه بُگید كه 'ما امروز و صَباح جنیات ره از مردُم بُر مُونم و ناجورا ره شفا میدیم و دَ روزِ سوّم كار خُو ره تكمیل مُونم.'^{۳۳} لیکن امروز و صَباح و دیگه صَباح باید دَ راه خُو سُون اورشَلیم اِدامه بدیم، چُون ناممكن آسته كه پیغمبر بُرو از اورشَلیم كُشته شنه."

^{۳۴} آی اورشَلیم، آی اورشَلیم كه پیغمبرا ره مُوكشی و رسُولای ره كه دَ پیش تُو ریی مُوشه سنگسار مُونی! چندین دفعه

خاستم که بچکِچای تُو ره یگجای کنم، رقمیکه یگ مرغ
چوچه های خُو ره زیرِ بالِ خُو جم مونه، مگم تُو نخاستی.
^{۲۵} اینه، خانه شمو بلده شمو بیرو باقی مومنه. و ما دز شمو
موگیم که دیگه مره نمینگرید تا وختیکه بگید، 'مبارک اَسته
کسی که د نام خداوند مییه.'"

عیسی دفعه دیگه د روز آرام شفا میدیه

۱۴ یگ روز آرام عیسی د خانه یکی از رهبرای فریسیا
بلده نان خوردو رفتد و اونا د دقت او ره زیر نظر دشت. ^۲ د
اونجی د پیش روی عیسی یگ نفر شیشه بود که جان شی
اماس دشت. ^۳ اوخته عیسی از فریسیا و عالمای شریعت
پُرسان کد: "آیا شفا ددو د روز آرام روا اَسته یا نه؟"

^۴ اونا چپ مند. اوخته عیسی امو نفر ره گِرِفته شفا دد و د
راه شی ریی کد. ^۵ بعد ازو روی خُو ره سون ازوا کده گُفت:
"اگه باچه یا گاو یکی از شمو د روز آرام د منه یگ چاه بُفته،
آیا فوری او ره بُر نمونید؟"

^۶ اونا بسم نَتِنست دزو یگ جواب بدیه.

درس فروتنی و بے کبری

^۷ وختی عیسی دید که مهمونا جای های باله ره د مهمونخانه
از خود مونه، او یگ مثل اُورده دزوا گُفت: ^۸ "هر وختیکه تُو
ره د توی دعوت مونه د باله جای نشی. موشه که از تُو کده
مهمون مهمتر دعوت شده بشه ^۹ و صاحب خانه که هر دوی

شُموره دعوت كده بيه و دز تو بگيه، 'جای خوره دمزی نفر بدی.' اوخته تو شرمنده شده دان درگه ميشيني. ^{۱۰} پس وختيکه تو دعوت موشي، رفته دان درگه بشی تا غيتيکه صاحب خانه بيه و دز تو بگيه، 'برار، باله تر بشی.' اوخته تو د پيش مهمونا سريلند موشي. ^{۱۱} چون هر کسی که خود ره کته نشو بديه، خار-و-ذليل موشه و هر کسی که خود ره خار-و-ذليل نشو بديه، سريلند موشه.

^{۱۲} بعد ازو دمزو کس که او ره دعوت کد ام گفت: "هر

وختيکه يگ مهمانی بلده نان چاشت يا شاو ميدی، دوستا، برارو، قوما و همسايه های پيسه دار خوره دعوت نکو؛ موشه که اونا ام دعوض شی تو ره مهمانی بديه و قرض تو ادا شنه. ^{۱۳} پس وختيکه مهمانی مونی غريبا، لنگا، شل ها و کورا ره دعوت کو. ^{۱۴} اوخته تو برکت پيدا مونی، چون اونا توان شی ره ندره که دز تو پس مهمانی بديه. و اجر تو د روز قيامت عادلان دز تو دده موشه.

مهمانی د پادشاهی خدا

^{۱۵} یکی از مهمونا وختيکه امی توره ها ره شنيد، او گفت:

"نیک د بخت کسی که د پادشاهی خدا دعوت شده نان

بخوره." ^{۱۶} اوخته عيسى ايني مثل ره دز شی گفت: "يگ آدم

يگ مهمانی کته ترتيب دد و غدر مردم ره دعوت کد. ^{۱۷} د

وخت نان شام او غلام خوره ربي کد تا د کسای که دعوت

شدد بگيه، 'بييد که تمام چيزا تيار آسته.' ^{۱۸} مگم پگ ازوا يگ

بعد از ديگه شروع د غدر-و-بانه کد. يگ شی گفت: 'ما يگ

٢٠ ٢١ ٢٢ ٢٣ ٢٤ ٢٥
 ٢٦ ٢٧ ٢٨ ٢٩ ٣٠
 ٣١ ٣٢ ٣٣ ٣٤ ٣٥
 ٣٦ ٣٧ ٣٨ ٣٩ ٤٠
 ٤١ ٤٢ ٤٣ ٤٤ ٤٥
 ٤٦ ٤٧ ٤٨ ٤٩ ٥٠
 ٥١ ٥٢ ٥٣ ٥٤ ٥٥
 ٥٦ ٥٧ ٥٨ ٥٩ ٦٠
 ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥
 ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠
 ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥
 ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠
 ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥
 ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠
 ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥
 ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠

آرزشِ پيروى مسيح

٢٥ ٢٦ ٢٧ ٢٨ ٢٩ ٣٠
 ٣١ ٣٢ ٣٣ ٣٤ ٣٥
 ٣٦ ٣٧ ٣٨ ٣٩ ٤٠
 ٤١ ٤٢ ٤٣ ٤٤ ٤٥
 ٤٦ ٤٧ ٤٨ ٤٩ ٥٠
 ٥١ ٥٢ ٥٣ ٥٤ ٥٥
 ٥٦ ٥٧ ٥٨ ٥٩ ٦٠
 ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥
 ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠
 ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥
 ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠
 ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥
 ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠
 ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥
 ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠

توانایی تکمیل کدون شی ره ندشت.

^{۳۱} یا کُدم پادشاه آسته که دِ خِلافِ دِیگه پادشاه جنگ دَر بدیه،
بِدُونِ ازی که اوّل خُوبِ فِکر کنه که آیا مِیتنه قد لشکر دَه
هزار نفری دِ مُقابلِ لشکرِ بیست هزار نفری که دِ خِلافِ ازو
مییه ایسته شنه؟ نه. ^{۳۲} چُون اگه دید که وس شی نَمیکشه، دِ
حالیکه دِیگه پادشاه هنوز دُور آسته او قاصِدِ خُو ره ری مونه
و شرطهای صلح ره پُرسان مَوکنه. ^{۳۳} دَمزی رقم هیچ کُدم
از شُمُو ام نَمیتنید که پِیرو ازمه شُنید تا که تمام دارایی خُو ره
ایله نَکنید.

مَثَلِ نَمکِ بے مَزِه

^{۳۴} نَمکِ خُوبِ آسته؛ لیکن اگه نَمکِ مَزِه خُو ره از دِست
بدیه، چطور مِیتنه که مَزِه شی پس بییه؟ ^{۳۵} او نه بَلدِه زمی کار
مییه و نه بَلدِه پارو، بَلکه مردُم او ره دُور پورته مونه. هر
کسی که گوشِ شِنوا دَره، گوشِ بَگیره!

مَثَلِ گوسپونِ گُمشده

۱۵ ^۱ دِ اَمزُو غِیتِ مالیه گِیرا و گُناهکارا پگ شی جم
مُوشد تا دِ تورای عیسی گوشِ بدیه. ^۲ مگم فریسیا و عالمای
دینِ نِقِ نِقِ کده مَوگفت: ”ای آدم گُناهکارا ره دِ پیشِ خُو میله
و قد ازوا نان مَوخوره.“

^۳ اوخته عیسی اینی مَثَلِ ره دَزوا گُفت: ^۴ ”اگه یکی از شُمُو
صد دانه گوسپو دشته بَشه و یکی ازوا گُم شنه، آیا امو نود-

و نه گوسپو ره د بيا بو ايله نمونه و بلده پاليدون امزو
 گوسپون گم شده نموره تا او ره پيدا كنه؟^۵ وختيکه او ره پيدا
 كد، خوشي كده او ره د شانه خو باله مونه^۶ و غيتيکه خانه
 رسيد، او دوستا و همسايه گون خو ره جم كده دزوا موگه:
 'قد مه خوشي كنيد، چراكه ما گوسپون گمشده خو ره پيدا
 كديم.'^۷ دزي حساب ما دز شمو موگم كه د عالم باله كلوتر
 خوشي موشه وختيکه يگ گناهكار تويه مونه نسبت د نود-
 و نه نفر عادل كه احتياج د تويه ندره.

مَثَلِ پيسه گمشده

^۸ يا كدم خاتو آسته كه ده سكه نقره دشته بشه و غيتيکه يگ
 شي ره گم كنه، چراغ ره روشو نكنه و خانه ره جارو كده
 خوب نپاله تا او ره پيدا كنه؟^۹ وختيکه او ره پيدا كد، او
 دوستا و همسايه گون خو ره جم كده موگه: 'قد مه خوشي
 كنيد، چراكه ما سكه گمشده خو ره پيدا كديم.'^{۱۰} ما دز شمو
 موگم كه دمزي رقم د حضور ملايکه هاي خدا بخاطر يگ
 گناهكار كه تويه مونه خوشحالي موشه.

مَثَلِ باچه گمراه شده

^{۱۱} عيسى ادامه دده گفتم: "يگ آدم بود كه دو باچه دشت.^{۱۲}
 يگ روز باچه ريزه د آته خو گفتم: 'آتي، حصه كه از مال-
 و- دارايي حق مه ميرسه، دز مه بدی.' پس آته شي مال- و-
 دارايي خو ره د بين دو باچه خو تقسيم كد.

^{۱۳} كلو روز تير نشد كه باچه ريزه هر چيزي كه دشت جم كد

و د یگ سرزمین دُور رفت و د اُونجی مال-و-دارایی خُوره
د عیاشی برباد کد. ^{۱۴} وختیکه تمام دارایی خُوره خَرچ کد،
یگ قحطی سخت دَمزُو سرزمی پیدا شد که اُو سخت مُحتاج
شد. ^{۱۵} پس اُو رفته مُزدوَرِ یکی از باشنده های امزُو سرزمی
شد؛ و اُو آدم اُمو باچه ره د دشت ریی کد تا خوک های شی
ره بچرنه. ^{۱۶} اُو باچه حتی خوش بُود که از خوراک خوک ها
کوره خُوره سیر کنه، لیکن هیچ کس دزو چیزی نَمیدد.

^{۱۷} مگم یگ روز وختیکه اُو د خود اَمَد، اُو قد خود خُو گُفت:
'مزدوَرای آته مه چِیقس نان پَریمو دره و حتی اِضافی؛ ولے
ما د اینجی از گُشنگی مومرم. ^{۱۸} باله موشم و د پیش آته خُو
مورم و دزشی موگم: "آتی، ما د حُضورِ خدا و د پیش ازتو
گُناهکار اَستم؛ ^{۱۹} ما دیگه اَرزش ازی ره ندرم که باچه تو
گُفته شئم. مره بحیثِ یکی از مُزدوَرای خُو قبول کو."
^{۲۰} اوخته اُو چابک باله شد و سون خانه آته خُو ریی شد.

د حالیکه اُو هنوز دُور بُود، آته شی اُو ره دید و دل شی دزو
سوخت و دَویده اُو ره د بغل خُو گِرِفت و اُو ره ماخ کد.
^{۲۱} باچه شی دزو گُفت: "آتی، ما د حُضورِ خدا و د پیش ازتو
گُناهکار اَستم؛ ما دیگه اَرزش ازی ره ندرم که باچه تو گُفته
شئم." ^{۲۲} مگم آته شی د خدمتگاری خُو گُفت: "زود کُنید!
خوبترین کالا ره بیرید و د جان شی بیدید، اَنگُستری د دست
شی کُنید و چپلی ها ره د پای شی بیدید. ^{۲۳} و گوسله چاغی ره
اُورده حلال کُنید تا بُخوری و خوشحالی کنی، ^{۲۴} چراکه ای
باچه مه مُرده بُود و پس زنده شده، گم شدد و آلی پیدا شده،
و اونا د خوشحالی کدو شد.

^{۲۵} مگم باچه کټه شی د کښت-و-کار بود. وختیکه او نزدیک
 خانه آمد، آواز ساز و بازی ره شنید. ^{۲۶} اوخته او یکی از
 خدمتگارا ره کوی کده پُرسان کد: 'چی گپ آسته؟'
^{۲۷} خدمتگار د جواب شی گُفت: 'برار تو آمده و آته تو گوسله
 چاغی ره حلال کده اوماغ گِرِفته،' چراکه او ره صحیح-و-
 سلامت دوباره پیدا کده. ^{۲۸} برار کټه قار شد و نخاست که د
 خانه داخل شنه. اوخته آته شی برو آمد و پیش ازو زاری کد
 که خانه بیه. ^{۲۹} مگم او د جواب آته خو گُفت: 'توخ کو، سال
 ها آسته که ما مثل یگ غلام دز تو خدمت کدیم و هرگز از
 امر تو سرکشی نکدیم. مگم تو د تمام امزی وخت ها حتی
 یگ بزغله ام دز مه ندی تا قد دوستای خو میله کنم. ^{۳۰} لیکن
 وختیکه ای باچه تو پس آمد، امی کسی که مال-و-دارایی تو
 ره قد خاتونوی بدکار گم کد، تو بلده شی گوسله چاغی ره
 حلال کدی.' ^{۳۱} اوخته آته شی گُفت: 'باچه مه، تو همیشه قد
 مه آستی و هر چیزی که درم از تو یه. ^{۳۲} آلی باید خوش بشی
 و خوشحالی کنی، چراکه برار تو مُرده بود و پس زنده شده،
 گم شد و آلی پیدا شده!'

مَثَلِ نَاظِرِ هُوشِيَارِ

۱۶ بعد ازو عیسی اینی مَثَلِ ره د یارای خو گُفت: "یگ
 آدم دولت مند بود که یگ ناظر دشت؛ و دزو خبر دده شد که
 ناظر شی مال-و-دارایی ازو ره برباد موکُنه. ^۲ پس او ناظر
 ره طلب کد و دز شی گُفت: 'ای چی گیا آسته که د باره تو
 میشنوم! حساب کار خو ره دز مه بدی، چراکه تو دیگه

نَمِيتَنی ناظِرِ مه بَشی. ۳ ناظِرِ قد خود خو گُفت: 'چیزِ کارِ کُنم، چُون صاحبِ کارِ مه کارِ ناظِرِ ره از مه میگیره؟ ما قُوتِ بیل زدو ره ندرُم و از گدایگری ام شرم مه مییه. ۴ آه! فامیدُم که چیزِ کارِ کُنم، تا بعد از برطرف شدون مه از کارِ ناظِرِ، مردُم مره دَ خانه خو رُوی بدیه.'

۵ پس او قرضدارای صاحبِ کارِ خو ره یگ یگ نفر کُوی کده از نفرِ اوّل پُرسان کد: 'تُو از صاحبِ کارِ مه چِیقس قرضدار اَسْتی؟' ۶ او دَ جوابِ شی گُفت: 'صد خُم روغو.' ناظِرِ دَزُو گُفت: 'سندِ خو ره بگیری و شِشته دَ زودی پنجاه خُم نوشته کُو.'

۷ بعد ازو از یگ دیگه ازوا پُرسان کد: 'تُو چِیقس قرضدار اَسْتی؟' او دَ جوابِ شی گُفت: 'صد بارِ خر گندُم.' ناظِرِ دَزُو گُفت: 'سندِ خو ره بگیری و هشتاد خروار نوشته کُو.'

۸ پس صاحبِ کارِ دَ ناظِرِ خاین آفرین گُفت، چراکه او کارِ هوشیارانه کد؛ چُون مردُم امزی دُنیا دَ داد-و-گرفت دَ بینِ نسلِ خو از مردُم خُداشِناس کده هوشیارتر اَسْتِه. ۹ ما دَز شُمُو مُوگیم که دَ وسیله مال-و-دولتِ بے وفا دوستا پیدا کنید؛ تا دَ غیتیکه مال-و-دولتِ ره از دستِ میدید، اُمُو دوستا شُمُو ره دَ خانه های اَبدی خوش آمدید بُگیه.

۱۰ کسی که دَ کارِ ریزه صادق بشه، دَ کارِ کُته ام صادق اَسْتِه و کسی که دَ کارِ ریزه ناراست بشه، دَ کارِ کُته ام ناراست اَسْتِه. ۱۱ پس اگه دَ باره مال-و-دولتِ بے وفا ناراست بشید، کی مال-و-دولتِ حقیقی ره دَز شُمُو اعتبار مونه؟ ۱۲ و اگه

شُمُو دَ بَارِهَ مَالِ دِیْگَرُو صَادِقِ نَبَشِیدِ، کِی مَالِی رِهَ کِهَ دَ آیندِه
باید دَز شُمُو تَعْلُقِ بَگِیرِه دَز شُمُو مِیدِیَه؟

^{۱۳} هِیچِ غُلامِ نَمِیتِنِه کِهَ دُو بَادارِ رِهَ خِدْمَتِ کُنِه، چُونِ حَتْمًا از
یَگِ شِی بَدِ مُوْبِرِه و دِیْگِه شِی رِهَ دُوسْتِ مِیدَنِه، و یا دِ یَگِ
شِی و فَادارِ مُومَنِه و دِیْگِه شِی رِهَ خَارِ-و- حَقِیرِ حِسَابِ
مُونِه. دَمَزِی رَقَمِ شُمُو نَمِیتِنِیدِ کِهَ امِ بِنْدِه خُدا بَشِیدِ و امِ بِنْدِه
مَالِ-و- دَوْلَتِ.

^{۱۴} فَرِیْسِیا کِهَ پَیْسِه- دُوسْتِ بُوْدِ، و خَتِی پَگِ اَمَزِی تُورا رِه
شِنِیدِ، اُو رِهَ رِیْشَخَنْدِ کَدِ. ^{۱۵} عِیْسِی دَزُوا کُفْتِ: ”شُمُو کَسایِ
اَسْتِیدِ کِهَ دَ نَظَرِ مَرْدُمِ خُودُونِ رِهَ دِیْنِدَارِ نِشُو مِیدِیدِ، مَگَمِ خُدا
از دِلْهَایِ شُمُو باخبرِ اَسْتِه؛ چُونِ چِیزِی کِهَ دَ پِیشِ اِنْسَانِ
اَرَزِشِ کَلُو دَرِه، دَ نَظَرِ خُدا زِشْتِ اَسْتِه.

^{۱۶} تَوْرَاتِ و نُوِشْتِه هَایِ اَنْبِیَا تا زَمَانِ یَحِیّی رَاهَنْمَایِ شُمُو بُوْدِ،
لِیْکِنِ از زَمَانِ یَحِیّی اِیْسُو خُوشْخَبْرِیِ دَ بَارِهَ پَادِشَاهِیِ خُدا
اِعْلَانِ شُدِه رِیّی اَسْتِه و هَر کَسِ سَخْتِ کُوشِشِ مُونِه کِهَ دَز
شِی دَاخِلِ شُنِه. ^{۱۷} مَگَمِ نَابُودِ شُدُونِ اَسْمُو و زَمِی اَسْوَتَرِ اَسْتِه
نِسَبَتِ دَزِی کِهَ یَگِ حَرْفِ تَوْرَاتِ باطِلِ شُنِه.

^{۱۸} هَر کَسِی کِهَ خَا تُونِ خُو رِهَ طَلِاقِ بَدِیَه و دِیْگِه خَا تُو بَگِیرِه،
اُو زِنَا مُونِه و هَر کَسِ قَدِ خَا تُونِی کِهَ از شُویِ خُو طَلِاقِ شُدِه
تُوی کُنِه، اُو امِ زِنَا مُونِه.

مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتْمَنَدِ وَ غَرِيبِ

۱۹ عیسیٰ اِدَامَه دَدَه كُفْت: ”يَكِ آدَمِ دَوْلَتْمَنَدِ بُوَد كِه كَالَايِ
اَرغَوَانِي وَ كَتَانِ نَرَمِ مُوِپوشِيدِ وَ هَر رُوزِ خُورَه قَدِ خُوشِي دَ
عَيْشِ- وَ- نُوَشِ تِيرِ مُوكِد. ۲۰ دَ اُونَجِي يَكِ آدَمِ غَرِيبِ دَ نَامِ
ايلعازر كِه جَانِ شِي پُرِ اَزِ دَانِه بُوَد، دَ دَانِ دَرِگِه اَزُو خَاو بُوَد.
۲۱ ايلعازر دَ اَرزُو بُوَد كِه اَزِ ثُوْثِه- وَ- پَرچِه دِستَرخُونِ آدَمِ
دَوْلَتْمَنَدِ خُودِ رَه سِيرِ كَنِه. حَتِي سِگَا اَمَدَه زَخْمَايِ اَزُو رَه
مِي لِيَسِيدِ.

۲۲ يَكِ رُوزِ اَمُو آدَمِ غَرِيبِ فَوْتِ كَدِ وَ مَلَايَكِه هَا اُو رَه دَ
پَالُوِي اِبْرَاهِيمِ بُرْدِ. اُوخْتِه آدَمِ دَوْلَتْمَنَدِ اَمِ فَوْتِ كَدِ وَ دَفْنِ شُدِ.
۲۳ مِگَمِ اُو دَ عَالَمِ مُرْدَا دَ جَايِ كِه دَ عَذَابِ بُوَد، چِيمَايِ خُورَه
وَازِ كَدِ وَ اَزِ دُورِ اِبْرَاهِيمِ رَه دِيدِ كِه ايلعازر دَ پَالُوِي شِي
شِشْتِه. ۲۴ اُوخْتِه اُو دَ آوَازِ بِلِنْدِ كُوِي كَدِه كُفْت: ’اَيِ آتِه مِه
اِبْرَاهِيمِ! دَزِ مِه رَحْمِ كُوِ وَ ايلعازر رَه رِي كُو تَا كِلَكِ خُورَه دَ
اُو تَرِ كَدِه زِيُونِ مَرِه يَخِ كُنِه، چُونِ مَا دَ مَنِه اَمزِي آتِشِ دَ
عَذَابِ اَسْتَمِ. ۲۵ مِگَمِ اِبْرَاهِيمِ كُفْت: ’بَاچِه مِه، دَ يَادِ خُو بَيْرُو
كِه تُو دَ دُورُونِ زِنْدِگِي خُو چِيَزِي خُوبِ رَه نَصِيبِ شُدِي وَ
ايلعازر چِيَزَايِ بَدِ رَه نَصِيبِ شُدِ، لِيَكِنِ آلِي اِي اَسُوْدِه يَه وَ تُو
دَ عَذَابِ اَسْتِي. ۲۶ عِلَاوَه اَزِي دَ مِينَكَلِ اَزْمُو وَ اَزْتُو يَكِ غُوْجِي
كُتِه اَسْتِه، دَ اِنْدَازِه كِه هَر كَسِ بَخَايِه اَزِينَجِي سُونِ اَزْتُو تِيرِ
شُنِه، تِيرِ شُدِه نَمِيْتَنِه وَ اَزُونَجِي اَمِ هِيچِ كَسِ نَمِيْتَنِه سُونِ اَزْمُو
تِيرِ شُنِه. ۲۷ اُوخْتِه اُو كُفْت: ’اَيِ آتِه مِه اِبْرَاهِيمِ، اَزِ تُو خَاهِشِ
مُونَمِ كِه ايلعازر رَه دَ خَاْنِه آتِه مِه رِي كَنِي، ۲۸ چُونِ مَا پَنَجِ
بِرَارِ دَرَمِ. اُو رَه رِي كُو تَا اُونَا رَه بَاخْبِرِ كَنِه، نَشُنِه كِه اُونَا اَمِ

دَ امزی جای رنج-و- عذاب بییه. ^{۲۹} ابراهیم دَزُو گُفت: 'اونا نوشته های موسی و انبیا ره دَره؛ پس باید دَ تورای ازوا گوش بدیه. ^{۳۰} اُو گُفت: 'اونا گوش نمیدیه، ای آته مه ابراهیم؛ لیکن اگه یگو کس از مُرده ها دَ پیشِ ازوا بوره، اونا از گناه های خُو توبه مونه. ^{۳۱} ابراهیم دَ زشی گُفت: 'اگه دَ تورای موسی و انبیا گوش ندیه، حتی اگه یگو کس از مُرده ها ام زنده شنه، اونا تورِه شی ره قبول نمونه.‘‘

بَخَشِش و ایمان

۱۷ ۱ یگ روز عیسی دَ یارای خُو گُفت: 'امکان ندره که گُمراهیا نیه، مگم وای دَ حالِ کسی که گُمراهی دَ وسیله ازو مییه! ^۲ بلده ازو بهتر آسته که سنگ آسیا دَ گردون شی ازو شنه و اُو دَ چُقوری دریا پورته شنه نسبت دَزی که یکی امزی ریزه گینا ره گُمراه کنه. ^۳ پس احتیاط کُنید.

اگه یگ برارِ ایماندار تُو گناه کنه، اُو ره سرزنش کُو؛ و اگه توبه کد، اُو ره بَبخش. ^۴ حتی اگه اُو روزِ هفت دفعه دَ ضدِ تُو گناه کنه و هفت دفعه دَ پیشِ تُو آمده بُوگه: 'ما توبه مومم، تُو اُو ره بَبخش.‘‘

۵ اوخته رسولا دَ مولا عیسی گُفت: 'ایمان مو ره کلو کُو.‘‘

۶ مولا گُفت: 'اگه شمو دَ اندازه یگ تَخِمِ شَرشَم ایمان میدشتید، میتنستید که دَمزی درختِ توت بُوگید، 'از ریشه خُو کنده شده دَ دریا شنده شو، و درخت از آید شمو موشد.‘‘

مَثَلِ غُلامِ وِ بَادارِ

۷” کي د مينکل شمو د غلام خو که نو از قلبه کدو يا از گوسپو چرندو آمده موهگيه، ’زود شو، بيه د سر دسترخو بشي؟‘^۸ آيا دز شي نموهگيه: ’نان شاو ره بلده مه تيار کو و کمر خو ره بسته کده مره خدمت کو تا بخورم و وچي کنم؛ و بعد ازو خود تو بخور و وچي کو؟‘^۹ آيا شمو از غلام خو بخاطري که امر شمو ره د جاي اورده تشکري مونيده؟ نه.
۱۰ پس شمو ام وختي پگ چيزاي ره که دز شمو امر شده انجام ميديد، بگيد: ’مو غلام هاي ناچيز آستي؛ مو فقط چيزي ره که وظيفه مو بود، انجام دي.“

مَرِدِ سَامِرِي شُکرگزارِ

۱۱ عيسي که سون اورشليم ري بود، او د وخت تير شدو از سرحد سامره و جليليه^{۱۲} د يگ آغيل داخل شد. دمزو غيت ده نفر کولي گرفته د دم روي شي آمد و دور ايسته شده^{۱۳} د آواز بلند گفت: ”يا مولا عيسي، دز مو رحم کو!“

۱۴ عيسي سون ازوا توخ کده گفت: ”بوريد و خودون ره د پيشوايو نشو بديد.“ اونا د حالیکه مورفت از مرض کولي پاک شد.^{۱۵} يکي ازوا وختي ديد که جور شده، دور خورد و قد آواز بلند خدا ره حمد و ثنا گفت.^{۱۶} و خود ره د پيش پای عيسي پورته کده از شي شکرگزاري کد. اي آدم يگ سامري بود.

۱۷ عيسي پرسان کده گفت: ”آيا ده نفر نبويد که پاک شديد؟“

پس اُمُو نه نفرِ ديگه کجا آسته؟^{۱۸} آيا هيچ کس دَ مينکلِ ازوا پيدا نشد که دور خورده خدا ره حمد-و- ثنا بگيه بغيرِ امزی بيگنه؟^{۱۹} اوخته عيسى دَزُو گُفت: ”باله شو و بورو. ايمان تو، تو ره جور کد.“

پيشگويی ظهورِ مسيح

^{۲۰} يگ روز فریسیا از عيسى پُرسان کد که پادشاهی خدا چی وخت ميبه؟ او دَ جوابِ ازوا گُفت: ”پادشاهی خدا قد نشانی ها نميبه که دیده شنه؛^{۲۱} و نه ام مردُم مَوگه که ’اينه، دَ اينجی آسته‘ يا ’اونه، دَ اونجی آسته‘، چُون دَ حقیقت پادشاهی خدا دَ مينکل شمو آسته.“^{۲۲} بعد ازو دَ یارای خو گُفت: ”روزای ميبه که آرزو مُونيد یکی از روزای «باچه انسان» ره بنگريد، ولے دیده نميتنيد.^{۲۳} مردُم دَز شمو مَوگه، ’اينه، دَ اينجی آسته‘ يا ’اونه، دَ اونجی آسته‘، نرويد و اونا ره دُمبال نکنيد،^{۲۴} چُون رقمی که آتَشک ميزنه و آسمو ره از يگ طرف تا ديگه طرف شی روشو مونه، «باچه انسان» ام دَ روزی آمدون خو اُمُو رقم آسته.^{۲۵} مگم اول لازم آسته که «باچه انسان» کلو رنج-و- عذاب بنگره و دَ وسيله امزی نسل رد شنه.^{۲۶} اُمُو رقم که دَ روزای نوح بود، دَ روزای «باچه انسان» ام اُمُو رقم موشه.^{۲۷} دَ روزای نوح مردُم موخورد و وُچی مَوکد و خاتو ميگرفت و شوی مَوکد تا روزی که نوح دَ کشتی داخل شد و طوفان آمده پگِ ازوا ره نابود کد.^{۲۸} دَ روزای لوط ام اُمُو رقم بود: مردُم موخورد و وُچی مَوکد و مشغولِ خريد و فروش، کشت-و- کار و خانه آباد کدو بود.^{۲۹} ليکن دَ روزی که لوط از شارِ سدوم بُر شد، آتش و گوگرد

از آسمو بارید و پگ ازوا ره نابود کد. ^{۳۰} د روزی که «باچه انسان» ظاهر موشه ام امو رقم موشه.

^{۳۱} دمزو روز کسی که د بله بام آسته و یگو چیز شی د منه خانه منده، بلده گرفتون شی تاه نشنه و کسی که د سر کشت آسته، ام پس د خانه نروه. ^{۳۲} سرگذشت خاتون لوط ره د یاد خو بیرید! ^{۳۳} هر کسی که بخایه جان خو ره حفظ کنه، او ره از دست میدیه، مگم هر کسی که جان خو ره از دست بدیه، او ره د دست میره. ^{۳۴} ما دز شمو موگیم، د امزو شاو دو نفر که د یگ جاگه خاو آسته، یگ شی برده موشه و دیگه شی مومنه. ^{۳۵} دو خاتو که د یگ جای دستاس مونه، یگ شی برده موشه و دیگه شی مومنه. ^{۳۶} [د امزی رقم دو نفر که د سر کشت آسته، یگ شی برده موشه و دیگه شی مومنه.]

^{۳۷} اوخته یارای شی پُرسان کد: ”د کجا، یا مولا؟“ عیسی د جواب ازوا گفت: ”د هر جای که لاش بشه، لاشخورا ام د امونجی جم موشه.“

مَثَلِ خَاتُونِ بیوه و قاضی بے انصاف

۱۸ عیسی د یارای خو یگ مَثَل اُورده اونا ره تشویق کد که اونا همیشه دُعا کنه و ناامید نشنه. ^۲ او گفت: ”د یگ شار یگ قاضی بود که نه از خدا ترس دشت و نه د غم مردم بود. ^۳ د امزو شار یگ خاتون بیوه بود که همیشه د پیش ازو میمد و موگفت: ’د برابر مخالف مه د حق مه انصاف کو.‘ ^۴ قاضی تا یگ مدت د غم شی نشد، مگم د آخر قد خود خو گفت:

’اگرچه از خدا ترس ندرم و دَغَمِ مردُمِ امِ نِیْمِ،^۵ ولے
 بخاطری که امی خاتو بَلَدِه مه دَرِدِ سر شُدِه، ما دَ داد شی
 میرسُم تا دایم اَمَدِه مَرِه دَ تَنگ نَکنِه.“^۶ بعد ازو مولا عیسی
 گُفت: ”شُمُو شِنیدید که قاضی بے انصاف چی گُفت! ^۷ پس
 آیا خُدا دَ حَقِ اِنْتِخاب شُدِه های خُو که شاو و روز دَ پیشِ
 ازو ناله-و- فریاد مونه، انصاف نمونه؟ آیا او دَ انصاف کدو
 دَ حَقِ ازوا دیر مونه؟^۸ ما دَز شُمُو مُوگیم که او زود دَ حَقِ
 ازوا انصاف مونه. مگم وختیکه «باچه انسان» مییه، آیا او
 ایمان ره دَ مردُمِ رُوی زمی پیدا میتنه؟“

مَثَلِ دُعایِ آدَمِ فَرِیسی و یگِ مالیه‌گیر

^۹ بعد ازو عیسی اینی مَثَلِ ره دَ بعضی کسای که دَ بَلِه خود
 خُو اِطْمینان دَشت و دِیگرو ره خار-و- حَقیر حساب مُوكد،
 گُفت: ^{۱۰} ”دُو نفر دَ خانِه خُدا رفت که عِبادت کنه، یگ شی
 فَرِیسی بُود و دِیگه شی یگ مالیه‌گیر. ^{۱۱} اوخته فَرِیسی تنهای
 خُو ایسته شُدِه اینی رقم دُعا کد: ’ای خُدا، تُو ره شُکر مُونم
 که ما مِثَلِ دِیگه مردُمِ آلّی حَرِیص، ظالِم و زِناکار نِیْمِ و نَه ام
 مِثَلِ امزی مالیه‌گیر اَسْتَم. ^{۱۲} ما هَفْتِه دُو دفعه روزه مِیگِیرم و
 از هر عاید خُو دَه-یگ مِیدم‘

^{۱۳} مگم مالیه‌گیر دُور ایسته شُدُد و حتی سُونِ آسمو ام توخ
 نَمُوكد، بَلْکِه دَ سِیْنِه خُو زَدِه مُوگُفت: ’خُدایا، دَز مه گُناهکار
 رَحْمِ کُو!‘ ^{۱۴} ما دَز شُمُو مُوگم که ای آدَمِ مالیه‌گیر عادل
 حِسَاب شُدِه دَ خانِه خُو رفت نِسَبَتِ دَزو آدَمِ دِیگه. چُون هر
 کسی که خود ره باله حِسَاب کنه، خار-و- ذَلیل موشه و هر

کسی که خود ره خار-و-ذلیل حساب کنه، سربلند موشه.

عیسی بچکیچای ریزه ره برکت میدیه

^{۱۵} مردم حتی بچکیچای ریزه ره د پیش عیسی میورد تا د سر ازوا دست بکشه. مگم وختیکه یارای شی ای کار ره دید، اونا مردم ره سرزنش کد. ^{۱۶} لیکن عیسی بچکیچای ریزه ره کوی کد و د یارا گفت: ”بیلید که بچکیچای ریزه پیش ازمه بییه و اونا ره منع نکنید، چراکه پادشاهی خدا دمزی رقم کسا تعلق دره. ^{۱۷} ما حقیقت ره دز شمو موگم، هر کسی که پادشاهی خدا ره رقم یگ بچکیچه قبول نکنه، او هرگز دزشی داخل نموشه.“

آدم دولت مند و زندگی ابدی

^{۱۸} یکی از رهبرای از عیسی سوال کده گفت: ”آی اُستاد نیک، ما چیز کار کنم تا صاحب زندگی ابدی شئم؟“ ^{۱۹} عیسی ازو پرسان کد: ”چرا مره نیک موگی؟ هیچ کس نیک نییه بغیر از خدا و بس. ^{۲۰} تو احکام شریعت ره میدنی که موگه: ’زنا نکو، قتل نکو، دزی نکو، شاهدی دروغ ندی، آته و آبه خو ره احترام کو.“

^{۲۱} امو آدم د جواب شی گفت: ”ما پگ امزیا ره از ریزگی د جای اوردیم.“

^{۲۲} عیسی وختیکه ای ره شنید، دزو گفت: ”هنوز یگ چیز کم دری؛ تمام دارایی خو ره سودا کو و پیسه شی ره د غربیا

بدی؛ اوخته تُو دَ عالمِ باله صاحبِ یگ گنج موشی. بعد از و
بیه و از مه پیروی کُو. “^{۲۳} وختیکه ای توره ره شنید او غمگی
شد، چراکه غدر دولتمند بود. ^{۲۴} عیسی که او ره غمگی دید،

گفت: “چِقَس سخت آسته که آدمای دولتمند دَ پادشاهی
خدا داخل شنه! ^{۲۵} تیر شدون اُشتر از نیفه سیزو آسوتر آسته
نسبت دَ داخل شدون آدم دولتمند دَ پادشاهی خدا. “^{۲۶} کسای
که ای توره ره شنید، گفت: “پس کی میتنه نجات پیدا کُنه؟”

^{۲۷} مگم عیسی گفت: “چیزی که بلده انسان ناممکن آسته، بلده
خدا ممکن آسته.”

^{۲۸} پترُس گفت: “اینه، مو خانه-و-زندگی خو ره ایله کدی و
از تُو پیروی مونی.”

^{۲۹} عیسی دزوا گفت: “ما حقیقت ره دز شمو موگم، هیچ
کسی ره پیدا نمیتیند که خانه یا خاتو یا بچکیچا یا برارو و یا
آته-و-آبه خو ره بخاطر پادشاهی خدا ایله کنه ^{۳۰} و چندین
برابر شی ره دَ امزی دنیا پس دَ دست نیره و دَ عالمی که مییه
صاحب زندگی ابدی نشنه.”

سومنه پیشگویی عیسی دَ باره مرگ و دوباره زنده شدون شی

^{۳۱} بعد از و عیسی امو دوازده یار خو ره دَ یگ گوشه بُرد و
دزوا گفت: “اینه، مو دَ اورشلیم موری و هر چیزی که دَ
وسیله انبیا دَ باره «باچه انسان» نوشته شده، پوره موشه.
^{۳۲} چون او دَ دست مردمای غیر یهود دده موشه و اونا او ره

ریشخند و توهین مونه و د بِلَه شی تُف اَندخته ^{۳۳} اُو ره قَمچی
میزنه و اُو ره مُوکُشه. ولے اُو د روزِ سِوَم دُوباره زنده
مُوشه. ^{۳۴} مگم یارای شی هیچ کُدمِ امزی چیزا ره نفا مید و
امی توره شی ازوا پوشیده مند، یعنی چیزای که گفته شد،
اونا پی نبرد.

شفای گدایگر کور

^{۳۵} وختیکه عیسی د نزدیکِ شارِ اریحا رسید، یگ آدم کور د
بغلِ راه شیشه بود و گدایی موكد. ^{۳۶} وختی آوازِ جمعیتی ره
که تیر موشد شنید، اُو پُرسان کد: ”چی گپ آسته؟“

^{۳۷} بعضی ها دزو گُفت: ”عیسای ناصیره تیر موشه.“ ^{۳۸} اوخته
اُو چیغ زده گُفت: ”آی عیسی باچه داوود، د بِلَه مه رحم
کُو!“

^{۳۹} کسای که پیش پیش مورفت د بِلَه ازو هیبت کد که چپ
شنه. مگم اُو دیگه ام بلندتر چیغ زده گُفت: ”آی باچه داوود،
د بِلَه مه رحم کُو!“

^{۴۰} اوخته عیسی ایسته شد و امر کد که اُو نفر ره د پیش شی
بیره. و غیتیکه اُو نزدیک آمد، عیسی از شی پُرسان کد: ^{۴۱} ”از
مه چی میخاهی که بلده تُو انجام بدیم؟“

آدم کور گُفت: ”یا مولا، ما میخایم که بسم بینا شئم.“

^{۴۲} عیسی دز شی گُفت: ”بینا شو! ایمان تُو، تُو ره شفا دد.“

^{۴۳} او فوراً دوباره بی‌نا شد و خدا ره ستایش کده از دُمبالِ عیسی ریی شد. وختیکه مردم ای کار ره دید پگ شی خدا ره حمد-و- ثنا گُفت.

زکای مالیه‌گیر

۱۹ عیسی د اریحا داخل شد تا از منه شار تیر شنه. ^۲ د اونجی یگ آدم د نام زکا بود که او رئیس مالیه‌گیرا و آدم دولت‌مند بود. ^۳ او میخاست بنگره که عیسی کی آسته، مگم بخاطر بیر-و- بار مردم نتنست که بنگره، چون قد شی کوتاه بود. ^۴ اوخته او پیش دویده د یگ درخت انجیر باله شد که عیسی ره بنگره، چراکه او امزو راه تیر موشد.

^۵ وختیکه عیسی د امزو جای رسید، او باله توخ کد و دز شی گُفت: ”زکا، زود از درخت تاه شو، چون امروز باید د خانه تو بشینم.“ ^۶ پس او دستی تاه آمده قد خوشی عیسی ره د خانه خو بُرد. ^۷ اوخته پگ کسای که ای واقعه ره دید، نق نق کده گُفت: ”او د خانه یگ آدم گناهکار رفته مهمو شد.“

^۸ مگم زکا ایسته شده د مولا عیسی گُفت: ”یا مولا، اینه، ما نیم دارایی خو ره د غریبا موبخشم و اگه از یگو کس کدم چیز ره بازی دده گرفته بشم، چار چند شی ره پس میدم.“

^۹ عیسی دزو گُفت: ”امروز نجات د ای خانه آمد، چراکه ای نفر ام اولاده ابراهیم آسته. ^{۱۰} چون «باچه انسان» آمده تا گم شده ها ره بپاله و نجات بدیه.“

یگ مټل د باره مسیح و پادشاهی آینده شی

۱۱ د حالیکه اونا د امزی توره گوش میدد، عیسی ادا مه دده یگ مټل اورد، چراکه او د نزدیک اورشلیم بود و اونا فکر موكد كه پادشاهی خدا د امزو زمان قد داخل شدون عیسی د اورشلیم ظاهر موشه. ۱۲ و او گفت: ”یگ آدم نامتو د یگ سرزمین دور ری بود تا مقام پادشاهی ره بلده خو حاصل كنه و پس د جای خو بییه. ۱۳ اوخته او ده نفر از غلامای خو ره كوی كد و بلده ازوا ده خلطه پیسه دده گفت: ’قد امزیا تجارت كنیید تا وختیکه ما پس بییم.‘ ۱۴ لیکن باشنده های ملك شی امزو آدم بد موبرد و اونا قاصدا ره از پشت شی ری كده د شهنشاه گفت: ’مو نمیخاهی كه ای آدم د سر ازمو پادشاهی كنه.‘

۱۵ وختیکه او مقام پادشاهی ره حاصل كده پس آمد، او امر كد تا امو غلاما كوی شنه كه او دزوا پیسه دده بود. او میخاست پی بیره كه هر كدم شی چیقس فایده كده. ۱۶ اوخته اولنه آمده گفت: ’صاحب، خلطه پیسه تو ده خلطه پیسه دیگه فایده كده.‘ ۱۷ پادشاه دزو گفت: ’آفرین، ای غلام خوب. ازی كه تو د باره چیز كم راست-و-صادق بودی، تو حكران ده شار بش.‘ ۱۸ دو مننه شی آمده گفت: ’صاحب، خلطه پیسه تو پنج خلطه پیسه دیگه فایده كده.‘ ۱۹ پادشاه دزو گفت: ’تو د بله پنج شار حكرانی كو.‘

۲۰ بعد ازو سو مننه آمده گفت: ’صاحب، اینه خلطه پیسه تو. ما ای ره د یگ رخت پیچنده نگاه كدم، ۲۱ چون از تو ترس

خوردُم، چراکه تُو یگ آدمِ سختگیر اَسْتی؛ چیزی ره که دَ پیش کس نه‌ایشته، از شی میگیری و چیزی ره که کِشت نکدی، درو مونی. ۲۲ پادشاه دَزُو گُفت: ’اِی غلامِ شریر! ما تُو ره قد توره های خود تُو قضاوت مُونم! تُو میدنستی که ما سختگیر اَسْتُم، چیزی ره که نه‌ایشتیم میگیرم و چیزی ره که کِشت نکدیم درو مُونم؛ ۲۳ پس چرا پیسه مَره دَ صراف نددی تا وختیکه پس آمده بُوَدُم، اُو ره قد فایده شی میگرفتم؟‘

۲۴ اوخته دَ حاضرِ پادشاه گُفت: ’خلطه پیسه ره ازو بگیرد و دَ کسی بدید که ده خلطه پیسه دره. ۲۵ اونا گُفت: ’صاحب، اُو فعلاً ده خلطه پیسه دره. ۲۶ پادشاه گُفت: ’ما دَز شمو مَوگیم، هر کسی که دره دَزُو دیگه ام دده موشه، مگم هر کسی که ندره، چیزی ره که دره ام از شی گرفته موشه. ۲۷ و آلی دُشمنای مَره که نمیخاست ما دَ بله ازوا حکمرانی کنم، اونا ره دَ اینجی بیرید و دَ حُضور مه بکشید.‘

داخل شدونِ عیسی دَ شارِ اورشلیم

۲۸ بعد از گُفتونِ امزی مَثَل، عیسی پیش شده سُون اورشلیم ری شُد. ۲۹ وختیکه اُو دَ بیت-فاجی و دَ بیت-عنیا رسید، دَ جای که کوه زیتون گُفته موشد، دُو نفر از یارای خُو ره ری کده ۳۰ دَزوا گُفت: ’دَ آغیلی که روی دَ روی اَسْتِه بورید. وختیکه دَز شی داخل شنید، یگ کره الاغ ره پیدا مَوید که دَ اونجی بسته یه و هرگز کس دَ بله ازو سوار نشده؛ اُو ره واز کده بیرید. ۳۱ اگه یگو کس از شمو پُرسان کنه که ’چرا ای ره واز مَوید؟‘ فقط دَزُو بگوید که ’مولا ای ره لازم دره.‘

۳۲ پس نفرای ره که ریی کدد حرکت کد و امو رقم که دزوا گفُتد، کُره اُلاغ ره پيدا کد. ۳۳ وختیکه کُره اُلاغ ره واز موكد، صاحبای شی ازوا پُرسان کده گُفت: ”چرا کُره اُلاغ ره واز مُونید؟“ ۳۴ یارا گُفت: ”مولا ای ره لازم دَره.“ ۳۵ پس اونا کُره اُلاغ ره دَ پیشِ عیسی اُورد و چپن های خور ره دَ بله شی اندخته عیسی ره دَ بله شی سوار کد. ۳۶ و امی که عیسی ریی شد، مردم چپن های خور ره دَ راه شی دَ اوار کدو شد.

۳۷ وختیکه دَ نزدیکِ سرشیوکی کوه زیتون رسید، پگ جمعیتِ پیروای شی دَ خوشحالی کدو شد و خدا ره بلده تمام مُعجزای که دیدد قد آواز بلند ستایش کده ۳۸ گُفت:

”مبارک آسته پادشاهی که دَ نام خداوند مییه!

صُح-و-سلامتی دَ عالمِ باله

و بزرگی-و-جلال دَ بلندترین جای عالمِ باله!“

۳۹ اوخته بعضی از فریسیا از مینکل جمعیتِ مردم گُفت:
”اُستاد، پیروای خور ره سرزنش کو که چپ شنه!“

۴۰ عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”ما دز شمو مویم، اگه اونا چپ شنه، سنگا دَ صدا مییه.“

۴۱ وختیکه عیسی دَ اورشلیم نزدیک شده شار ره دید، دَ چخرا کدو شد ۴۲ و گُفت: ”کشکه تو ام امروز پی موبردی که چیزخیل صُح-و-سلامتی میره؛ مگم آلی امو چیزا از چیمای تو تاشه منده. ۴۳ پس روزای دَ بله تو مییه که دشمنای

تُو دَ گِرْداگِرْد تُو سَنگَر جُور مُونِه و گِرْد تُو رِه گِرْفْتِه اَز هَر
 طَرَف تُو رِه مَحاصِرِه مُونِه. ^{۴۴} اونا تُو رِه دَ خَاک بَرابَر کَدِه
 بچکِچای تُو رِه دَ مَنِه تُو نَابُود مُوکنِه و نَمیلِه کِه دَ مَنِه تُو یِگ
 سَنگ اَم دَ بَلِه دِیگِه سَنگ باقی بُمَنِه، چُون تُو زَمانی رِه کِه
 خُدا دَ بَلِه تُو نَظَر کَد، پِی نَبُرْدی.“

بُر کَدونِ سَوَدَاگِرا اَز خَانِه خُدا

^{۴۵} بَعْد اَزُو عِیْسِی دَاخِلِ خَانِه خُدا رَفْت و دَ بُر کَدونِ کَسای
 شُرُوع کَد کِه دَ اُونجی خَرِید-و-فَروش مُوکَد ^{۴۶} و کُفْت:
 ”نُوشْتِه شُدِه کِه

‘خَانِه مِه جَای عِبَادَت اَسْتِه،’ مَگَم شُمُو ای رِه غَارِ دُزا
 جُور کَدِید!“

^{۴۷} اَزُو بَعْد عِیْسِی هَر رُوز دَ خَانِه خُدا تَعْلِیم مِیْدَد، مَگَم
 پِیشوايُونِ عَالِی مَقَام، عَالِمای دِین و کُتِه کَلُونای قَوْمِ پُشْتِ
 یِگ فَرصَت مِیگَشْت کِه اُو رِه اَز بَین بُرِه، ^{۴۸} لِیکن هِیچ
 فَرصَت پَیْدَا نَتَنِسْت، چَرَاکِه تَمَام مَرْدُم دَلِبَسْتِه تُو رَای شُدَد کِه
 اَزُو مِیشِنِید.

قُدْرَت و اِخْتِیاراتِ عِیْسِی

۲۰ یِگ رُوز دَ حَالِیکِه عِیْسِی دَ خَانِه خُدا مَرْدُم رِه تَعْلِیم
 مِیْدَد و خُوشخَبَری رِه اِعلَان مُوکَد، پِیشوايُونِ عَالِی مَقَام،
 عَالِمای دِین و رِیش سَفِیدَا اَمَد ^۲ و سَوَال کَدِه کُفْت: ”دَز مَو
 بُگی کِه قَد کُدَم اِخْتِیار ای کَارَا رِه مُونی و کِی ای اِخْتِیار رِه

دَز تُو دده؟“

۳ او د جواب ازوا گُفت: ”ما ام از شمو یگ سوال پُرسان
مُونم و شمو دز مه جواب بَدید: ۴ آیا غُسلِ تَعْمیدِ یحییٰ از
عالمِ باله بُود یا از انسان؟“ ۵ اونا قد یگدیگه خُو مشوره کده
گُفت: ”اگه بُگی که از عالمِ باله بُود، اوخته او مُوگیه، پُس
چرا دزو ایمان نوردید؟“ ۶ و اگه بُگی که از انسان بُود، مردم
یگ شی مو ره سنگسار مونه، چُون اونا عقیده دَره که یحییٰ
پیغمبر بُود.“ ۷ پَس اونا د جواب شی گُفت: ”مو نمیدنی که از
کُجا بُود.“

۸ اوخته عیسیٰ دزوا گُفت: ”ما ام دز شمو نموگم که قد کُدم
اِختیار ای کارا ره انجام میدیم.“

مَثَلِ باغوانایِ ظالمِ

۹ بعد ازو عیسیٰ اینی مَثَلِ ره د مردم گُفت: ”یگ آدم یگ باغ
انگور جور کد و او ره د باغوانا اجاره دد و خود شی بلده
کلو وخت د سفر رفت. ۱۰ د فصلِ انگور او یگ غلام خُو ره
د پیشِ باغوانا ری کد تا اونا حق شی ره از حاصلِ باغ
انگور بدیه؛ مگم باغوانا غلام ره لت-و-کوب کده
دستِ خالی ری کد. ۱۱ اوخته او یگ غلام دیگه ره ری کد؛
مگم اونا او ره ام لت-و-کوب کده تحقیر کد و دستِ خالی
ری کد. ۱۲ بعد ازو غلامِ سوّم خُو ره ری کد؛ مگم اونا او ره
ام زخمی کده از باغ بُرو پورته کد. ۱۳ پَس صاحبِ باغ قد
خود خُو گُفت: ’چیز کار کنم؟ بیه، باچه دوست دشتنی خُو
ره ری مونم؛ شاید اونا دزو احترام کنه!‘ ۱۴ مگم وختی

باغوانا اوره ديد، اونا د بين خو مشوره كده گفټ: 'اينمي وارټ آسته. بييد كه اي ره بگشي تا ميراث شي از مو شنه.'^{١٥} پس اونا اوره از باغ انگور برو پورته كد و كشت.

آلي صاحب باغ قد ازوا چيز كار مونه؟^{١٦} او ميه و امو باغوانا ره نابود مونه و باغ انگور ره د ديگه نفرا تسليم مونه.

وختيكه مردم اي تورا ره شنيد، اونا گفټ: "خدا نكنه."

^{١٧} عيسي سون ازوا توخ كده گفټ: "پس مقصد امزي نوشته چي آسته كه موگيه:

'سنگي ره كه استاكارا رد كد

سنگ مهم تادو شده.'

^{١٨} هر كسي كه د بله امزو سنگ بفته تكه-و-پرچه موشه؛

و اكه امو سنگ د بله كدم كس بفته، او ره جو جو مونه.

^{١٩} وختي پيشوايون عالي مقام و عالمي دين پي برد كه اي

مثل ره د ضد ازوا گفته، اونا قصد كد كه او ره د امزو

ساعت دستگير كنه، مگم اونا از مردم ترس خورد.

جواب عاقلانه

^{٢٠} پس نظر ازوا د عيسي بود و اونا جاسوساي خوره ام ربي

كد. امو جاسوسا خود ره راستكار نشو ميدد تا عيسي ره قد

توره خود شي د دام بندزه و تا او ره د حكمران و

اختیاردارای والی تسلیم کنه. ^{۲۱} اوخته اونا ازو پُرسان کده
گُفت: ”اُستاد، مو میدنی که توره تُو و تعلیم تُو دُرست اَسته و
از کس طرفداری نمونی، بلکه راه خُدا ره د راستی تعلیم
میدی. ^{۲۲} آیا مالیه ددو د قیصر بلده مو روا اَسته یا نه؟“

^{۲۳} لیکن عیسی که حیلِه-و-مکر ازوا ره فامید، دزوا گُفت:
^{۲۴} ”یگ سیکه یگ دیناری ره دز مه نشو بدید. امی عکس و
نشان از کی اَسته؟“

اونا گُفت: ”از قیصر.“ ^{۲۵} عیسی دزوا گُفت: ”پس چیزی ره
که از قیصر اَسته د قیصر بدید و چیزی ره که از خُدا اَسته د
خُدا.“

^{۲۶} خلاصه، اونا نَتَنست که او ره د پیش مردم قد توره شی د
دام بندزه و اونا از جواب ازو حیرو شده چپ مند.

بَحْث د بَارِه قِیَامَت

^{۲۷} اوخته بعضی از صدوقیا که مُنکر قیامت اَسته د پیش
عیسی آمد ^{۲۸} و ازو سوال کده گُفت: ”اُستاد، موسی بلده ازمو
نوشته کده که اگه برار یگ آدم بُمَره و خاتون شی بے اولاد د
جای شی بُمَنه، او آدم باید قد امزو خاتو توی کنه و بلده برار
خو اولاد پیدا کنه. ^{۲۹} یگ زمان هفت برار بود؛ اولنه شی خاتو
گرفته بے اولاد مُرد. ^{۳۰} بعد ازو دوّمنه ^{۳۱} و سوّمنه ام امو خاتو
ره گرفت تا برار هفتم و پگ شی بے اولاد مُرد. ^{۳۲} د آخر امو
خاتو ام مُرد. ^{۳۳} پس د روز قیامت او خاتون کدم ازوا موشه؟
چون هر هفت شی او ره خاتو کدد.“

۳۴ عیسی دَ جوابِ ازوا گُفت: ”مردُمای امزی عالم خاتو

میگیره و شوی مونه. ۳۵ مگم کسای که لایقِ عالمِ باله و

قیامتِ مُرده ها آسته، نه خاتو میگیره و نه شوی موکُنه. ۳۶ دَ

حقیقتِ اونا نمومره، چراکه اونا مثلِ ملایکه ها آسته و

بچکیچای خُدا گُفته موشه و مردُمای آسته که قیامت ره

تجربه مونه. ۳۷ مگم دَ باره قیامتِ مُرده ها، موسی خود شی دَ

موضوعِ «بوته سوزان» واضح کد وختیکه خُداوند ره خُدای

ابراهیم، خُدای اسحاق و خُدای یعقوب گُفت. ۳۸ پس او خُدای

مُرده ها نییه، بلکه خُدای زنده ها آسته، چُون دَ پیشِ ازو پگ

زنده یه.“

۳۹ اوخته بعضی از عالمای دین دَ جوابِ شی گُفت: ”اُستاد،

خُوب گُفتی.“ ۴۰ و بعد ازو اونا دیگه جُرأت نکد که ازو سوال

کُنه.

۴۱ اوخته عیسی دَ ازوا گُفت: ”مردُم چطور میتنه بُگیه که مسیح

اولاده داوود آسته، ۴۲ دَ حالیکه داوود خود شی دَ کتابِ زبور

مُوگیه:

’خداوند دَ مولای مه گُفت:

”دَ دستِ راستِ مه بشی،

۴۳ تا دُشمنای تو ره تی پیی زیرِ پای تو جور کُنم.“

۴۴ پس اگه داوود مسیح ره مولا مُوگه، چطور میتنه که باچه

شی بشه؟“

^{۴۵} دَ حَالِیکَه پگِ مردُمِ گوشِ مُوکد، عیسی دَ یارایِ خُو کُفت: ^{۴۶} ”از عالِمایِ دینِ خودِ ره اِحْتیاطِ کُنید، از کسایِ که خوشِ دَره قدِ چپَنِ هایِ دِرازِ ای سُو-و-اُوسُو بگرده و دَ کوچه-و-بازارِ اِحْتِرامِ شُنه؛ اونا خوشِ دَره که دَ عِبادتِ خانه ها چوکی هایِ مُهمِ ره دَشْتَه بَشه و دَ مِهمانی هایِ دَ باله-جایِ بِشینه. ^{۴۷} اونا خانه هایِ خاتونوی بیوه ره قُورتِ مونه و از رُویِ ریاکاریِ نمازِ خُو ره دِرازِ مونه. اونا محکُومیتِ سخت تر ره مینگره.“

هدیه بیوه غریب

۲۱ عیسی تُوخِ کد و دید که مردُمایِ دَوْلتمندِ هدیه هایِ خُو ره دَ صندُوقِ بَیتِ اَلمالِ میندزه. ^۲ دَمزُو غیتِ یگِ خاتونِ بیوه غریبِ ره دید که دُو سِکه دَ اُونجی اَندخت. ^۳ اوخته عیسی کُفت: ”ما حقیقتِ ره دَز شُمُو مُوگم، امی خاتونِ بیوه غریبِ از پگِ ازوا کده کلوتر اَندخت، ^۴ چراکه پگِ ازوا از کَلونی داراییِ خُو اَندخت، مگم اُو از غریبیِ خُو تمامِ دار-و-نَدارِ زندگیِ خُو ره اَندخت.“

خرابی خانه خدا و بلاهای آخر زمان

^۵ دَ حَالِیکَه بعضی کسا دَ باره خانه خدا گپِ میزد و مُوگفت که چطور قدِ سنگایِ نُوربند و تُحفه هایِ وَقفِ شُدِه نَقش-و-نِگار شُدِه، عیسی کُفت:

۶” یگ روز مییه که امزی چیزای که مینگرید، یگ سنگ ام د
بله دیگه سنگ باقی نمومنه، بلکه پگ شی زیر-و-زبر
موشه.“

۷” اونا ازو پُرسان کده گُفت: ”اُستاد، ای واقعه چی وخت رُخ
میدیه و نشانی نزدیک شُدون امزی واقعه چی آسته؟“

۸ عیسی گُفت: ”هُوش خو ره بگیریډ که کس شمو ره گمراه
نکنه. چُون غدر کسا د نام ازمه مییه و مَوگیه که ’ما امو
اَسْتُم‘ و ام مَوگیه ’اخر زمان نزدیک آسته‘، از پُشت ازوا
نروید. ۹ وختیکه خبر جنگ ها و شورش ها ره میشنوید، ترس
نخورید؛ چُون لازم آسته که اول امی واقعه ها رُخ بدیه، لیکن
اخر زمان دستی نمیه.“

۱۰ و اِدامه دده دزوا گُفت: ”یگ قوم د ضد قوم دیگه و یگ
مَمَلکت د ضد مَمَلکت دیگه باله موشه؛ ۱۱ زلزله های سخت
رُخ میدیه و د جای های مُختلف قحطی ها و مَرَضِ وُبا پیدا
موشه و نشانی های ترسناک و علامت های بزرگ از آسمو
ظاهر موشه. ۱۲ مگم پیش از تمام امزی واقعه ها مردم شمو
ره دستگیر کده آزار-و-اَذیت مونه و بخاطر نام ازمه شمو
ره د شورای عبادت خانه ها تسلیم مونه، د بندی خانه ها
میندزه و د حُضور پادشایو و والی ها موبره. ۱۳ مگم ای بلده
شمو یگ فرصت آسته که د باره ازمه شاهدی بدید. ۱۴ د فکر
شمو بشه که پیش از پیش آمادگی نگیریډ که بلده دفاع از
خود چی بگید، ۱۵ چُون ما دز شمو قُدرت بیان و حکمت
میدیم، تا هیچ کُدم از مُخالِفین شمو توان مقاومت و رد
کدون توره شمو ره ندشته بشه. ۱۶ حتی آته و آبه، برارو، قوما

و دوستای شُمو، شُمو ره دَ دُشمو تسلیم مونه و بعضی های شُمو ره دَ قتل میرسنه.^{۱۷} پگِ مردُم بخاطرِ نامِ ازمه از شُمو بد موبره.^{۱۸} مگم یگِ تارِ موی از سر شُمو ضایع نموشه.^{۱۹} شُمو دَ وسیله صبر-و-حوصله جان های خوره نجات میدید.

پیشگویی دَ باره تباهی شارِ اورشلیم

۲۰”وختی مینگرید که اورشلیم دَ وسیله لشکرها محاصره شده، بدنید که تباهی شی نزدیک آسته.^{۲۱} اوخته کسای که دَ یهودیه آسته دَ کوه ها دوتا کنه و کسای که دَ شار آسته بُر شنه و کسای که دَ اطراف آسته دَ شار داخل نشنه؛^{۲۲} چون امو روزا، روزای انتقام آسته تا تمام چیزای که نوشته شده پوره شنه.^{۲۳} وای دَ حال خاتونوی که شکامتو بشه یا نلغه شیرخور دشته بشه، چراکه مُصیبتِ سخت دَ بله زمی مییه و غَضَبِ خُدا دَ سرِ امزی قوم نازل موشه.^{۲۴} اونا دَ دمِ شمشیر موفته یا دَ مینکلِ تمامِ ملت های غیرِ یهود اسیر برده موشه و اورشلیم دَ وسیله مردمای غیرِ یهود پایمال موشه تا وختیکه دورونِ مردمای غیرِ یهود تیر شنه.

پس آمدونِ مسیح

۲۵ بعد ازو دَ آفتو، ماهتو و ستاره ها نشانی ها ظاهر موشه و دَ روی زمی پریشانی دَ مینکلِ ملت های مییه که دَ وسیله غرش و جلیه های دریا گنگس-و-گیج شده.^{۲۶} مردُم دَ باره چیزی که دَ بله دنیا آمدنی آسته بوی بر شده از ترس بے حال موشه، چون قدرت های آسمونا تکان موخوره.^{۲۷} اوخته اونا

«باچه انسان» ره مینگره که د بَلِه آوَر خُن قُدْرَت و جلال
بُزْرگ مییه. ^{۲۸} پس وختیکه رُخ دَدونِ امزی چیزا شروع
مُوشه، ایسته شُنید و سر های خُو ره باله کُنید، چراکه نجات
شُمو نزدیک آسته.»

پند از مثل درخت انجیر

^{۲۹} بعد ازو عیسی بلده ازوا اینی مثل ره گُفت: «درخت انجیر
و دیگه درختا ره بنگرید. ^{۳۰} امی که بلگای ازوا بُر مُوشه، شُمو
مینگرید و مُوفامید که آلی تایستو نزدیک آسته. ^{۳۱} امی رقم
شُمو ام وختی مینگرید که ای چیزا واقع مُوشه، بُفامید که
پادشاهی خُدا نزدیک شده.»

^{۳۲} ما حقیقت ره دز شُمو مُوگم، تا تمام امزی چیزا واقع
نَشْنه، ای نسل از بین نَموره. ^{۳۳} آسمو و زمی از بین موره،
ولے کلام ازمه هرگز از بین نَموره.

انتظار بلده پس آمدون مسیح

^{۳۴} پس هوش خُو ره بگیری، نَشْنه که دل های شُمو زیر بار
عیاشی، نِشه و تشویشای زندگی بوره و امو روز بے بلغه شُمو
ره رقم یگ دام گرفتار کُنه. ^{۳۵} چُون اُو روز د بَلِه پگ باشنده
های رُوی زمی مییه. ^{۳۶} پس همیشه آماده بشید و دُعا کُنید تا
توانایی شی ره دشته بشید که از تمام امزی چیزای که رُخ
دَدنی آسته خلاصی پیدا کُنید و د حُضُور «باچه انسان»
ایسته شُنید.»

۳۷ دَمزى رَقْمِ عِيسَى دَ غَيْتِ رُوزِ دَ خَانِه خُدا تَعْلِيمِ مِيدَدِ و دَ
وختِ شَاوِ از شَارِ بُر شُدِه شَاوِ رِه دَ يَگ كَوِه كِه كَوِه زَيْتُونِ
كُفْتِه مُوشُد، تير مُوكَد. ۳۸ و مَرْدُم صَبَاح_گَاِه دَ پِيشِ اَزُو دَ
خَانِه خُدا مِيمَد تا تَعْلِيمِ شَى رِه گُوشِ بَگِيرِه.

تصميمِ قتلِ عيسى

۲۲ ۱ عِيدِ فَطِيرِ كِه عِيدِ پِصَحِ اَم كُفْتِه مُوشُد، نَزْدِيكِ بُوَد.
۲ پِيشوايُونِ عَالِي مَقَامِ و عَالِمَايِ دِينِ دَ تَلَاشِ اَزِي بُوَد كِه
عِيسَى رِه خَپ-و-چُپ دَ قَتْلِ بَرَسَنِه، چُون اُونَا از مَرْدُم
تَرَسِ مُوخُورَد.

۳ دَمزُو غَيْتِ شَيْطُو دَ پُوسْتِ يَهُودَا كِه اِسْخَرِيوْطِي كُفْتِه مُوشُد
و يَكِي از دُوازْدِه يَارَايِ عِيسَى بُوَد، دَر اَمَد؛ ۴ و اُو رَفْتِه قَد
پِيشوايُونِ عَالِي مَقَامِ و قَوْمَنَدَانَايِ مُحَافِظِينِ خَانِه خُدا مَشُورِه
كَد كِه چِي رَقْمِ عِيسَى رِه دَزُوا تَسْلِيمِ كُنِه. ۵ اُونَا خُوشْحَالِ شُد
و قَوْلِ دَدِ كِه بَلَدِه اَزُو پِيسِه مِيدِيه. ۶ يَهُودَا قَبُولِ كَدِ و پُشْتِ
يَگ فَرِصَتِ مِگَشْتِ تا دَ نَبُودِ مَرْدُمِ عِيسَى رِه دَزُوا تَسْلِيمِ
كُنِه.

آخِرِي شَامِ عِيسَى قَدِ يَارَايِ شَى

۷ پَسِ رُوزِ عِيدِ فَطِيرِ كِه دَمزُو رُوزِ بَارِه پِصَحِ بَايَدِ قُرْبَانِي شُنِه
رَسِيد. ۸ اوخْتِه عِيسَى پِترُسُ و يُوْحَنَّا رِه رِي كَدِه كُفْت:
”بُورِيدِ و نَانِ پِصَحِ رِه بَلَدِه مَو تِيَارِ كُنِيدِ تا بُخُورِي.“ ۹ اُونَا
پُرْسَانِ كَد: ”دَ كُجَا مِخَاهِي كِه نَانِ رِه تِيَارِ كُنِي؟“ ۱۰ اُو دَزُوا

گفت: ”وختیکه د شار داخل موشید، یگ آدم قد شمو روی د روی موشه که یگ کوزه او ره موبره. از پشت ازو بورید و د خانه که او موره داخل شنید^{۱۱} و د صاحب خانه بگید، ’استاد موگیه، مهمونخانه مه د کجا یه تا نان پصح ره قد یارای خو د اونجی بخورم؟‘^{۱۲} اوخته او یگ اتاق کته ره د باله خانه دز شمو نشو میدیه که فرش شده آسته. د اونجی بلده مو تیاری بگیریید.“

^{۱۳} پس اونا رفت و امو رقم که عیسی دزوا گفتد، تمام چیزا ره پیدا کد و نان پصح ره تیار کد.

^{۱۴} وختیکه ساعت نان خوردو رسید عیسی قد دوازده رسول خو د سر دسترخو ششت.^{۱۵} اوخته او دزوا گفت: ”ما کلو شوق دشتم که امی نان پصح ره پیش از رنج-و-عذاب خو قد شمو بخورم.“^{۱۶} چون ما دز شمو موگم که دیگه نان پصح ره نموخورم تا غیتیکه ای قربانی د پادشاهی خدا پوره شنه.“

^{۱۷} اوخته او جام ره د دست خو گرفته شکرگزاری کد و گفت: ”ای ره بگیریید و د مینکل خو تقسیم کنید،^{۱۸} چون ما دز شمو موگم که بعد ازی از میوه تاگ انگور دیگه وچی نمونم تا وختیکه پادشاهی خدا بییه.“

^{۱۹} بعد ازو نان ره گرفت و شکرگزاری کده ثوته کد و د یارای خو دده گفت: ”ای جسم مه آسته که بلده نجات شمو دده موشه. ای مراسم ره د یاد ازمه د جای بیرید.“^{۲۰} د عین رقم، بعد از نان خوردو جام ره گرفت و گفت: ”ای جام عهد نو آسته که قد خون مه بسته موشه؛ خون مه بلده بخشش

گناهای شمو ریختنده موشه. ^{۲۱} مگم اینه، دست کسی که مره تسلیم مونه قد ازمه قتی د دسترخو دراز موشه. ^{۲۲} «باچه انسان» امو رقم که بلده شی تعیین شده، ازی دنیا موره، مگم وای د حال کسی که د وسیله ازو تسلیم موشه!»

^{۲۳} اوخته یارا از یگدیگه خو د پُرسان کدو شد که کدم شی دست دمزی کار میزنه.

بَحْت د بَارِه بُزُرگی

^{۲۴} د امزو غیت د بین یارا جنجال پیدا شد که د مینکل ازوا کی بزرگتر آسته؟

^{۲۵} عیسی دزوا گُفت: ”پادشاه های مردمای غیر یهود د بله ازوا باداری مونه و صاحبای قدرت خودون ره آدمای سخی میدنه. ^{۲۶} مگم شمو ای رقم نبشید، بلکه بزرگترین د بین شمو باید مثل ریزه‌ترین بشه و رهبر مثل یگ خدمتگار. ^{۲۷} چون کی بزرگ آسته: کسی که د سر دسترخو میشینه یا کسی که خدمت مونه؟ آیا کسی که د سر دسترخو میشینه بزرگتر نییه؟ مگم ما د مینکل شمو مثل یگ خدمتگار آستم.

^{۲۸} شمو کسای آستید که د آزمایش ها قد مه ایسته بویدید. ^{۲۹} پس امو رقم که آته مه دز مه یگ پادشاهی عطا کد، ما ام دز شمو عطا مونم ^{۳۰} تا شمو د پادشاهی مه د دسترخون مه شسته بخورید و وچی کنید و د تخت ها شسته د بله دوازده طایفه اسرائیل قضاوت کنید.

۳۱ آی شِمعون، آی شِمعون، شیطو تقاضا کده که شُمو ره
مِثلِ گندُم از ایلگِ وِسوسه تیر کُنه، ۳۲ مگم ما بِلده تُو دُعا
کدُم، تا ایمان تُو از بَین نَرَوه. و غَیتیکه تُو پس سُون خُدا
مییی، برارونِ ایماندار خُو ره تقوِیت کُو.

۳۳ پِترُس دَزشی گُفت: ”یا مَولا، ما حاضرِ اَسْتَم که قد تُو دَ
بندی خَانه بورُم و حتی بُمَرَم.“ ۳۴ عیسی گُفت: ”پِترُس، ما دَز
تُو مَوگم که اِمروز خَروس بَنگ نَمیدیه تاکه تُو سه دفعه مَره
انکار کده نگی که مَره نَمینخشی.“

پیشگویی عیسی دَ باره خطر های آینده

۳۵ بعد ازو عیسی ازوا پُرسان کد: ”وختیکه ما شُمو ره بَدونِ
خَلطه پَیسه، خُرَجین و چِپلی ریی کدُم، آیا دَ کدُم چِیز مُحتاج
شُدید؟“

اونا گُفت: ”نه، دَ هیچ چِیز مُحتاج نَشُدی!“

۳۶ اوخته او دَزوا گُفت: ”مگم آلی هر کسی که خَلطه پَیسه
دَره، باید او ره بَگیره و امچنان خُرَجین خُو ره. و کسی که
شمشیر نَدره، باید چَپن خُو ره سَودا کده یگ شمشیر بخره.
۳۷ چُون ما دَز شُمو مَوگیم که ای نَوشته باید دَ باره ازمه پوره
شُنه که مَوگیه: ’او از جُمَله خَطاکارا حِساب شُد.‘ اَرَمے، هر
چیزی که دَ باره ازمه نَوشته شُد، دَ حالِ پوره شُدو اَسته.“

۳۸ یارا گُفت: ”یا مَولا، اینه، دَ اینجی دُو شمشیر اَسته.“

مگم عیسی گُفت: ”بَس کُنید!“

دُعای عیسی د کوه زیتون

^{۳۹} بعد ازو عیسی برو آمد و مطابقِ عادت خو د کوه زیتون رفت و یارای شی از پشت ازو رفت. ^{۴۰} وختیکه او د امزو جای رسید، دزوا گُفت: ”دعا کنید تا د آزمایش قرار نگیرید.“

^{۴۱} اوخته او د اندازه یگ سنگرس راه ازوا دُورتر رفته زانو زد و دعا کده گُفت: ^{۴۲} ”ای آته آسمانی، اگه خاست تو آسته، ای جام ره از مه دُور کو؛ مگم نه د خاست ازمه، بلکه د خاست-و-اراده خود خو.“ ^{۴۳} دَمزُو غیت از عالم باله یگ ملایکه بلده شی ظاهر شد و او ره قوت دد. ^{۴۴} پس عیسی د حالیکه سخت کوئیوبار بود قد قوت کلو دعا کد و عرق شی مثل قطره های خون د زمی میچقید.

^{۴۵} وختیکه او از دعا کدو باله شده د پیش یارای خو آمد و دید که اونا از غم-و-غصه خاو رفته، ^{۴۶} او دزوا گُفت: ”چرا خاو کدید؟ باله شنید و دعا کنید تا د آزمایش قرار نگیرید.“

گرفتار شدون عیسی

^{۴۷} د حالیکه عیسی هنوز توره موگُفت، بے بلغه یگ دل رسید و یهودا که یکی از دوازده یارا بود، پیش پیش ازوا میمد. او د بیخ عیسی آمد تا قد شی روی ماخی کنه. ^{۴۸} مگم عیسی دزو گُفت: ”ای یهودا، آیا «باچه انسان» ره قد یگ روی ماخی تسلیم مونی؟“

^{۴۹} وختی نفرای گرد-و-بر شی فامید که چی موشه، اونا

گُفت: ”یا مَولا، آیا مو قد شمشیرای خو حمله کنی؟“^{۵۰} اوخته یکی ازوا غلام پیشوای بزرگ ره زد و گوشِ راست شی ره مُنئی کد.

^{۵۱} مگم عیسی گُفت: ”بس کُنید ای کارا ره!“ و گوشِ ازو ره دِسْت زده او ره شفا دد.

^{۵۲} بعد ازو عیسی د پیشوایونِ عالی مقام، قومندانای پیردارای خانه خُدا و ریش سفیدای که بلده دِسْتگیر کدون شی امدد گُفت: ”آیا ما راهزن اَسْتُم که قد شمشیر و سوته پُشت مه امدید؟“^{۵۳} ما هر روز قد شُمو د خانه خُدا بُوْدُم و شُمو د بله مه دِسْت دِراز نکدید. مگم ای ساعتِ از شُمو و ساعتِ قُدْرَتِ تریکی اَسْتِه.“

پترس عیسی ره انکار مونه

^{۵۴} اوخته اونا عیسی ره گِرِفْت و او ره پیش اندخته د خانه پیشوای بزرگ اُورد و پترس از دُور او ره دُمبال موكد.^{۵۵} پیره دارا د منه حولی آتِش در دده د گرد شی شِشْتد؛ اوخته پترس ام قد ازوا شِشْت. ^{۵۶} اوخته یگ کنیز او ره د روشنی آتِش دید و دزو چیم دوخته گُفت: ”ای آدم ام قد ازو بُوْد.“

^{۵۷} مگم پترس انکار کده گُفت: ”او خاتو، ما او ره نَمینخشم.“

^{۵۸} بعد از کم وخت یگ نفر دیگه او ره هوش کده گُفت: ”تو ام یکی امزوا اَسْتی.“

پترس گُفت: ”او آدم، ما نیسْتُم.“

٥٩ تقریباً بعد از یگ ساعت یگ نفرِ دیگه تاکِید کده گُفت:
”یقیناً، ای آدم ام قد ازو بُود، چُون ای ام از جلیلیه آسته.“
٦٠ پترُس گُفت: ”او آدم، ما هیچ نموفامم که تو چیزخیل
مُوگی.“

دَ امزُو لحظه، دَ حالیکه او هنوز توره مُوگُفت، خرُوس بَنگ
دَد. ٦١ اوخته مولا عیسی رُوی خُو ره دُور دَد و سُون پترُس
توخ کد؛ و پترُس توره مولا ره دَ یاد خُو اُورد که دزشی گُفتد:
”امروز پیش از بَنگِ خرُوس سه دفعه مره انکار مُونی.“
٦٢ پس پترُس ازونجی بُرو رفت و زار زار چخرا کد.

بے احترامی دَ عیسی

٦٣ نفرای که عیسی ره دَ بَندِ نگاه مُوكد دَ ریشخند کدو و زدون
ازو شروع کد. ٦٤ اونا چیمای شی ره بسته کدُ و پُرسان کده
مُوگُفت: ”نبوت کُو، کی تو ره زد؟“ ٦٥ و اونا او ره غدر
تحقیر-و-توهینِ دیگه ام کد.

عیسی دَ پیشِ شورایِ یهودیا

٦٦ امی که روز واز شد، شورایِ ریش سفیدای قوم، یعنی
پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دینِ جم شد و عیسی ره دَ
شورا اُورده ٦٧ دز شی گُفت: ”اگه تو مسیح آستی، دز مو
بُگی.“

او دَ جوابِ ازوا گُفت: ”اگه دز شمو بُگم، شمو باور نمونید،
٦٨ و اگه از شمو سوال کنم، شمو جواب نمیدید. ٦٩ مگم ازی

اوسو «باچه انسان» د دست راست خدای قادر میشینه.

۷۰ پگ ازوا چیغ زده گُفت: “پس تو باچه خدا آستی؟”

او دزوا گُفت: “خودون شمو موگید که ما آستم.”

۷۱ اوخته اونا گُفت: “دیگه مو د شاهدی چی ضرورت دری؟

مو خودون مو از دان شی شنیدی!”

عیسی د مرگ محکوم موشه

۲۳^۱ اوخته تمام شورا باله شد و عیسی ره د پیش پیلاتس

برد^۲ و د بله ازو د تهمت کدو شد و گُفت: “مو ای آدم ره

دیدي که قوم مو ره از راه بر مونه و مو ره از مالیه ددو بلده

قیصر منع موکنه و موگه که خود شی «مسیح» و پادشاه

آسته.”

۳ پیلاتس از عیسی پرسان کد: “آیا تو پادشاه یهودیا آستی؟”

عیسی د جواب شی گُفت: “خود تو موگی.”

۴ اوخته د پیشوایون عالی مقام و جمعیت مردم گُفت: “ما

هیچ دلیل نمینگریم که ای آدم ره محکوم کنیم.”^۵ لیکن اونا پای

خو ره بند کده گُفت: “او د سراسر یهودیه مردم ره د وسیله

تعلیم خو د شور میره، از جلیلیه شروع تا اینجی.”^۶ وختی

پیلاتوس ای توره ره شنید، پرسان کد: “آیا ای آدم از جلیلیه

آسته؟”

۷ و غیٔی فامید که عیسی از جلیلیه و مربوطِ سمتِ هیرودیس آسته، او ره دَ پیشِ هیرودیس ری کد که او دمزو روزا دَ اورشَلیم بود.

۸ امی که هیرودیس عیسی ره دید، او غدر خوش شد، چون از کلو وخت میخاست که او ره بنگره، چراکه او دَ باره شی شنیدد و امید دشت یگو مُعجزه شی ره بنگره. ۹ او سوال های کلو از عیسی پُرسان کد، مگم عیسی دزو هیچ جواب ندد. ۱۰ اوخته پیشوایونِ عالی مقام و عالمای دین ایسته شده سخت دَ بله عیسی تهمت کد.

۱۱ هیرودیس و عسکرای شی او ره تحقیر-و-توهین کده دَ بله شی ریشخندی کد و کالای شاهی دزو پوشنده او ره دوباره پیشِ پیلاتس ری کد. ۱۲ دمزو روز پیلاتس و هیرودیس قد یگدیگه خو دوست شد، چون اونا پیش ازو دَ بین خو دشمنی دشت.

۱۳ اوخته پیلاتس پیشوایونِ عالی مقام، ریش سفیدا و مردم ره طلب کده ۱۴ دزوا گفت: ”شمو ای آدم ره دَ پیشِ ازمه اُورده ادعا کدید که مردم ره دَ شور میره؛ و ما دَ حضور شمو از شی تحقیق کدم و دَ امزی آدم هیچ اثری از ادعای که شمو دَ بله شی مونیید پیدا نکدم ۱۵ و نه ام هیرودیس پیدا کد، امزی خاطر ای ره بسم دَ پیشِ ازمو ری کد. اینه، ای آدم کاری نکده که سزاوارِ مرگ بشه. ۱۶ پس ما او ره قمچی میزنم و بعد ازو ایله موئم.“ ۱۷ [چون او باید دَ هر عید یگ بندی ره بلده ازوا ایله موکد].

^{۱۸} اوخته پگ ازوا یگجای چیغ زده گُفت: ”ای ره بُرده گُم کُو! باراباس ره بلده مو ایله بدی!“^{۱۹} باراباس نفری بُود که بخاطر یگ شورش که دَ شار رُخ دُد و بخاطر قتل دَ بندی خانه اندخته شُد.

^{۲۰} لیکن پیلاټس که میخاست عیسی ره ایله کنه، بسم قد ازوا توره گُفت: ^{۲۱} ”مگم اونا دَ چیغ زِدو اِدامه دده گُفت: ”دَ صلیب میخکوب کُو، اُو ره دَ صلیب میخکوب کُو!“^{۲۲} پیلاټس بلده دفعه سِوَم دَزوا گُفت: ”چرا، چی بدی کده؟ ما هیچ دلیل نَمینگرُم که ای آدم ره دَ مرگ محکوم کُئِم. امزی خاطر ما ای ره قَمچی میزنُم و ایله میدیم.“

^{۲۳} لیکن مردُم سخت پای خُو ره بند کد و قد آواز بلند چیغ زده درخاست کد که اُو دَ صلیب میخکوب شُنه. خلاصه چیغ-و-شور ازوا زور شُد ^{۲۴} و پیلاټس حُکم کد که مُطابق درخاست ازوا عمل شُنه. ^{۲۵} پس باراباس ره که بخاطر شورش و قتل دَ بندی خانه بُود و مردُم بلده ایله شُدون شی درخاست کد، ایله کد و عیسی ره دَ خاست ازوا تسلیم کد تا دَ صلیب میخکوب شُنه.

میخکوب شُدونِ عیسی دَ صلیب

^{۲۶} وختی عسکرا عیسی ره موبُرد، اونا شِمعون قیروانی ره که از اطراف میمد، گرفت و صلیب عیسی ره دَ شانه شی ایشت تا اُو ره از پُشت عیسی بُبره.

^{۲۷} جمعیت کُئِه مردُم از پُشت شی ریی بُود و دَ مینکل ازوا

خاتونوی بُود که سینه میزد و بلده ازو ناله و ماتم مُوکد.
^{۲۸} لیکن عیسی روی خوره سون امزو خاتونو کده گُفت: ”آی
 دخترای اورشَلیم، بلده ازمه چخرا نکنید، بلکه بلده خودون
 خو و بچکیچای خو چخرا کنید. ^{۲۹} چون اینه، روزای مییه که
 مردم مُوگه، ’نیک د بخت خاتونوی نازای و رحم های که
 نزیده و پستونای که هرگز شیر نده.‘ ^{۳۰} اوخته اونا د کوه ها
 مُوگیه ’د بله مو کوچ کنید‘ و د تپه ها مُوگیه، ’موره
 بپوشنید.‘ ^{۳۱} چون اگه د حق چیو تر ای کار مُوشه، پس د
 حق چیو خشک چیز کار مُوشه؟“

^{۳۲} دمزو غیت دو مُجرم دیگه ره ام پیش اندخت تا قد عیسی
 قتی کشته شنه. ^{۳۳} وختی د یگ جای د نام «کاسه سر»
 رسید، اونا او ره قد امزو دو مُجرم د اونجی د صلیب
 میخکوب کد، یکی ازوا ره د دست راست شی و دیگه شی ره
 د دست چپ ازو. ^{۳۴} اوخته عیسی گُفت: ”آی آته آسمانی،
 امیا ره ببخش، چون نموفامه که چیز کار مونه.“

و عسکرا پشک اندخته کالای عیسی ره منه خو تقسیم کد.
^{۳۵} مردم د اونجی ایسته شد و توخ مُوکد، مگم کته کلونا د بله
 ازو ریشخندی کده مُوگُفت: ”ای دیگرو ره نجات دد؛ آلی
 خود ره نجات بدیه اگه مسیح و انتخاب شده خدا آسته!“

^{۳۶} عسکرا ام او ره ریشخند کد. اونا آمده سرکه انگور ره دزو
 پیش مُوکد ^{۳۷} و مُوگُفت: ”اگه تو پادشاه یهودیا آستی خود ره
 نجات بدی!“

^{۳۸} د بله سر شی یگ جرم نامه بود [که د زبون یونانی، لاتینی و

عبرانی نوشته شد: [ای پادشاهِ یهودیا آسته.]

^{۳۹} یکی امزو دُو مُجرِم که دَ صلیب میخکوب شد، اُو ره تحقیر-و-توهین کده گُفت: ”آیا تُو مسیح نیستی؟ پس خود خُو و مو ره نجات بدی؟“

^{۴۰} مگم دیگه شی اُو ره سرزنش کده گُفت: ”از خُدا نَمیترسی؟ دَ سرِ ازتُو ام عینِ رقمِ حُکم شده. ^{۴۱} و محکومیتِ ازمو واقعاً برحق آسته، چُون مو سزای اعمال خُو ره مینگری، مگم ای آدم هیچ کارِ بد نکده.“ ^{۴۲} بعد ازو دَ عیسی گُفت: ”ای عیسی، وختیکه دَ پادشاهی خُو رسیدی، مَره ام دَ یاد خُو بیر.“

^{۴۳} عیسی دَ جواب شی گُفت: ”ما حقیقت ره دَز تُو موگیم، امی امروز تُو قد ازمه دَ بهشت داخل موشی.“

فوتِ عیسی

^{۴۴} تقریباً ساعتِ ششم بود که تریکی تمامِ زمی ره گرفت و تا ساعتِ نهم ادامه دشت، ^{۴۵} دَ عینِ حال آفتو تریک شد و پرده خانه خُدا از مینکل خُو دُو پاره شد. ^{۴۶} اوخته عیسی دَ آوازِ بلند چیغ زده گُفت: ”ای آته آسمانی، ما روحِ خُو ره دَ دستِ ازتُو میسپارم.“ امی ره گُفت و جان دَد.

^{۴۷} وختی قومندانِ رومی ای واقعه ره دید، اُو خُدا ره ستایش کده گُفت: ”واقعاً که ای آدم بے گناه بود.“

^{۴۸} تمامِ مردمِ که بلده سیل کدو جم شد، وختی ای واقعه ها ره دید، دَ سینه خُو زده پس سون خانه های خُو رفت. ^{۴۹} مگم

تمام کسای که قد عیسی آشنا بود دُور ایسته شُد، دَ شُمُولِ خاتُونوی که از جَلیلیه دَ دُمبال شی اَمُد، اُونا امی چیزا ره توخ مُوكد.

دَفنِ کدونِ عیسی

^{۵۰} دَ اُونجی یگ آدم دَ نامِ یوسفِ اَمَد که یکی از اَعْضای شورای یهود بود و یگ آدم نیک و عادل. ^{۵۱} اُو قد نَقشه و فِیصلِه شورا دَ بارِه عیسی موافقت نکَد. اُو از شارِ رame بود، یکی از شارای که دَ یهودیا تعلق دَشت و خود ازو ام اِنْتَظارِ پادشاهی خُدا ره می کشید. ^{۵۲} اُو دَ پیشِ پیلاطس رفت و جَسَدِ عیسی ره ازو طلب کد. ^{۵۳} پس یوسفِ جَسَدِ مولا ره از صلیب تاه کد و اُو ره دَ یگ رختِ کتان پیچنده دَ قبری که دَ قاده کنده شُد اِیشت، دَ جایی که هیچ کس هرگز دَفن نَشُد. ^{۵۴} اَمو روز، روزِ تیاری بود و روزِ آرام دَ حالِ شروع شدو بود.

^{۵۵} خاتُونوی که از جَلیلیه قد عیسی اَمُد دَ دُمبالِ یوسف رفت و اونا ام قبر ره دید و ام ای که جَسَدِ عیسی دَ کُجا اِیسته شد. ^{۵۶} اوخته اونا پس دَ خانه خُو اَمَد و عطر و مَوادهای خوشبوی ره آماده کد. بعد ازو دَ روزِ آرامِ مُطابقِ حُکمِ شریعت آرام گرفت.

عیسی دُوباره زنده مُوشه

۲۴ روزِ یگشمبه دَ وختِ روزِ واز شدو اونا مَوادهای

خوښبوی ره که آماده کدد قد خو گریفته د سر قبر رفت ۲ و دید که سنگ از دان قبر لول دده شده. ۳ مگم وختیکه اونا داخل قبر رفت، جسد مولا عیسی ره د اونجی پیدا نتست. ۴ د حالیکه اونا حیرو مند، بے بلغه دُو نفر که کالای سفید جلو دشت د پالوی ازوا ایسته شد. ۵ خاتونو ترس خورده قد روی خو د زمی خم شد، مگم اونا د خاتونو گفتم: ”چرا زنده ره د مینکل مرده ها مویالید؟“ ۶ او د اینجی نیسته، او دویاره زنده شده. د یاد خو بیرید وختیکه او د جلیلیه بود چطور قد شمو گپ زده ۷ گفتم که «باچه انسان» باید د دست گناهکارا تسلیم دده شنه و د صلیب میخکوب شنه و د روز سوم دویاره زنده شنه.“

۸ اوخته خاتونو توره عیسی ره د یاد خو آورد ۹ و از سر قبر پس آمد و پگ امزی چیزا ره د یازده رسول و دیگر و نقل کد. ۱۰ امو خاتونو مریم مجدلیه، یونا، مریم آبه یعقوب و چند خاتون دیگه بود که امی چیزا ره د رسولا گفتم. ۱۱ مگم تورای خاتونو بلده ازوا مثل ایله گویی معلوم شد و اونا باور نکد. ۱۲ لیکن پترس باله شد و دویده دویده سون قبر رفت؛ وختیکه رسید، خم شده منه قبر ره توخ کد و تنها کفن ره دید و بس. اوخته او حیرو شده پس سون خانه رفت.

د راه اغیل عمائوس

۱۳ دمزو روز دُو نفر از پیروا طرف یگ اغیل مورفت که عمائوس نام دشت و امو اغیل تقریباً دُو ساعت از اورشلیم دور بود. ۱۴ اونا قد یگدیگه خو د باره پگ امزی چیزای که رخ

دَدُد، توره مُوگُفت. ^{۱۵} دَ حَالِيكِه اُونَا توره مُوگُفت و جَر-و-
 بَحْث مُوكد، عيسِي خود شِي دَزُوا نَزْدِيك شُد و قَد ازوا
 همراه شُد. ^{۱۶} مگم از چِيمَاي ازوا قُدْرَتِ شِنَاسِ گِرِفْتِه شُدُد تا
 عيسِي ره شِنَخْتِه نَتْنِه. ^{۱۷} اُو دَزُوا گُفت: ”شُمُو دَ بَيْنِ رَاهِ قَد
 يگدِيگِه خُو دَ بَارِه چِي نَقْلِ مُوْنِيْد؟“

اُونَا ايستِه شُد و غَمگِي معلُوم مُوشُد. ^{۱۸} اوخته يکِي ازوا که
 کليوپاس نام دَشْت دَ جَوَابِ شِي گُفت: ”آيَا دَ مِيْنکلِ مُسَافِرَا
 دَ اَوْرُشَلِيمِ تُو تَنهَا کَسِي اَسْتِي که از چِيزَاي که دَ اِي رُوژَا رُخ
 دَدَ خَبَرِ نَدَرِي؟“

^{۱۹} عيسِي ازوا پُرسان کد: ”از کُدَم چِيزَا؟“

اُونَا دَزْشِي گُفت: ”از چِيزَاي که قَد عيسَايِ نَاصِرِي رُخِ دَد.
 اُو پِيغْمَبَرِي بُود که دَ حُضُورِ خُدا و تَمَامِ مَرْدُمِ دَ گُفْتارِ و دَ
 کِرْدارِ خُو قَوِي بُود. ^{۲۰} ولِي پيشوايُونِ عَالِي مَقَامِ و رَهبرَايِ
 مَو اُو رِه تَسْلِيمِ کد تا دَ مَرگِ مَحکُومِ شُنِه و اُو دَ صَلِيبِ
 مِيخکُوب شُد، ^{۲۱} دَ حَالِيکِه مَو اُمِيدِ دَشْتِي که اُو اَمُو کَس
 اَسْتِه که اِسْرَائِيلِ رِه نِجَاتِ مِيدِيه. دَ پَالُويِ پگِ اَمزِي توره ها
 فِعْلاً سِه رُوژِ اَمزُو وَاقِعِه تِيرِ شُدِه. ^{۲۲} علاوه اَزِي، چنْد خَاَتُو
 که از جَمِ اَزْمُوِيَه، مَو رِه حِيرو کد، چُونِ اُونَا اِمْرُوژِ
 صَبَاحِ گَاهِ دَ سَرِ قَبْرِ رِفْتِ ^{۲۳} و جَسَدِ عيسِي رِه پِيدَا نَتَنِسْت.
 اوخته اُونَا پَسِ اَمَدِ و دَزِ مَو نَقْلِ کد که مَلَايِکِه ها رِه دَ رُويا
 دِيدِه و مَلَايِکِه ها گُفْتِه که عيسِي زِنْدِه شُدِه. ^{۲۴} پَسِ چنْد نَفَرِ
 اَزْمُو سَرِ قَبْرِ رِفْتِ و وَضْعِيَتِ رِه اَمُو رَقْمِ دِيدِ که خَاَتُونُو نَقْلِ
 کُدُد؛ لِيکِنِ اُونَا عيسِي رِه نَدِيد.“

۲۵ اوخته عیسی دزوا گُفت: ”آی آدمای نافام و کُند زهن، باور کدون پگ تورای پیغمبرا چیقِس بَلدِه شُمو سخت آسته! ۲۶ آیا لازم نبود که مسیح امی رنج ها ره بنگره و بعد ازو د بزرگی- و- جلال خو برسه؟“ ۲۷ اوخته او از نوشته های موسی و پگ پیغمبرا شروع کده چیزای ره که د باره خود شی د تمام نوشته های مقدس بود، بَلدِه ازوا تشریح کد.

۲۸ امی که اونا د آغیلِ عمائوس نزدیک شد، عیسی رقمی رفتار کد که پیشتر مورِه. ۲۹ مگم اونا سخت شله شده گُفت: ”لطفاً قد ازمو بُمَن، چراکه روز تیر شده و شام نزدیک آسته. پس عیسی داخل رفت تا قد ازوا بُمَنه.“

۳۰ وختیکه عیسی قد ازوا د سرِ دسترخو شِشت، او نان ره گِرِفته شکرگزاری کد و ثوئه کده دزوا دد. ۳۱ بے بلغه چیمای ازوا واز شد و اونا او ره شِنخت؛ و او از نظرِ ازوا غیب شد. ۳۲ اوخته اونا قد یگدیگه خو گُفت: ”آیا دل های مو د درون مو نَمیتپید وختیکه او د راه قد ازمو توره موگُفت و نوشته های مقدس ره بَلدِه مو تشریح موکد؟“

۳۳ و اونا دَمزُو ساعت باله شده پس د اورشلیم رفت. د اونجی اونا یازده یارِ عیسی و مردمای ره که قد ازوا جم شد، پیدا کد ۳۴ که اونا موگُفت: ”مولا عیسی واقعا دوباره زنده شده و د شمعون ظاهر شده!“

۳۵ اوخته امو دو نفر ام نقل کد که د راه چی رخ دد و چی رقم اونا عیسی ره د وختِ نان ثوئه کدو شِنخت.

عیسی د یارای خو ظاهر موشه

^{۳۶} د حالیکه اونا د امزی باره توره موگفت، بے بلغه عیسی خود شی د مینکل ازوا ایسته شد و دزوا گُفت: ”سلام علیکم.“

^{۳۷} مگم اونا وحشت زده شده ترس خورد و فکر کد که یگ ره روح ره مینگره. ^{۳۸} عیسی دزوا گُفت: ”بچی ترس خوردید؟ چرا د دل های شمو شک پیدا موشه؟“ ^{۳۹} دستا و پایای مره توخ کنید؛ بنگرید که خود مه استم. دز مه دست بزید و بنگرید، چون روح گوشت و استغو ندره، مگم رقمی که مینگرید ما درم.“

^{۴۰} وختیکه امی توره ره گُفت او دستا و پایای خو ره دزوا نشو دد. ^{۴۱} د حالیکه اونا خوش و حیرو بود و هنوز نمیتنست باور کنه، او دزوا گُفت: ”کدم چیز د اینجی بلده خوردو درید؟“ ^{۴۲} اونا یگ مقدار ماهی بریو کده بلده ازو دد ^{۴۳} و او ماهی ره گرفته د پیش روی ازوا خورد.

^{۴۴} اوخته عیسی دزوا گُفت: ”اینی تورای آسته که وختی قد شمو بودم گُفتم، هر چیزی که د تورات موسی، نوشته های انبیا و زبور د باره مه نوشته شده، باید پوره شنه.“

^{۴۵} بعد ازو عیسی زهنای ازوا ره روشو کد تا نوشته های مقدس ره پی بیره ^{۴۶} و دزوا گُفت: ”اینی رقم نوشته شده، مسیح باید رنج-و-عذاب بنگره و د روز سوم از مرده ها دوباره زنده شنه؛ ^{۴۷} و توبه و بخشش گناها د نام ازو د تمام

مَلَّتْ هَا اِعلانِ شُنَه و شُرُوعِ شِي اَز اورشليم بَشَه. ^{٤٨} شُمُو
شَاهِدِ امزِي چيزا اَسْتِيد. ^{٤٩} اِينَه، ما رُوحِ اَلْقُدْسِ رَه كَه آتَه مَه
وَعَدَه كَدَه، دَز شُمُو رِي مُوْنَم. پَس دَ شَارِ بُمْنِيد تا وختِيكَه اَز
عالمِ بالَه قَد قُدْرَتِ رُوحِ اَلْقُدْسِ پُوشَنَدَه شُنِيد. “

رِفْتُونِ عِيسَى دَ عَالَمِ بالَه

^{٥٠} اوخته عِيسَى اُونَا رَه تا بَيْتِ عَنِيَا بُرَد و دَ اُونجِي دِسْتَايِ خُو
رَه بالَه كَدَه اُونَا رَه بَرَكْتِ دَد. ^{٥١} دَ حَالِيكَه اُونَا رَه بَرَكْتِ
مِيدَد، اَزوا جَدَا شُدَه طَرَفِ آسْمُو بُرَدَه شُد. ^{٥٢} يارا اُو رَه
سَجَدَه كَد و قَد خُوشِي كَلُو پَس دَ اورشليم اَمَد. ^{٥٣} دَ اُونجِي
اُونَا هَميشَه وختِ دَ خانَه خُدا بُود و خُدا رَه حَمْد-و-ثَنَا
مُوكُفْت.